

Spis treści

WSTĘP	3
ROZDZIAŁ I STRUKTURA DEMOGRAFICZNA DZIELNICY URSUS	3
ROZDZIAŁ II ZADANIA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	5
2.1 PODSTAWA PRAWNA DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	5
2.2 ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ	7
ROZDZIAŁ III STRUKTURA ORGANIZACYJNA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	8
ROZDZIAŁ IV PLAN I WYKONANIE BUDŻETU OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	18
ROZDZIAŁ V REALIZACJA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W 2018 ROKU	26
ROZDZIAŁ VI POMOC ŚRODOWISKOWA NA ZASPOKOJENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB ŻYCIOWYCH MIESZKAŃCÓW DZIELNICY URSUS M.ST. WARSZAWY	29
6.1 KLIENCI POMOCY SPOŁECZNEJ	30
6.1.1. STRUKTURA GOSPODARSTW DOMOWYCH	30
6.1.2. RODZINY Z DZIECMI	31
6.1.3. RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW	32
6.2 POWODY PRZYZNANIA POMOCY	33
6.3. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ	34
6.3.1 ZASIŁKI STAŁE	35
6.3.2. ZASIŁI OKRESOWE	35
6.3.3. ZASIŁKI CELOWE	36
6.3.4 POMOC DOTYCZĄCA UPRAWNIEŃ DO BEZPŁATNEGO LECZENIA	37
6.3.5 ZAPEWNIENIE CIEPŁEGO POSIŁKU	38
6.3.5 ZAPEWNIENIE TYMCZASOWEGO MIEJSCA SCHRONIENIA	
ROZDZIAŁ VII ZESPÓŁ DS. PRACY SOCJALNEJ	40
ROZDZIAŁ VIII POMOC SPECJALISTYCZNA	45
8.1 DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU DS. RODZINY I ASYSTY RODZINNEJ	45
8.1.1. SPECJALISTA DS. PRACY Z RODZINĄ	45
8.1.2. RODZINY WSPIERAJĄCE	47
8.1.3. ASYSTA RODZINNA	48
8.2 DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU DS. PRZEMOCY I UZALEŻNIEŃ	50
8.2.1. SPECJALISTA DS. UZALEŻNIEŃ	50
8.2.2. SPECJALIŚCI DS. PRZEMOCY	52

8.3	DZIAŁALNOŚĆ KOORDYNATORA DS. WOŁONTARIATU	55
8.4	KONSULTACJE PSYCHOLOGÓW	57
8.5	POMOC PRAWNA I KONSULTACJE RADCY PRAWNEGO	59
	8.5.1. PARTNERSTWO Z BIUREM PORAD OBYWATELSKICH	60
	STOWARZYSZENIE CENTRUM INFORMACJI SPOŁECZNEJ	
ROZDZIAŁ IX	POMOC USŁUGOWA	61
9.1.	USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA	61
9.2.	SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	65
9.3.	DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z KIEROWANIEM DO DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	66
9.4.	REALIZACJA PROJEKTU „ZALOGUJ I POMAGAJ –WARSZAWA DLA SENIORA”	67
ROZDZIAŁ X	DZIAŁALNOŚĆ ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY „SŁONECZNY DOM”	68
ROZDZIAŁ XI	DZIAŁALNOŚĆ INTEGRACYJNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	77
ROZDZIAŁ XII	DZIAŁALNOŚĆ DOMU DZIENNEGO POBYTU SENIORÓW	83
ROZDZIAŁ XIII	ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY	86
	SPOSTRZEŻENIA I WNIOSKI	89
	PRIORYTETY NA PRZYSZŁOŚĆ	90
	SPIS TABEL	91
	SPIS WYKRESÓW	91

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, która ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. (Ustawa o pomocy społecznej Dz.U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz.930).

Ośrodek Pomocy Społecznej jest na terenie dzielnicy głównym organizatorem i realizatorem zadań pomocy społecznej oraz zasadniczym miejscem, do którego zwracają się o pomoc, osoby i rodziny w trudnej sytuacji życiowej.

Działania Ośrodka prowadzone były w ramach wyodrębnionych obszarów problemowych:

- wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych,
- wsparcie dziecka i rodziny,
- wsparcie osób bezrobotnych i bezdomnych,
- wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi.

Sprawozdanie przedstawia zadania realizowane przez Ośrodek w 2018 roku na podstawie danych pochodzących z następujących źródeł:

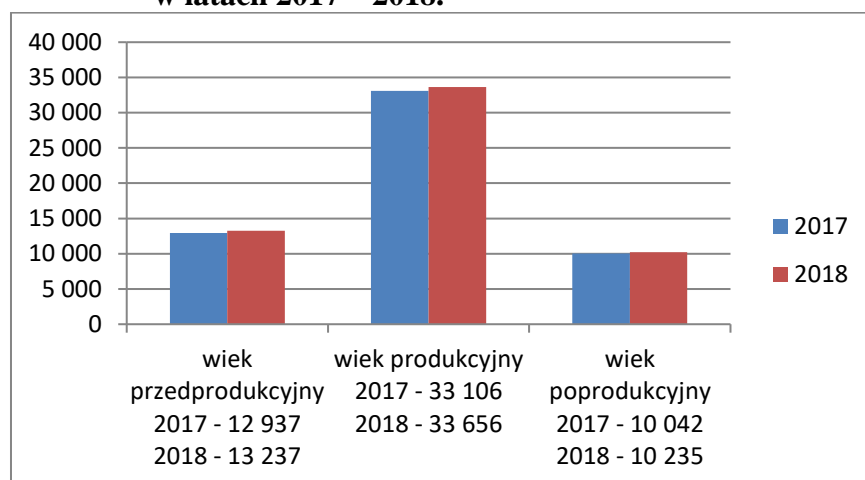
- sprawozdania rocznego z udzielonych świadczeń pomocy społecznej pieniężnych, w naturze i usługach za okres I - XII 2018r. - MPiPS-03 Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej,
- sprawozdania finansowo – księgowego,
- sprawozdań kadrowych,
- informacji o statystyce mieszkańców Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy na dzień 31.12.2018r.

Rozdział I

Struktura demograficzna dzielnicy Ursus

Dzielnica Ursus to jedna z osiemnastu Dzielnic m. st. Warszawy. Zajmuje powierzchnię 9 km². W 2017 roku na terenie Dzielnicy Ursusa zamieszkiwało stale i czasowo 56 085 osób, w 2018 liczba ta wzrosła i obecnie w Ursusie zamieszkuje na stałe oraz czasowo 57 128 mieszkańców.

Wykres 1. Struktura ludności Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy wg wieku w latach 2017 – 2018.

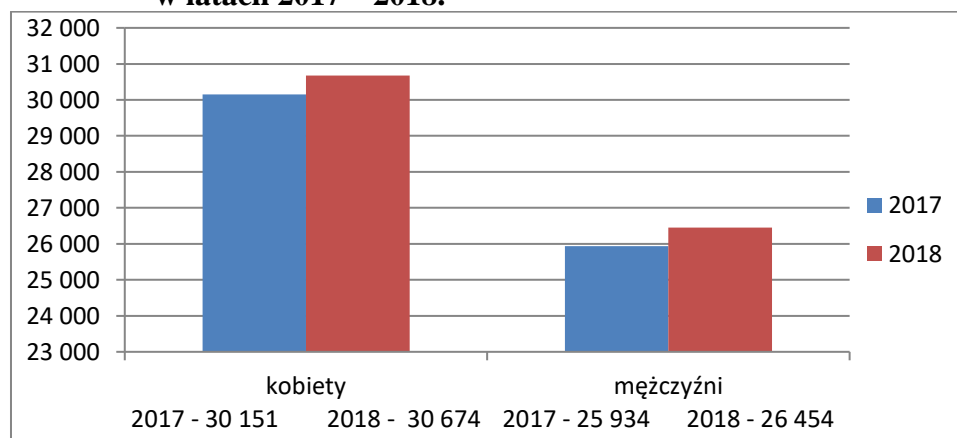

Źródło: opracowanie własne

Z powyżej przedstawionych danych można zauważyć, że w ciągu roku nastąpił wzrost liczby ludności w Dzielnicy Ursus w roku 2018 w stosunku do 2017 o 1,86% i ta tendencja wzrostu utrzymuje się na poziomie poprzednich lat.

Osoby w wieku produkcyjnym stanowią największy odsetek mieszkańców – 59% ogółu, dzieci i młodzież to 23,17% wszystkich mieszkańców Ursusa, natomiast seniorzy to 17,91% wszystkich osób zamieszkałych na terenie dzielnicy.

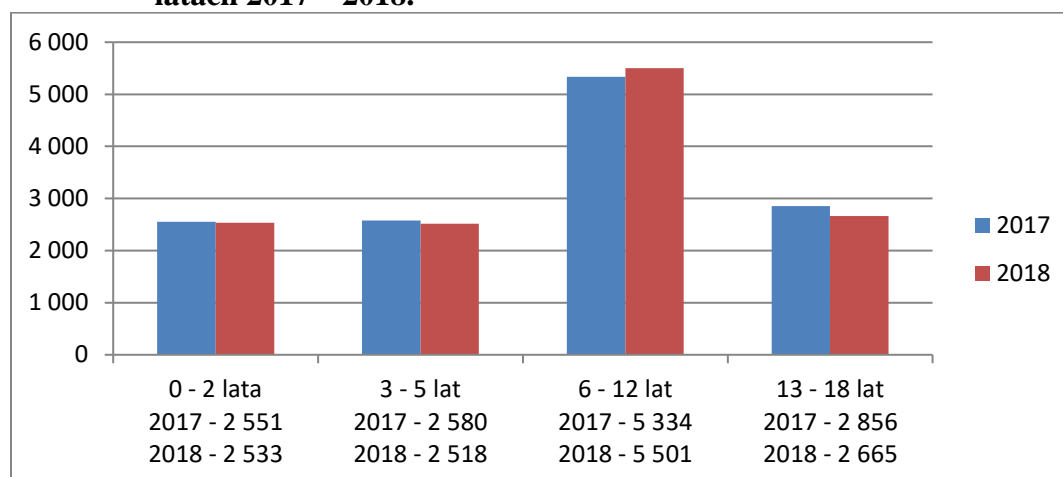
Wykres 2. Struktura mieszkańców Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy wg płci w latach 2017 – 2018.

Źródło: opracowanie własne

Kobiety w Dzielnicy Ursus od lat stanowią większość mieszkańców. W 2018 panie stanowiły 53,70% wszystkich mieszkańców.

Wykres 3. Struktura dzieci i młodzieży Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy wg wieku w latach 2017 – 2018.

Źródło: opracowanie własne

Powyższy wykres pokazuje liczbę dzieci i młodzieży zamieszkującej na terenie naszej dzielnicy w latach 2017 – 2018. Największą grupę stanowią dzieci w wieku 6 – 12 lat, ich liczba w 2018 roku w stosunku do 2017 wzrosła o 3,13%. W innych grupach wiekowych liczba dzieci nieznacznie zmalała.

Rozdział II

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej

2.1. Podstawa prawna działalności merytorycznej Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawą prawną działalności merytorycznej Ośrodka Pomocy Społecznej są:

- Uchwała Nr XXIX/918/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008r. w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawa (Dz.Urz.Woj.Maz.Nr74 poz.2706 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2018r. poz.1508 z późn.zm),
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2018r. poz.2096 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2017r. poz.682 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. 2018r. poz.1025 z późn.zm.),

- Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U.2018 poz.994 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 21 listopada 2008r. o pracownikach samorządowych (t.j. Dz.U. 2018r. poz.1260 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. 2018r. poz.917 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. 2018r. poz.1510 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. 2018r. poz. 1878),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r. poz. 1390),
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2018r. poz. 2137 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 10 maja 2018r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2018r. poz.1000 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. 2018r. poz. 1986 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2018r. poz. 998 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U z 10 maja 2018r., poz.450 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy (t.j. Dz. U. 2018r. poz.1265 z późn.zm.),
- Ustawa z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (t.j. Dz.U. 2018r. poz. 276),
- Ustawa z dnia 17 czerwca 1966r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz.U. 2018r. poz.1314 z późn.zm.).
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (t.j.Dz. U.2017r. poz.1788),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. 2017r. poz.2077 z późn.zm.),

- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz.1598 z późn. zm.),
- Ustawa a dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. 2016r. poz.395 z późn.zm.),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. Nr 218, poz.1439),
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. Nr 81, poz. 448),
- Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018r. poz. 1007).

2.2. Zadania Pomocy Społecznej

Do zadań pomocy społecznej należy przede wszystkim:

- 1) świadczenie pracy socjalnej,
- 2) przyznanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej, pokrycie kosztów związanych ze świadczeniami zdrowotnymi,
- 3) prowadzenie i rozwijanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- 6) opieka nad osobami przewlekle chorymi, niepełnosprawnymi, starszymi,
- 7) rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- 8) współpraca z organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi oraz pracodawcami w celach wypracowania kompleksowych form pomocy dla osób i rodzin wymagających wsparcia.

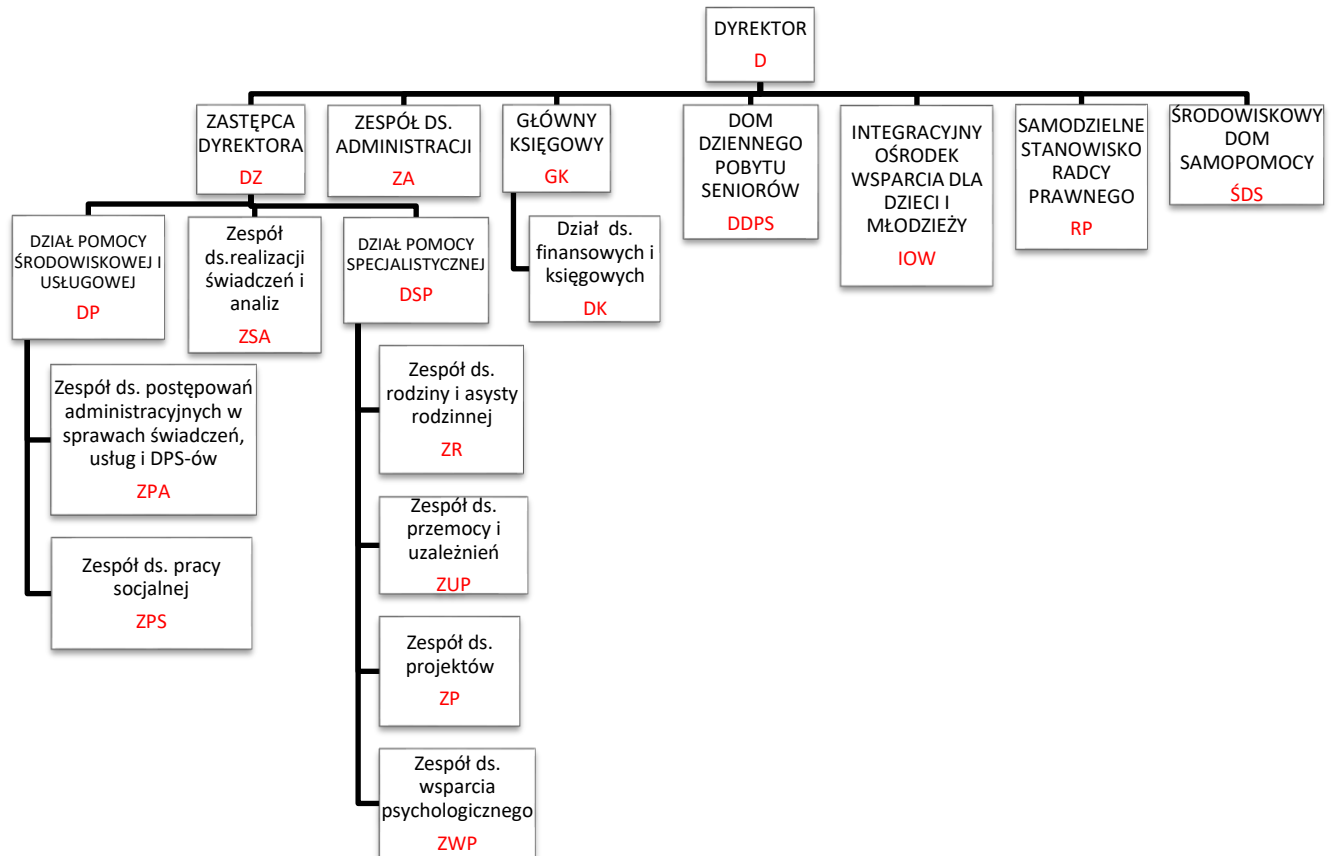
Ośrodek realizuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, fakultatywnym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Pomoc społeczna ze względu na rodzaje zadań finansowana jest z budżetu miasta i budżetu państwa.

Rozdział III

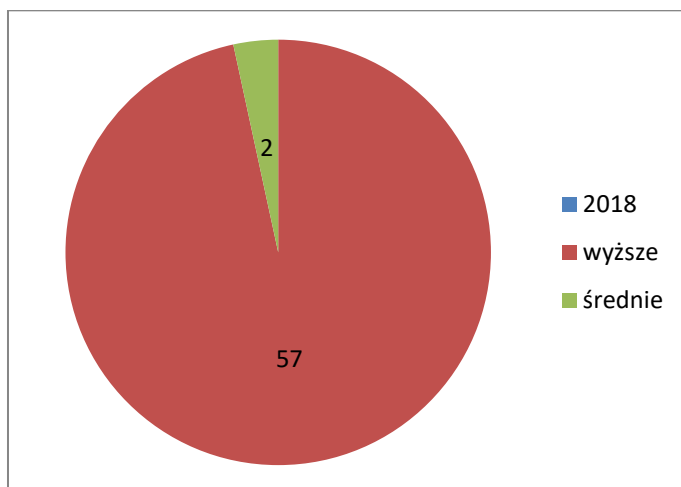
Struktura organizacyjna Ośrodka Pomocy Społecznej

Schemat przedstawia organizację pracy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy. Zadania poszczególnych działów określa Regulamin Ośrodka.

Źródło: opracowanie własne

Wykres 4. Struktura wykształcenia pracowników OPS w 2018r.

Źródło: opracowanie własne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, zadania pomocy społecznej realizowało 59 pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Specyfika problemów występujących w lokalnym środowisku powoduje, że świadczenie pracy socjalnej wymaga coraz większej specjalizacji i profesjonalizacji usług.

Z uwagi na konieczność ciągłego doskonalenia zawodowego w 2018 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w licznych szkoleniach i konferencjach mających na celu podnoszenie kompetencji zawodowych takich jak:

- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- kierowanie i zarządzanie superwizyjne w pomocy społecznej,
- procedury pomocy dziecku krzywdzonemu,
- asystent rodzinny i proces usamodzielniania.

W 2018 roku Ośrodek podpisał porozumienie w sprawie organizacji praktyk studenckich z Akademią Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej mieszczącej się w Warszawie przy ul. Szczęśliwickiej 40.

W okresie od lipca do października 2018 roku w Ośrodku odbyło praktyki 5 osób

Dział Pomocy Środowiskowej i Usługowej podzielono na dwa zespoły:

a. Zespół ds. Postępowań Administracyjnych w sprawach świadczeń, usług i DPS,

b. Zespół ds. Pracy Socjalnej.

1. Do podstawowych zadań Zespołu ds. Postępowań Administracyjnych należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń z pomocy społecznej wraz z podstawową pracą socjalną
- 2) Przyznawanie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania i kontrola ich świadczenia
- 3) Przyznawanie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi i kontrola ich świadczenia
- 4) Prowadzenie postępowań administracyjnych dot. kierowania do ośrodków wsparcia i innych placówek, udzielenie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionych w tym osobom bezdomnym, w szczególności poprzez:
 - a) przygotowanie dokumentacji, w tym kontraktów socjalnych, niezbędnej do wydania decyzji administracyjnych przez upoważnionych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola w sprawie kierowania do schronisk osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy

- b) prowadzenie pracy socjalnej, w tym indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w stosunku do osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy”.
- 5) Współdziałanie z Centrum usług społecznych „Społeczna Warszawa” w organizowaniu kontroli świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- 6) Ustalenie zasobów, uprawnień i możliwości osoby/rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej
- 7) Uzgadnianie niezbędnego zakresu współpracy osób/rodzin w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej (w tym podpisywanie kontraktów socjalnych lub umowy współpracy)
- 8) Dokonywanie oceny współpracy osób/rodzin z pracownikiem socjalnym w celu wykorzystywania własnych zasobów, uprawnień i możliwości
- 9) Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.
- 10) Udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach z pomocy społecznej oraz dostępnych formach pomocy
- 11) Pomoc w uzyskaniu poradnictwa i pomocy udzielanej przez instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe
- 12) Współdziałanie z pracownikami socjalnymi ds. pracy socjalnej i specjalistami oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia a w szczególności na rzecz osób bezdomnych.
- 13) Realizacja programów, projektów lokalnych i unijnych
- 14) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na wniosek innych podmiotów pomocy społecznej, instytucji i innych uprawnionych podmiotów w tym o których mowa w art. 103 u. op. s.
- 15) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby weryfikacji uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osoby ubiegające się o zasiłek dla opiekuna osoby niepełnosprawnej
- 16) Realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty
- 17) Wprowadzanie danych do komputerowej bazy danych
- 18) Sporządzenie sprawozdawczości
- 19) Wnioskowanie o asystę policji

- 20) Przygotowywanie metryki sprawy
- 21) Wydawanie zaświadczeń na wnioski klienta w tym do bezpłatnych przejazdów środkami lokalnego transportu zbiorowego na terenie m.st. Warszawy
- 22) Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie kierowania do rodzinnych domów pomocy w uzgodnieniu z Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie”.
- 23) Sprawowanie nadzoru nad rodzinnymi domami pomocy”.
- 24) Realizacja lokalnych programów osłonowych na podstawie uchwał Rady m.st. Warszawy oraz projektów unijnych.

2. Do podstawowych zadań Zespołu ds. Pracy Socjalnej należy w szczególności:

- 1) Prowadzenie pracy socjalnej (podstawowej, pogłębionej) z osobami i rodzinami na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz z wykorzystaniem narzędzi pracy socjalnej, w tym kontraktu socjalnego
- 2) Diagnozowanie problemów społecznych, które warunkują konieczność zapotrzebowania na świadczenia pracy socjalnej u osób i rodzin zgłaszających się do OPS
- 3) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo wychowawczej oraz występowanie z wnioskiem o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny
- 4) Podejmowanie działań interwencyjnych w celu rozeznania sytuacji i zapewnienie bezpieczeństwa poszczególnym członkom rodziny (w tym zapewnienie schronienia i wsparcia w Domu Samotnej Matki, Ośrodku Interwencji Kryzysowej)
- 5) Motywowanie klientów do zmiany poprzez stwarzanie warunków, możliwości realizacji ich oczekiwań i usprawnienia społecznego funkcjonowania w środowisku
- 6) Monitorowanie sytuacji rodzin z dziećmi, w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze oraz monitorowanie procesu zmiany dokonywanej na poszczególnych etapach realizacji współpracy klienta z pracownikiem socjalnym
- 7) Realizacja zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury Niebieskiej Karty, koordynowanie grup roboczych
- 8) Udzielanie informacji o przysługujących prawach i uprawnieniach z zakresu świadczeń pomocy społecznej oraz oferty pomocy specjalistycznej, pracy socjalnej realizowanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej
- 9) Pomoc w uzyskaniu poradnictwa i pomocy udzielanej przez instytucje państwowe,

samorządowe i organizacje pozarządowe

- 10) Współdziałanie z pracownikami socjalnymi ds. postępowań administracyjnych, specjalistami oraz innymi podmiotami w zakresie pomocy na rzecz osób i rodzin wymagających wsparcia w tym prowadzenie pracy socjalnej i indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności w stosunku do osób bezdomnych przebywających na terenie dzielnicy
- 11) Realizacja lokalnych programów osłonowych na podstawie uchwał Rady m.st. Warszawy oraz projektów unijnych
- 12) Sporządzanie opinii zgodnie z procedurą w sprawie przyjęcia dziecka do żłobka poza kolejnością i opinii o trudnej sytuacji w sprawie przyjęcia dziecka do przedszkola
- 13) Udzielanie informacji i sporządzanie opinii na wniosek innych instytucji i uprawnionych podmiotów
- 14) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby weryfikacji w stosunku do osób ubiegających się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osób pobierających to świadczenie w przypadku wątpliwości organu właściwego oraz wojewody dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem, wydatkowanie świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienie świadczenia wychowawczego
- 14a) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby weryfikacji w stosunku do osób ubiegających się o przyznanie świadczenia dobry start wątpliwości organu właściwego dotyczącego sprawowania opieki nad dzieckiem
- 15) Dokonywanie ewaluacji częściowej i końcowej procesu zmiany oraz ocena uzyskanych rezultatów działań w ramach pracy socjalnej
- 16) Wnioskowanie o asystę policji
- 17) Pisanie programów i projektów socjalnych na rzecz społeczności lokalnej
- 18) Sporządzenie sprawozdawczości
- 19) Wprowadzanie danych do komputerowej bazy danych

Dział Pomocy Specjalistycznej:

1. Do podstawowych zadań Działu Pomocy Specjalistycznej należy w szczególności:
 - 1) Specjalistyczna diagnoza środowisk rodzinnych.
 - 2) Poradnictwo specjalistyczne.
 - 3) Opracowywanie zasad współdziałania z klientem/rodziną w celu rozwiązania występujących problemów.
 - 4) zajęć grupowych dla wybranych kategorii klientów.
 - 5) Pomoc psychologiczno - pedagogiczna dla rodzin dysfunkcyjnych.

- 6) Pomoc osobom i ich rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji.
- 7) Współdziałanie w realizacji zadań z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz współpraca z innymi podmiotami działającymi w obszarze polityka społecznej.
- 8) Inicjowanie, opracowywanie i realizacja lokalnych programów społecznych wynikających z rozpoznanych potrzeb.
- 9) Udział w tworzeniu i realizacji projektów systemowych i konkursowych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- 10) Przestrzeganie i inicjowanie zmian przepisów prawa w zakresie swojej kompetencji.

W Dziale Pomocy Specjalistycznej powołano następujące zespoły:

- a) Zespół ds. rodziny i asysty rodzinnej
- b) Zespół ds. przemocy i uzależnień
- c) Zespół ds. wsparcia psychologicznego
- d) Zespół ds. projektów.

Do podstawowych zadań **zespołu ds. rodziny i asysty rodzinnej** należy w szczególności:

a) Wspieranie rodziny:

- Pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- Pomoc w rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców i rozwiązywaniu problemów dzieci
- Rozwijanie umiejętności społecznych i wspieranie aktywności społecznej rodzin
- Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowej
- Pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu prac zarobkowych
- Organizowanie i inicjowanie grupowych form wsparcia samopomocy i psychoedukacji

b) Asysta rodzinna

- Pomoc w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- Pomoc w rozwijaniu umiejętności wychowawczych rodziców i

rozwiązywaniu problemów dzieci

- Rozwijanie umiejętności społecznych i wspieranie aktywności społecznej rodzin
- Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowej
- Pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu prac zarobkowych
- Organizowanie i inicjowanie grupowych form wsparcia samopomocy i psychoedukacji

c) Rodziny wspierające

- Monitorowanie procesu powoływania i ustanawiania rodzin wspierających
- Sporządzanie sprawozdawczości
- Wspieranie w zakresie opieki i wychowania dzieci, w tym m.in. zajęcia pozaszkolne, stwarzanie możliwości korzystania ze zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, zapewnienie bezpiecznych warunków pobytu w rodzinie wspierającej, stwarzanie możliwości prawidłowego rozwoju i pobudzanie rozwoju zainteresowań dzieci, wspieranie prawidłowych postaw rodzicielskich
- Wsparcie w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m.in. modelowanie pożądanych postaw i doradztwo w zakresie planowania budżetu domowego, sposobu utrzymania czystości, przygotowywania posiłków i racjonalnego żywienia, profilaktyki zdrowotnej
- Kształtowanie i wypełnianie podstawowych ról społecznych, w tym m.in. wsparcie emocjonalne, wymiana doświadczeń w zakresie wychowania i opieki nad dzieckiem, przeciwdziałanie wykluczeniu i izolacji społecznej.

Do podstawowych zadań **zespołu ds. przemocy i uzależnień** należy w szczególności:

- Diagnozowanie problemu uzależnienia w rodzinie, opracowanie planu doraźnych i długofalowych działań mających na celu wsparcie, na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego
- Dokonywanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie, opracowanie planu wsparcia.
- Ustalenie potrzeb i zakresu pomocy ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej, a także innych instytucji i organizacji wspierających osoby uzależnione i ich rodziny.
- Współpraca z policją, instytucjami i organizacjami wspierającymi ofiary przemocy domowej i osoby podejrzane o stosowanie przemocy.
- Współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dzielnicy Ursus, Punktem Informacyjno-Konsultacyjnym, instytucjami i organizacjami

pozarządowymi, które są ukierunkowane na wsparcie osób uzależnionych i ich rodziny.

- Interwencje w środowisku i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, problemów, sytuacji kryzysowych, wizyty domowe, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych.
- Udzielanie kompleksowej informacji, konsultacji i poradnictwa w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji rodzin, szczególnie rodzin z problemem uzależnień i uwikłanych w przemoc domową.
- Sporządzanie analizy i statystyki dotyczącej działalności w w/w zakresach.
- Uczestnictwo w procedurze Niebieskiej Karty - obsługa organizacyjno - techniczna Zespołu interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie dla Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy
- Prowadzenie Grup Roboczych w procedurze Niebieskiej Karty.

Do podstawowych zadań **zespołu ds. projektów** należy w szczególności:

- Bieżąca analiza zasad i wytycznych wdrażania i finansowania projektów współfinansowanych ze środków EFS
- Dokonywanie rekrutacji uczestników projektu w oparciu o zgłoszenia pracowników merytorycznych komórek organizacyjnych
- Realizacja projektu współfinansowanego ze środków EFS zgodnie z przyjętym harmonogramem zadań i budżetem
- Prowadzenie i archiwizowanie dokumentacji merytorycznej i finansowej projektu
- Przygotowanie w zakresie merytorycznym przedmiotu zamówienia zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych oraz innymi uregulowaniami wewnętrznymi w zakresie realizowanych projektów i prowadzenie zamówień publicznych związanych z realizacją projektu
- Prowadzenie sprawozdawczości z realizacji zadań dla potrzeb Ośrodka i Instytucji Wdrażającej
- Utrzymywanie roboczych kontaktów z komórkami organizacyjnymi Ośrodka oraz komórkami organizacyjnymi i instytucjami odpowiedzialnymi za wdrażanie projektów współfinansowanych ze środków EFS
- Promocja projektu zgodna z wytycznymi PO KL, w tym prowadzenie strony internetowej projektu
- Przestrzeganie i inicjowanie zmian przepisów prawa w zakresie swojej kompetencji

Do podstawowych zadań **zespołu ds. wsparcia psychologicznego** należy w

szczególności:

- prowadzenie rozmów wstępnych z klientem i rodziną w celu dokonania wstępnej diagnozy potrzeb
- ustalenie potrzeb i zakresu pomocy ze strony Ośrodka Pomocy Społecznej , a także innych instytucji i organizacji wspierających rodzinę
- udzielenie kompleksowej informacji, konsultacji i poradnictwa w zakresie rozwiązywania trudnej sytuacji
- udzielanie konsultacji pracownikom zatrudnionym w tutejszym OPS
- udzielanie wsparcia psychologicznego podopiecznym OPS i ich rodzinom
- interwencje w środowisku i pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, problemów, sytuacji kryzysowych
- uczestnictwo w procedurze Niebieskiej Karty - współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, monitoring sytuacji rodzin, gdzie prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty
- kwalifikowanie odbiorców do specjalistycznych usług opiekuńczych
- realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, w szczególności:
 - występowanie z wnioskiem o leczenie bez zgody klienta
 - występowanie z wnioskiem o umieszczenie w DPS bez zgody klienta.

Zespół ds. realizacji świadczeń i analiz:

Zespół ds. realizacji świadczeń i analiz realizuje następujące zadania

- 1) Obsługa systemu informatycznego POMOST- bazy danych osobowych klientów korzystających z różnych form pomocy.
- 2) Sporządzanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z pomocy społecznej
- 3) Sporządzanie list wypłat świadczeń z pomocy społecznej
- 4) Rozliczanie pomocy rzeczowej w naturze
- 5) Realizacja spraw dotyczących sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- 6) Prowadzenie bieżącej analizy wydatkowania środków, w szczególności w zakresie wykonania planów finansowych
- 7) Prowadzenie dokumentacji dotyczącej rozliczeń składek ZUS
- 8) Wydawanie i obsługa kart przedpłaconych.
- 9) Udział w tworzeniu i realizacji projektów systemowych i konkursowych współfinansowanych z EFS.

- 10) Rozliczanie odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia.
- 11) Sporządzanie wymaganej sprawozdawczości
- 12) Koordynacja Programu POPŻ.

Dział Finansowo-Księgowy:

Dział Finansowo-Księgowy realizuje następujące zadania:

- 1) Opracowywanie projektu budżetu Ośrodka w oparciu o projekty składane przez kierowników komórek organizacyjnych Ośrodka.
- 2) Obsługa finansowo-księgowa Ośrodka.
- 3) Prowadzenie spraw związanych z wypłatą wynagrodzeń i zasiłków ZUS, w szczególności sporządzenie list płac oraz deklaracji ZUS, podatkowych, rozliczanie zaliczek na podatek dochodowy, składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne oraz Fundusz Pracy.
- 4) Sporządzanie informacji o dochodach i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy pracowników Ośrodka oraz na rzecz osób zatrudnianych na podstawie umów cywilnoprawnych.
- 5) Prowadzenie ewidencji księgowej syntetycznej i analitycznej w zakresie Funduszu Pracy, ZFSS, dochodów i wydatków budżetowych, środków na inwestycje, zobowiązań, należności, planów finansowych oraz zaangażowania wydatków budżetowych.
- 6) Prowadzenie księgowości budżetowej i gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 7) Opracowywanie sprawozdań finansowych z wykonania budżetu Ośrodka.
- 8) Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych, przedmiotów, wartości niematerialnych i prawnych oraz naliczanie amortyzacji środków trwałych.
- 9) Prowadzenie obsługi kasowej Ośrodka.
- 10) Monitorowanie realizacji budżetu Ośrodka.
- 11) Nadzór nad gospodarowaniem środkami budżetowymi Ośrodka, w szczególności nad windykacją należności Ośrodka.
- 12) Przestrzeganie i inicjowanie zmian przepisów prawa w zakresie swojej kompetencji.
- 13) Udział w realizacji projektów systemowych i konkursowych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zespół ds. Administracji:

Do podstawowych zadań Zespołu ds. Administracji należy w szczególności:

- 1) Nadzór nad prawidłową eksploatacją i zabezpieczeniem pomieszczeń użytkowanych przez Ośrodek oraz nad majątkiem Ośrodka.
- 2) Zaopatrywanie w niezbędne materiały biurowe i środki czystości oraz prawidłowy podział tych materiałów.
- 3) Organizowanie i nadzorowanie remontów oraz bieżących napraw,
- 4) Prowadzenie spraw związanych z przestrzeganiem przepisów BHP i przepisów przeciwpożarowych.
- 5) Eksploatacja, utrzymanie i rozwój infrastruktury' informatycznej.
- 6) Prowadzenie dokumentacji związanej z ubezpieczeniem mienia.
- 7) Przyjmowanie i wysyłanie korespondencji Ośrodka.
- 8) Prowadzenie spraw kadrowych,
- 9) Prowadzenie i obsługa kancelarii ogólnej Ośrodka zgodnie z przyjętymi zasadami
- 10) Obsługa administracyjna przy realizacji projektów systemowych i konkursowych Finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- 11) Przeprowadzanie procedur przetargowych zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych i innymi uregulowaniami wewnętrznymi.
- 12) Realizacja zadań związanych z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
- 13) Współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w zakresie zgłaszania wyrejestrowania, dokonywania zmian w zakresie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych.
- 14) Przestrzeganie i inicjowanie zmian przepisów prawa w zakresie swojej kompetencji.

Rozdział IV

Plan i wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2018 roku struktura wydatków budżetu Ośrodka wyglądało następująco:

Plan 9 628 182 zł	Wykonanie 9 608 958,06 zł	tj. 99,8 %
--------------------------	----------------------------------	-------------------

Program 3	Pomoc społeczna
------------------	------------------------

Plan 7 841 204 zł	Wykonanie 7 826 054,95 zł	tj. 99,8 %
--------------------------	----------------------------------	-------------------

Zadanie 1 Poradnictwo, mieszkania chronione i środki interwencji kryzysowej oraz usługi specjalistyczne.

Plan 71 153 zł Wykonanie 67 945,00 zł tj. 95,5 %

Zadanie finansowane jest ze środków własnych m. st. Warszawy oraz z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych gminie.

Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan 71 153 zł Wykonanie 67 945,00 zł tj. 95,5 %

W okresie sprawozdawczym usługami opiekuńczymi objęto 24 osoby, które z uwagi na podeszły wiek lub niepełnosprawność fizyczną wymagały pomocy. Na usługi opiekuńcze finansowane ze środków budżetu miasta przeznaczono kwotę 59 792,00 zł. Na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowanymi z budżetu państwa jako zadanie zlecone przeznaczono kwotę 8 153,00 zł.

Zadanie 7 Jednostki obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej

Plan 5 369 241 zł Wykonanie 5 367 039,51 zł tj. 100 %

Rozdział 85219 Wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej

Plan 5 369 241 zł Wykonanie 5 367 039,51 zł tj. 100 %

Realizacja wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus z zakresu pomocy społecznej realizującego zadania z zakresu pomocy społecznej dla 1188 podopiecznych przedstawia się następująco: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 4 511 326,98 zł, w tym m.in.: średnioroczne zatrudnienie – 41,25 etatu (42 osoby zatrudniona na podstawie umowy o pracę), 2 osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenie, do przygotowania kosztorysu prac remontowo budowlanych w budynku OPS, jak również do prac montażowych.

Wydatki rzeczowe – 855 712,53 zł, w tym m.in. na: zakup materiałów i wyposażenia (m.in. meble i materiały biurowe, środki czystości, druki, paliwo do samochodu), zakup energii, zakup usług remontowych, usług pozostałych (opłaty pocztowe, telefoniczne, szkolenia, nadzór nad oprogramowaniem komputerowym), a także odpisy na zakładowy fundusz

świadczeń socjalnych, zakup usług dostępu do sieci internetowej, podróże służbowe, różne opłaty i składki (ubezpieczenie samochodu) wpłaty na PFRON.

W ramach zdań zleconych w tym rozdziale wydatkowano kwotę 4 872 zł, z przeznaczeniem na wypłatę wynagrodzeń za sprawowanie opieki dla opiekuna prawnego. Kwotę 4 800 zł przeznaczono na wynagrodzenie dla opiekuna, a kwotę 72 zł wydatkowano na materiały spożytkowane na realizację tego zadania.

Zadanie 8 Zapewnienie opieki osobom przebywającym i dochodzącym w jednostkach pomocy społecznej

Plan 1 033 171	Wykonanie 1 032 813,52 zł	tj. 100,0 %
-----------------------	----------------------------------	--------------------

Zadanie finansowane jest ze środków własnych m. st. Warszawy oraz z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych.

Rozdział 85203 Prowadzenie i bieżące utrzymanie ośrodków wsparcia, których finansowanie odbywa się ze środków własnych i ze środków budżetu państwa

Plan 1 033 171	Wykonanie 1 032 813,52 zł	tj. 100,0 %
-----------------------	----------------------------------	--------------------

Na wydatki tego rozdziału w ramach zadań zleconych złożyły się koszty funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy dla 30 osób. W placówce zatrudnionych jest 6 osób na 5,13 etatu. W okresie sprawozdawczym poniesiono wydatki w wysokości **539 090,86.** w tym na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników ośrodka wsparcia w kwocie 416 633,86 zł oraz wydatki rzeczowe w kwocie 122 457,00 zł z czego: finansowano zakup materiałów i wyposażenia (m.in. meble i materiały biurowe, środki czystości, druki), zakup energii, zakup usług remontowych, usług pozostałych (opłaty telefoniczne, szkolenia), a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, delegacje służbowe, ubezpieczenie uczestników podczas wycieczek, zakup żywności, leków, materiałów medycznych, wpłaty na PFRON).

Wydatki rozdziału 85203 w ramach zadań własnych realizowane były z przeznaczeniem na działalność Domu Dziennego Pobytu Seniorów dla 30 osób.

W placówce zatrudnionych jest 6 osób na 5,5 etatu. W okresie sprawozdawczym w tym zadaniu poniesiono wydatki w wysokości **493 722,66 zł.** w tym na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników przeznaczono kwotę 418 188,54 zł oraz na wydatki rzeczowe kwotę 75 534,12 zł.

Zadanie 9 Zapewnienie pomocy, opieki i wychowania dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców

Plan 610 484 zł Wykonanie 609 827,60 zł tj. 99,9 %

Rozdział 85504 Zapewnienie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobowej lub okresowej opieki i wychowania

Plan 610 484 zł Wykonanie 609 827,60 zł tj. 99,9 %

1. Działalność zespołu do spraw asysty rodzinnej dla zapewnienia wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Plan 332 758 zł Wykonanie 332 752,86 zł tj. 100 %

Realizacja wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus w tym rozdziale przedstawia się następująco: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 316 375,11 zł, w tym m.in.: średnioroczne zatrudnienie 4 etaty, wydatki rzeczowe – 16 377,75 zł, w tym m.in. na: zakup materiałów i wyposażenia, usług pozostałych, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, podróże służbowe, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń.

2. Rodziny wspierające.

Plan 16 000 zł Wykonanie 15 999,70 zł tj. 100 %

Środki w tym rozdziale zostały wypłacone rodzinom zapewniającym wsparcie dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

3. Prowadzenie Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla dzieci i młodzieży "Stokrotka" mieszczącego się przy ul. Prawniczej 54 zapewniającego codzienne wsparcie opiekuńczo - wychowawcze.

Plan 261 726 zł Wykonanie 261 075,04 zł tj. 99,8 %

Realizacja wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus w tym rozdziale przedstawia się następująco: wynagrodzenia wraz z pochodnymi – 155 976,00 zł, w tym m.in.: średnioroczne zatrudnienie 1,50 etatu, wydatki rzeczowe – 105 099,04 zł, w tym m.in. na: zakup materiałów i wyposażenia, usług pozostałych, a także odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, podróże służbowe, wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń.

Zadanie 11 Dożywianie

Plan 738 150 zł Wykonanie 729 532,40 zł tj. 98,8 %

Zadanie jest finansowane ze środków własnych m. st. Warszawy oraz z dotacji z budżetu państwa na realizację zadań zleconych. Podzielone jest na dwa podzadania:

- Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- Pozostałe zadania z zakresu dożywiania.

Realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Plan 390 000 zł Wykonanie 382 816,30 zł tj. 98,2 %

W ramach rozdziału 85214 podzadanie finansowane jest ze środków własnych m. st. Warszawy na które wydatkowano kwotę 172 816,30 zł., natomiast w ramach rozdziału 85230 podzadanie finansowane jest z dotacji z budżetu Państwa, na które wydatkowano kwotę 210 000 zł., z podziałem na:

- żywienie zbiorowe w jadłodajniach dla 89 osób – za kwotę 222 846,50 zł,
- opłaty obiadów szkolnych dla 124 dzieci – za kwotę 94 819,80 zł,
- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności za kwotę 65 150,00 zł.

Pozostałe zadania z zakresu dożywiania.

Plan 348 150 zł Wykonanie 346 716,10 zł tj. 99,6 %

Podzadanie finansowane jest ze środków własnych m. st. Warszawy.

Powyższą kwotę wydatkowano w ramach rozdziału 85214, z podziałem na:

- żywienie zbiorowe w jadłodajniach dla 74 osób – za kwotę 147 773,50 zł,
- opłaty obiadów szkolnych dla 44 dzieci – za kwotę 37 942,60 zł,
- wypłatę zasiłków celowych na zakup żywności za kwotę 161 000 zł.

Zadanie 12 Realizacja programów na rzecz społeczności romskiej

Plan 19 005 zł Wykonanie 18 896,92 zł tj. 99,4 %

Rozdział 80195 Realizacja programów na rzecz społeczności romskiej

Plan 5 975 zł Wykonanie 5 866,92 zł tj. 98,2 %

W zakresie **zdań zleconych** prowadzony jest: „Uwierz w siebie, zaufaj” . Jest to program prowadzony na rzecz dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin romskich.

W ramach programu na umowę zlecenie zatrudniono dwie osoby (pedagodzy). W okresie sprawozdawczym w tym zadaniu poniesiono wydatki w wysokości **5 866,92 zł** z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników.

Programem objęto 14 dzieci pochodzenia romskiego, z którymi zrealizowano wszystkie jego założenia.

Rozdział 85295 Realizacja programów na rzecz społeczności romskiej

Plan 13 030 zł Wykonanie 13 030,00 zł tj. 100 %

W zakresie **zdań zleconych** prowadzony jest: „Program Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży z terenu Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy” . Jest to program prowadzony na rzecz dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin romskich.

W ramach programu na umowę zlecenie zatrudniono jedną osobę (pedagog). W okresie sprawozdawczym w tym zadaniu poniesiono wydatki w wysokości **13 030 zł** z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników oraz na wydatki rzeczowe i wydatki bieżące.

Programem objęto 14 dzieci pochodzenia romskiego, z którymi zrealizowano wszystkie jego założenia.

Program 4 Wyplata świadczeń i zasiłków oraz pomoc w naturze

Plan 1 786 978 zł Wykonanie 1 782 903,11 zł tj. 99,8 %

Zadanie 1 Zasiłki i pomoc w naturze

Plan 1 692 526 zł Wykonanie 1 689 721,53 zł tj. 99,8 %

Zadania finansowane ze środków własnych m. st. Warszawy oraz dotacji z budżetu państwa na realizację zadań własnych.

Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Plan 671 787 zł Wykonanie 668 982,53 zł tj. 99,6 %

W ramach rozdziału wydatkowano kwotę 668 982,53 zł, którą przeznaczono na:

1. Wypłatę zasiłków okresowych (liczba świadczeniobiorców – 157 osób) – za kwotę 221 832,53 zł. (w tym kwota 172 436,03 zł jest kwotą dotacji z budżetu państwa przeznaczoną na realizację zadań własnych).
2. Wypłatę zasiłków celowych za kwotę 444 040 zł, w tym na:
 - koszty leczenia - liczba świadczeniobiorców 93 osoby, za kwotę 44 000 zł,
 - opłatę czynszu - liczba świadczeniobiorców 97 osób, za kwotę 70 000 zł,
 - zakup odzieży - liczba świadczeniobiorców 194 osoby, za kwotę 60 000 zł,
 - opłatę energii elektrycznej i gazu – liczba świadczeniobiorców 77 osób, za kwotę 38 000 zł,
 - zakup opału – liczba świadczeniobiorców 16 osób, za kwotę 25 000 zł,
 - zakup sprzętu gospodarstwa domowego - świadczeniobiorców 39 osób, za kwotę 24 000 zł,
 - zakup środków higienicznych i środków czystości - świadczeniobiorców 139 osób, za kwotę 30 000 zł,
 - zaspokajanie niezbędnych potrzeb - świadczeniobiorców 259 osób, za kwotę 142 890 zł,

- kolonie i obozy dla dzieci - 11 osób, za kwotę 10 000 zł.
- zdarzenie losowe - świadczeniobiorców 1 osoba, za kwotę 150 zł,
- 3. Sprawienie pogrzebu – liczba świadczeń- 3, za kwotę 3 110 zł.

Rozdział 85216 Zasiłki stałe

Plan 1 020 739 zł	Wykonanie 1 020 739,00 zł	tj. 100 %
-------------------	---------------------------	-----------

Wydatki w tym rozdziale zaplanowano na wypłatę zasiłków stałych. Zostały one pokryte z dotacji budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania własne w wysokości 985 720 zł, jak również z dotacji celowej na pokrycie tego zadania środkami z budżetu miasta w wysokości 35 019 zł

Zasiłki stałe – liczba świadczeniobiorców – 193 osoby, za kwotę 1 020 739 zł.

Zadanie 4 Ubezpieczenia zdrowotne i świadczenia dla osób nieobjętych ubezpieczeniem społecznym oraz osób pobierających niektóre świadczenia z pomocy społecznej

Plan 94 452 zł	Wykonanie 93 181,58 zł	tj. 98,7 %
----------------	------------------------	------------

Rozdział 85195 Wydawanie decyzji potwierdzających prawo do korzystania z bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej

Plan 6 722 zł	Wykonanie 5 451,58 zł	tj. 81,1 %
---------------	-----------------------	------------

Zadanie w tym rozdziale jest finansowane ze środków budżetu państwa na realizację zadań zleconych.

Wydatki w tym rozdziale zaplanowano na pokrycie kosztów wydania decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12.03.2004 roku o pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z 27.08.2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zadanie to realizowane jest jako zadanie zleczone z zakresu administracji rządowej.

Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz niektóre świadczenia rodzinne

Plan 87 730 zł

Wykonanie 87 730 zł

tj. 100,0 %

Zadanie w tym rozdziale jest finansowane ze środków budżetu państwa z przeznaczeniem na realizację zadań własnych w kwocie 85 855 zł oraz z budżetu miasta stołecznego Warszawy w kwocie 1 875 zł.

Z planowanych środków w tym rozdziale, w okresie sprawozdawczym wydatkowano kwotę 87 730 zł na opłacenie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla 181 osób.

Rozdział V

Realizacja zamówień publicznych w 2018 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej przy realizacji zamówień publicznych stosuje ustawę Prawo Zamówień Publicznych (Dz.U. z 2018r. poz. 1986) oraz przepisy wykonawcze.

Procedurę udzielania zamówień publicznych w Ośrodku określają także zarządzenia Dyrektora dotyczące pracy komisji przetargowej oraz Regulamin udzielania zamówień do 30 000 euro. We wszystkich postępowaniach zastosowano tzw. „klauzule społeczne” zgodnie z Zarządzeniem Nr 1243/2015 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 września 2015r. Oznacza to żądanie zatrudnienia przez Wykonawcę pracowników na umowę o pracę.

Zespół ds. administracyjno - gospodarczych w ramach procedur związanych z zamówieniami publicznymi przygotowuje postępowania przetargowe, projekty umów, określa wartości szacunkowe w poszczególnych kategoriach, prowadzi rejestry postępowań na podstawie obowiązujących przepisów (rejestr zamówień udzielanych przez OPS, postępowań w trybie przetargu nieograniczonego, zamówień poniżej 30 000 euro) sporządza sprawozdania roczne przesyłane do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

W roku 2018 roku w trybie przetargu nieograniczonego zakupiono usługę restauracyjną dla klientów OPS oraz zawarto umowę w ramach zamówienia uzupełniającego na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

Tabela 1. Rejestr zamówień publicznych powyżej 30 000 euro w 2018 roku.

Lp	Przedmiot zamówienia	Tryb postępowania	Wartość udzielonego zamówienia	Wykonawca/Dostawca	Termin realizacji/dostawy
1	Wykonanie robót remontowo-modernizacyjnych w zakresie robót budowlanych i sanitarnych w pomieszczeniach biurowych wraz z ciągami komunikacyjnymi w siedzibie OPS Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy	Przetarg nieograniczony	230 456,97 zł	ERBUD Szczepan Kowalczyk Mrówcza 229, 04-697 Warszawa	23.08.2018- 20.10.2018
2	Wykonanie robót remontowo-modernizacyjnych w zakresie przebudowy pomieszczeń w siedzibie OPS Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy	Zamówienie z wolnej ręki Art. 67 ust 1 pkt 6	12 821,14 zł	ERBUD Szczepan Kowalczyk Mrówcza 229, 04-697 Warszawa	20.09.2018- 05.11.2018
3	Wykonanie przebudowy pomieszczeń w siedzibie OPS polegające na przesunięciu drzwi do pomieszczenia socjalnego, przebudowy łazienki dla osób niepełnosprawnych, wydzielenie części pokoju nr 2 poprzez postawienie ścianki GK	Zamówienie z wolnej ręki Art. 67 ust 1 pkt 6	21 942,29 zł	ERBUD Szczepan Kowalczyk Mrówcza 229, 04-697 Warszawa	20.09.2018- 20.10.2018
4	Zakup usługi restauracyjnej wydania 6032 obiadów przygotowanych do konsumpcji w lokalu Wykonawcy	Zamówienie uzupełniające Art. 67 ust.1 pkt 6	10,90 zł za 1 obiad Łączna wartość zamówienia 65 748 zł	Usługi Gastronomiczne Kludia, Ul. Bohaterów Warszawy 9 02-495 Warszawa	05.10.2018- 31.12.2018r

5	Zakup usługi restauracyjnej wydania 1137 obiadów przygotowanych do konsumpcji w lokalu Wykonawcy, dostarczenia 725 obiadów miesięcznie do miejsc zamieszkania klientów oraz dowóz 510 obiadów miesięcznie dla podopiecznych Dziennego Domu Pobytu Seniora	Przetarg nieograniczony z zastosowaniem klauzul społecznych	11,50 zł za 1 obiad w restauracji 12,10 zł za 1 obiad z dowozem do DDPS 13,60 zł za 1 obiad z dowozem do klienta Łączna wartość zamówienia 349 278 zł.	Usługi Gastronomiczne Klaudia, Ul. Bohaterów Warszawy 9 02-495 Warszawa	01.01.2019-31.12.2019r
---	---	---	--	---	------------------------

Źródło: opracowanie własne

Pozostałe usługi i dostawy nie przekraczające wyrażonej w złotych kwoty 30 000 euro realizowane są zgodnie z art. 4 ust.8 ustawy p.z.p. oraz wewnętrznym Regulaminem udzielania zamówień do 30 000 euro. Są to zamówienia zapewniające realizację następujących usług i dostaw: utrzymanie czystości w budynkach OPS, dostawa art. biurowych, tonerów do drukarek i kserografów, art. chemiczne, art. spożywcze, woda, książki, szkolenia, ochrona mienia, obiady w szkołach dla dzieci klientów, karty miejskie dla pracowników, druki służbowe, zakup węgla dla klientów, obsługa informatyczna OPS, paliwo do samochodu służbowego, prenumerata specjalistycznych czasopism, ochrona i monitoring budynków, prace remontowe.

Dla zamówień o wartości powyżej 5000 zł przeprowadzono zapytania ofertowe. Były to postępowania dotyczące zakupu węgla dla klientów, usługi sprzątania, prac remontowych w siedzibie OPS, zakupów sprzętu komputerowego, dostosowania sieci telekomunikacyjnej do wymogów telefonii internetowej, usługi sprawienia pogrzebu, pełnienia funkcji IOD, wykonania rolet.

Tabela 2. Rejestr zapytań o wartości przekraczającej 5000 zł.

Przedmiot zamówienia	Wykonawca
Sprawienia pogrzebu	Zakład Pogrzebowy Jarosław Górski, ul. Sosnkowskiego 36, Warszawa
Wykonanie sieci komputerowo – telefonicznej w pomieszczeniach biurowych OPS	AVCNet Krzysztof Mrowiński, Maciej Wójcick s.c Ul. Powstańców Śląskich 123m 11 01-355 Warszawa

Przeprowadzenie audytu istniejącego systemu ochrony danych osobowych wdrożenie dokumentacji zgodnej z RODO ora pełnienie funkcji IOD	Postępowanie unieważnione
Zakup 40 dysków Samsung SSD 850 Pro 256 GB z 10 letnią gwarancją	Korzystne it. Sp z o.o Ul. Żmigrodzka 41/49 60-171 Poznań
Wykonanie prac modernizacyjnych instalacji elektrycznej w pomieszczeniach biurowych, wykonanie instalacji zasilającej rozdzielnię w serwerowni oraz wykonanie instalacji pod oprawy ewakuacyjne i ich montaż	Jakaro Elektro- Instalacje i Pomiary Robert Huliński, ul. Łódzka 2, 05-800 Pruszków
Zakup 30 dysków SSD 256 GB z 10 letnią gwarancją	Nk Serwis, Żeromskiego 6, 05-820 Piastów.
Dostawa przełączników Switch Cisco Catalyst wraz z 5letnią gwarancją.	Comel Tomasz Hinz , ul. Szewska 11, 77-200 Miastko
Wykonanie i montaż 51 rolet kasetowych z przewodnicami.	„Amko”ul. Traktorzystów 1, 02-495 Warszawa
Zakup 29 ton węgla dla klientów wraz z usługą transportu i zniesienia	PHU Barbara Barbara Kamińska , ul. Skłodowska 4, 05-270 Marki
Wykonanie robót remontowo-modernizacyjnych w zakresie cyklinowania i lakierowania parkietu w sali świetlicy w SDS Słoneczny dom	INPLUS Usługi Remontowo - Budowlane, ul. Astronomów 3 , Warszawa
Usługa sprzątania pomieszczeń OPS	Spółdzielnia Socjalna Dobre Miejsce, ul. Traktorzystów 26, Warszawa

Źródło: opracowanie własne

Postępowanie o udzielenie zamówienie na usługę sprzątania zostało przeprowadzone zgodnie z art. 15a. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2015r. o spółdzielniach socjalnych rynku pracy. Zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie spółdzielnie socjalne, które zatrudnią min. 1 osobę na umowę o pracę.

Rozdział VI

Pomoc środowiskowa na zaspokojenie podstawowych potrzeb

życiowych mieszkańców Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy

Państwo powinno wspomagać jednostki, rodziny, grupy ale nie powinno przejmować zadań, które mogą one samodzielnie wykonywać. Dlatego ingerencja instytucji jaką jest ośrodek pomocy społecznej następuje tylko w przypadku, gdy zadania przekraczają możliwości jednostki/rodziny czy małej wspólnoty. W celu wspierania jednostek, rodzin, grup Ośrodek Pomocy Społecznej w Ursusie od dwóch lat realizuje nowy model organizacji pracy, polegający na rozdzieleniu pracy socjalnej od postępowań administracyjnych. W ramach pomocy środowiskowej wyodrębnione zostały trzy zespoły: zespół ds. postępowań

administracyjnych w sprawach świadczeń, zespół ds. postępowań administracyjnych w sprawach usług i DPS, oraz zespół ds. pracy socjalnej.

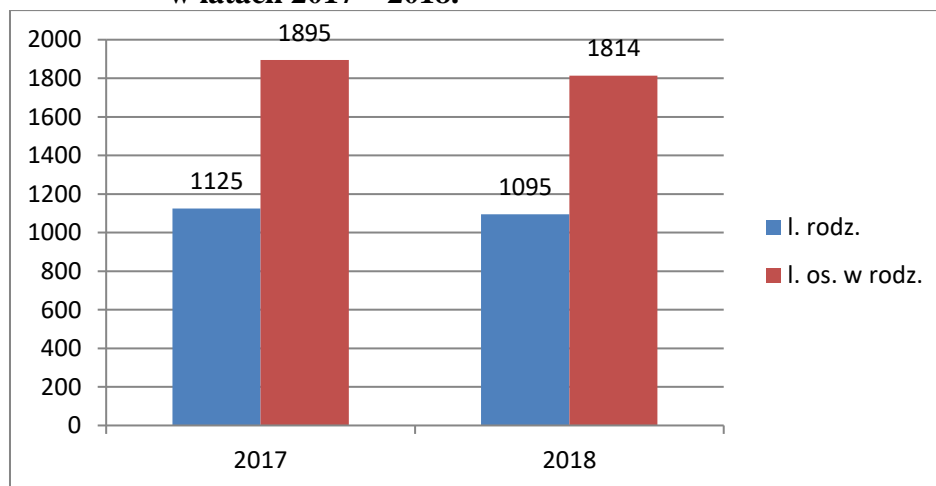
Świadczenia społeczne to: środki finansowe przeznaczone na wypłatę zasiłków, świadczenia w naturze (w tym praca socjalna) i usługi, które służą zaspokojeniu indywidualnych potrzeb jednostek i rodzin. Wszystkie te rodzaje świadczeń zalicza się do pomocy środowiskowej, ponieważ udzielane są w miejscu zamieszkania.

Rozdział VI przedstawia strukturę klientów, korzystających z pomocy Ośrodka oraz rodzaje świadczeń pieniężnych, przyznanych w ramach postępowania administracyjnego.

6.1. Klienci pomocy społecznej

W 2018 roku z pomocy społecznej skorzystało 1095 rodzin, w których było 1814 osób. W porównaniu do roku 2017 zmniejszyła się liczba rodzin ok 3%. Powodem takiej sytuacji była pomoc państwa w ramach świadczeń prorodzinnych typu 500+ oraz „Dobry start”, który zapewniał pomoc dla uczniów w wysokości 300zł dla każdego dziecka na zakup artykułów szkolnych, które do tej pory były przyznawane ze środków pomocy społecznej.

Wykres 5. Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2017 – 2018.

źródło: Opracowanie własne

6.1.1. Struktura gospodarstw domowych

Z pomocy społecznej korzystają:

- osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwo domowe
- rodziny – osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Tabela 3. Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2018.

Wyszczególnienie	2017	Udział %	2018	Udział %
Rodziny ogółem	1125	100%	1095	100%
Gospodarstwa jednoosobowe	739	66%	745	68%
Gospodarstwa dwuosobowe	165	15%	151	14%
Gospodarstwa trzyosobowe	110	10%	97	9%
Gospodarstwa czterosobowe i więcej	111	9%	102	9%

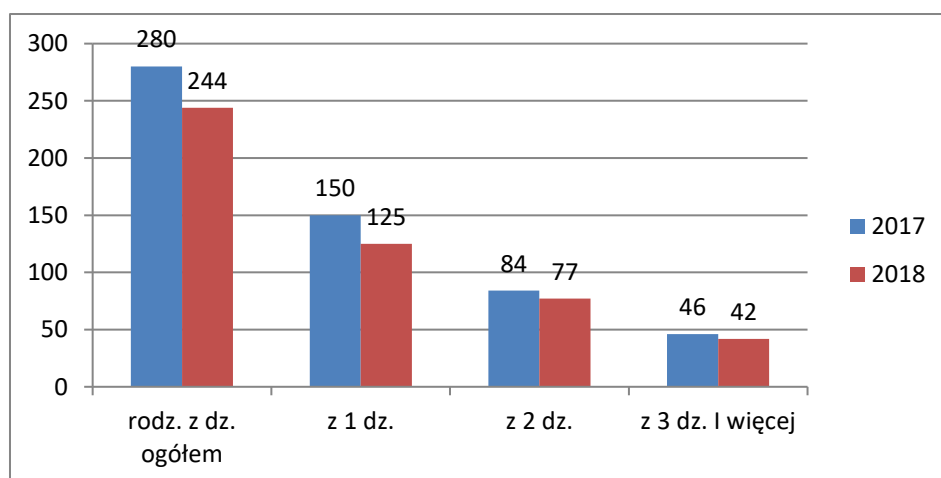
Źródło: Opracowanie własne

Zarówno w roku sprawozdawczym jak i w roku ubiegłym większość rodzin objętych pomocą stanowiły gospodarstwa jednoosobowe.

6.1.2. Rodziny z dziećmi

W 2018 roku zarejestrowano 244 rodziny z dziećmi wśród świadczeniobiorców Ośrodka, co stanowiło 22% wszystkich rodzin objętych pomocą.

Wykres 6. Struktura rodzin z dziećmi wg liczby dzieci w latach 2017 - 2018.

Źródło: opracowanie własne

W roku 2018 odnotowano około 13% spadek liczby rodzin z dziećmi w porównaniu do roku ubiegłego.

Tabela 4. Rodziny z dziećmi pełne i niepełne objęte pomocą w latach 2017 – 2018.

Wyszczególnienie	2017	Udział %	2018	Udział %
Rodziny z dziećmi ogółem	280	100%	244	100%
Rodziny pełne	120	43%	138	57%
Rodziny niepełne	160	57%	106	43%

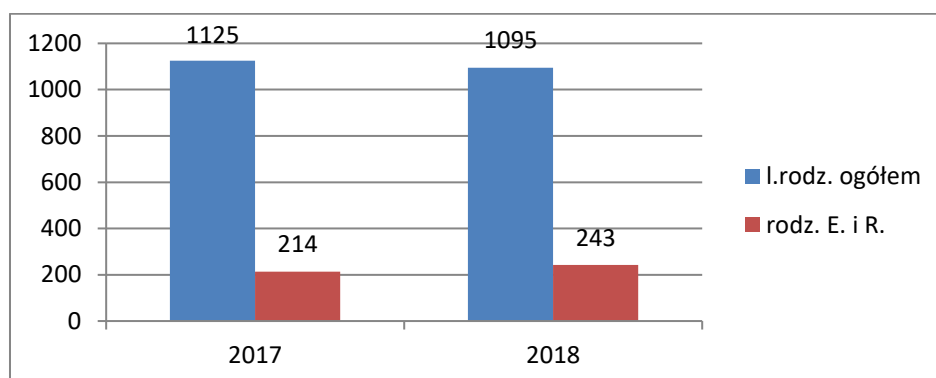
źródło: opracowanie własne

W 2018 roku zwiększyła się liczba rodzin pełnych korzystających z pomocy społecznej w stosunku do roku 2017 o 15%.

6.1.3. Rodziny emerytów i rencistów

Posiadanie świadczeń rentowych czy emerytalnych nie zaspakaja podstawowych potrzeb wszystkich osób/rodzin, dlatego znaczną część świadczeniobiorców Ośrodka stanowi ta grupa społeczna.

Wykres 7. Gospodarstwa emerytów i rencistów w latach 2017 – 2018.

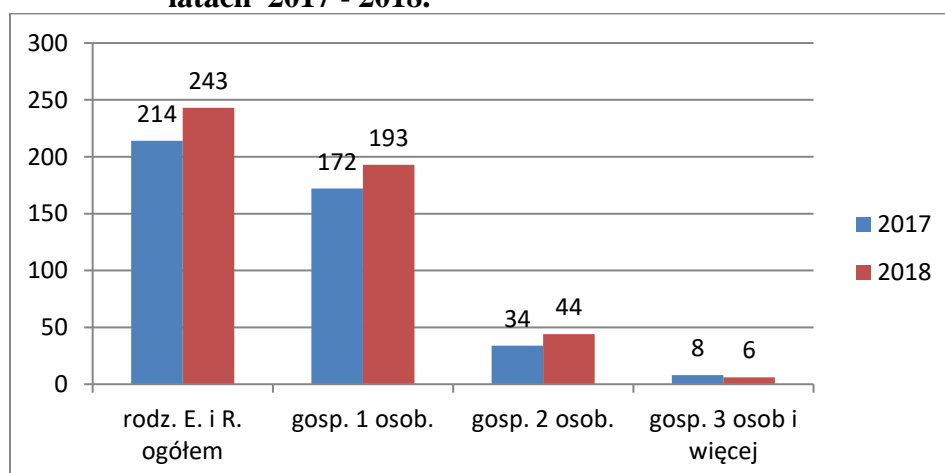

źródło: opracowanie własne

Udział procentowy rodzin emerytów i rencistów w stosunku do ogólnej liczby klientów w roku sprawozdawczym wyniósł 22% a w roku ubiegłym 19%.

Najliczniejszą liczbę wśród nich stanowiły gospodarstwa jednoosobowe, którym najtrudniej utrzymać się z niskich świadczeń rentowych czy emerytalnych, często obciążonych zobowiązaniami komorniczymi. Stanowiły one 79% wszystkich świadczeniobiorców tej grupy.

Wykres 8. Struktura rodzin emerytów i rencistów w/g liczby osób w gospodarstwie w latach 2017 - 2018.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 roku odnotowano wzrost rodzin emerytów i rencistów w porównaniu do roku ubiegłego o ok. 14%.

6.2. Powody przyznania pomocy

Przykładowy katalog przyczyn udzielania pomocy zawarty jest w art. 7 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z tym przepisem pomocy społecznej udziela się osobom/rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa
- sieroctwa
- bezdomności
- bezrobocia
- niepełnosprawności
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- przemocy w rodzinie
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
- trudności integracji cudzoziemców
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- alkoholizmu lub narkomanii
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela 5. Przyczyny trudnej sytuacji życiowej powodujące przyznanie pomocy w latach 2017 – 2018.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2017	Udział % do ogólnej liczby rodzin	Liczba rodzin 2018	Udział % do ogólnej liczby rodzin
Długotrwała choroba	590	52%	601	55%
Ubóstwo	438	39%	362	33%
Niepełnosprawność	382	34%	359	33%
Bezrobocie	188	17%	135	12%
Bezradność w sprawach opiek.- wych.	174	15%	162	15%
Rodziny niepełne	160	14%	106	10%
Przemoc w rodzinie	101	9%	109	10%

Bezdomność	61	5%	110	10%
Alkoholizm	86	8%	93	8%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	55	5%	57	5%
Wielodzietność	24	2%	31	3%
Narkomania	24	2%	35	3%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	14	1%	8	0,7%
Trudności w integracji cudzoziemców	2	0,2%	2	0,2%

*Liczba rodzin w kolumnach nie sumuje się: powodem przyznania pomocy mogła być więcej niż jedna przesłanka.

Źródło: opracowanie własne

Najczęstszymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej w 2018 roku było: długotrwała choroba, ubóstwo, niepełnosprawność. W roku sprawozdawczym nastąpił znaczny wzrost liczby osób bezdomnych objętych pomocą społeczną, co spowodowane było zmianą procedury kierowania i umieszczania w schroniskach od listopada 2018r.

6.3. Świadczenia z pomocy społecznej

Działania pomocy społecznej obejmują różne płaszczyzny. Jedną z nich jest udzielanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej. Wyróżniamy takie świadczenia jak: zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe (w tym specjalne i zwrotne). Na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych Ośrodki opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne. Dodatkowo wydaje decyzje administracyjne uprawniające świadczeniobiorców do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni, za których nie opłaca składek a usługi zdrowotne pokrywane są przez budżet państwa z NFZ.

Tabela 6. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń pieniężnych w latach 2017 – 2018.

Formy pomocy	Liczba rodzin 2017	Liczba rodzin 2018	Różnica rodzin w %	
			Wzrost	spadek
Zasiłki stałe	215	191	-	11%
Zasiłki okresowe	129	154	19%	-
Zasiłki celowe	488	456	-	7%
Składki na ubz.	199	181	-	9%

**jedna rodzina mogła korzystać z różnych form pomocy.*

Źródło: opracowanie własne

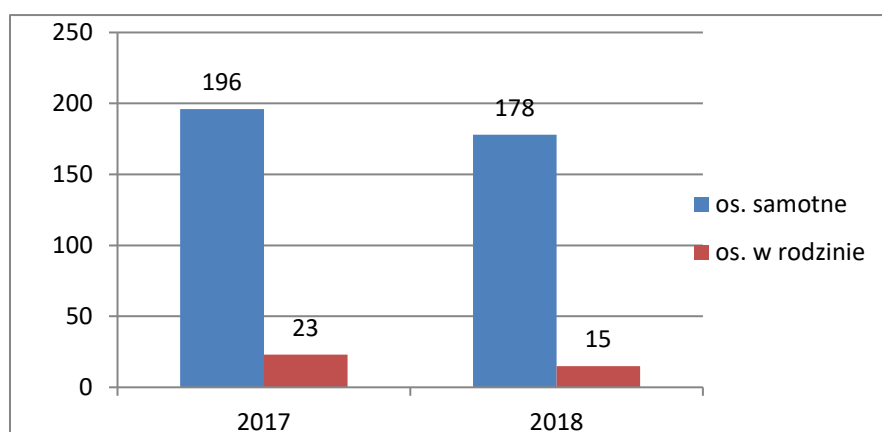
W 2018 roku wzrosła liczba rodzin pobierających zasiłki okresowe.

6.3.1. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego, które od stycznia do września 2018 roku wynosiło 634zł a od października 2018 roku wynosi 701zł.

Zasiłek stały przysługuje również pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które od stycznia do września 2018 roku wynosiło 514zł a od października 2018 roku wynosi 528zł.

Wykres 9. Struktura gospodarstw domowych z zasiłkiem stałym w latach 2017 – 2018.

**W rodzinie może być więcej niż jedna osoba uprawniona do zasiłku stałego.*

Źródło: opracowanie własne

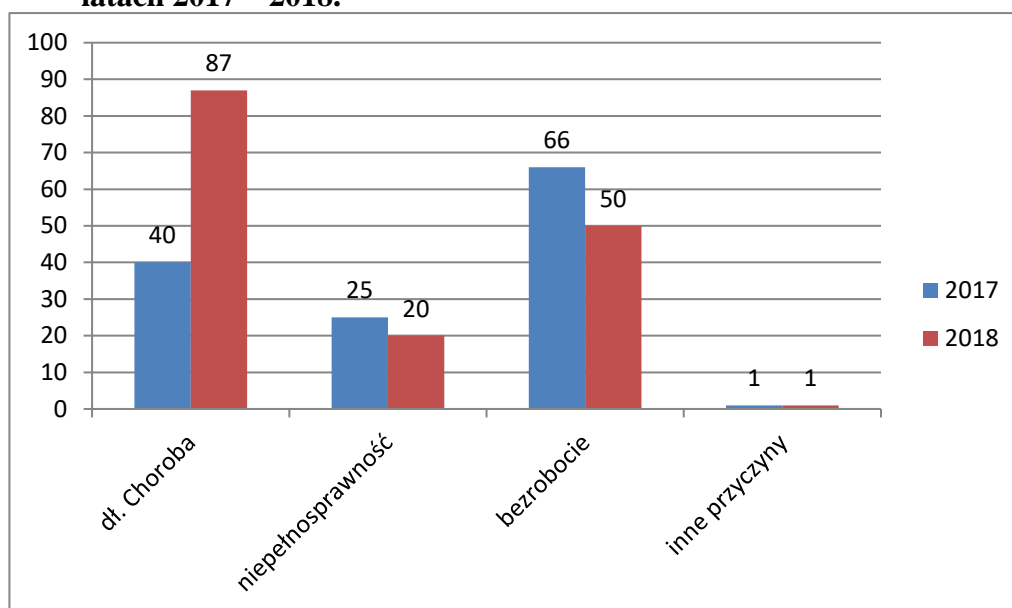
Zarówno w roku sprawozdawczym jak i w roku ubiegłym zdecydowana większość świadczeniobiorców pobierających zasiłek stały, stanowiły osoby samotnie gospodarujące.

6.3.2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, którego otrzymywanie jest uzależnione od spełnienia kryterium dochodowego. Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie lub inne przyczyny. Wysokość świadczenia uzależniona jest od wysokości posiadanego dochodu.

Świadczenie to jest zadaniem własnym gminy, na które otrzymywana jest dotacja z budżetu państwa.

Wykres 10. Główne przyczyny przyznawania pomocy w formie zasiłku okresowego w latach 2017 – 2018.

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym wzrosła liczba świadczeniobiorców pobierających zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby ponad dwukrotnie w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszyła się liczba osób/rodzin korzystających z tej formy pomocy z powodu bezrobocia.

6.3.3. Zasiłki celowe

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Pomoc w tej formie uzależniona jest od dochodu osoby/rodziny. Jeżeli dochód świadczeniobiorców nie przekracza kryterium dochodowego przysługuje pomoc w formie zasiłku celowego zwykłego.

W przypadkach gdy dochód osoby/rodziny jest wyższy niż kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy lub zasiłek celowy zwrotny. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy, można odstąpić od żądania takiego zwrotu.

Ustawodawca odstąpił od szczegółowego określenia wysokości zasiłku celowego, pozostawiając to do decyzji organowi przyznającemu, który po analizie sytuacji

osoby/rodziny oraz możliwości finansowych jednostki pomocy społecznej określa kwoty wsparcia.

Tabela 7. Formy pomocy celowej w latach 2017 – 2018.

Formy pomocy	Liczba rodzin		Liczba os. w rodz.	
	2017	2018	2017	2018
Zasiłki celowe ogółem <i>w tym:</i>	488	456	869	782
Specjalne zasiłki celowe	172	34	360	58
Zasiłki celowe zwykłe	316	422	509	724

Źródło: opracowanie własne

Liczba rodzin pobierających świadczenie w formie różnych zasiłków celowych w roku sprawozdawczym zmniejszyła się o 10% w porównaniu do roku ubiegłego.

6.3.4. Pomoc dotycząca uprawnień do bezpłatnego leczenia

- Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innych tytułów mają opłacaną składkę zdrowotną przez OPS.

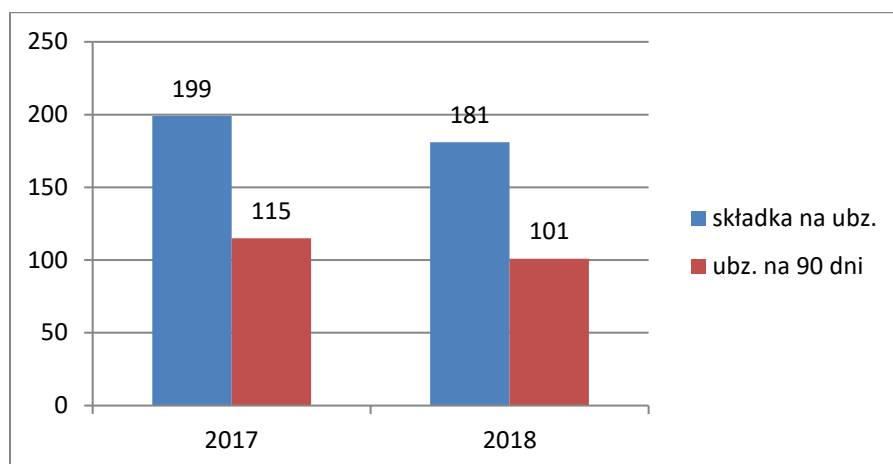
W roku 2018 liczba tych świadczeniobiorców wyniosła 181 a w roku ubiegłym 199. Spadek liczby osób objętych tą formą pomocy był wynikiem mniejszej liczby osób uprawnionych do zasiłku stałego.

- Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych na 90 dni

Osoby chore, które wymagają leczenia lub trafiły do szpitala w trybie nagłym a nie posiadają ubezpieczenia zdrowotnego, mogą ubiegać się o wydanie decyzji potwierdzającej prawo do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej na okres 90 dni, pod warunkiem spełniania kryterium dochodowego.

W roku 2018 liczba wydanych decyzji uprawniających do bezpłatnego leczenia wyniosła 101 a w roku ubiegłym 115. Pomoc w tej formie kształtowała się na podobnym poziomie w okresie ostatnich dwóch lat.

Wykres 11. Pomoc dotycząca uprawnień do bezpłatnego leczenia w latach 2017 – 2018.

Źródło: opracowanie własne

6.3.5. Zapewnienie ciepłego posiłku

Jednym z głównych zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym jest zapewnienie jednego gorącego posiłku dziennie dzieciom, młodzieży oraz osobom, które własnym staraniem nie są w stanie go sobie zapewnić, bądź nie mają warunków socjalnych do jego przygotowania. W ramach realizacji tego zadania Ośrodek zapewnia posiłki w barze dla osób, które mogą same przyjść i spożyć go na miejscu, posiłki z dowozem do miejsca zamieszkania dla osób, które nie wychodzą z domu, ale są w stanie odebrać przywieziony posiłek tzw. „catering” oraz posiłki dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Tabela 8. Struktura osób, które korzystały z obiadów w latach 2017 – 2018.

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba osób korzystających z obiadów ogółem	335	309
<i>w tym:</i>		
Osoby dorosłe	171	159
Dzieci w wieku szkolnym	164	150

Źródło: opracowanie własne

W 2018 roku nastąpił spadek liczby osób dorosłych i dzieci w wieku szkolnym objętych pomocą w formie gorącego posiłku o 8% w porównaniu do roku ubiegłego.

6.3.6. Zapewnienie tymczasowego miejsca schronienia.

Do zadań własnych gminy należy zapewnienie miejsca schronienia, jeżeli osoba jest tego pozbawiona.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 1508 z późn. zm.) nakłada obowiązek udzielania osobom bezdomnym schronienia poprzez:

- przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni,
- przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych,
- przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Tymczasowe miejsce w schronisku przyznawane jest na podstawie decyzji administracyjnej, natomiast pomoc w formie noclegowni bez decyzji.

W celu realizacji obowiązujących przepisów prawa ośrodek pomocy społecznej przyjmuje wnioski od osób bezdomnych o przyznanie tymczasowego miejsca w schronisku, przygotowuje dokumentację niezbędną tj.: przeprowadza rodzinny wywiad środowiskowy, zawiera wstępny kontrakt socjalny, egzekwuje od osób bezdomnych wypełnienie 10 załączników będących obowiązkowymi dokumentami w procedurze o schronisko i przekazuje komplet dokumentów do Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy, który odpowiedzialny jest za wydawanie decyzji administracyjnych zgodnie z Uchwałą nr LXX/1937/2018 Rady m. st. Warszawy z dnia 5 lipca 2018r.

Wysokość odpłatności za pobyt osoby bezdomnej w schronisku oraz zwolnienie częściowe lub całkowite z ponoszenia odpłatności odbywa się na podstawie ustawy o pomocy społecznej art. 8, art. 104 ust. 4 oraz Uchwały Rady m. st. Warszawy nr LXXXIV/2079/2018 z dnia 27 września 2018r.

Tabela 9. Liczba osób wnioskujących o pomoc w formie tymczasowego schronienia w schronisku od XI-XII/2018r.

Liczba wniosków o schronisko	Liczba spraw przekazanych do OPS Wola	Liczba osób, które opuściły schronisko bez podania przyczyny	Liczba osób, które zostały skierowane do mieszkań treningowych
110	92	10	8

Źródło: opracowanie własne

W związku z obowiązkiem wydawania decyzji administracyjnych w sprawie udzielenia osobom bezdomnym tymczasowego miejsca w schronisku **w ciągu dwóch miesięcy** przyjęliśmy **110 wniosków**. W celu możliwości realizacji zadania w terminie (niezwłocznie) zaangażowani zostali wszyscy pracownicy socjalni w tut. Ośrodku z Działu Pomocy Środowiskowej i Usługowej oraz Działu Pomocy Specjalistycznej.

Rozdział VII

Zespół ds. pracy socjalnej

Zgodnie z Zarządzeniem Dyrektora OPS nr 2/2017r z dnia 02.01.2017r. o nadanie regulaminu organizacyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy wdrożono realizację projektu Rozdzielenia Pracy Socjalnej od Postępowań Administracyjnych.

Od stycznia 2017r. w związku ze zmianą struktury organizacyjnej w Dziale Pomocy Środowiskowej i Usługowej w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy oprócz zespołu ds. Postępowań Administracyjnych w sprawie świadczeń i Zespołu ds. postępowań administracyjnych w sprawach usług i DPS powstał Zespół ds. Pracy Socjalnej.

Pracownicy socjalni z zespołu ds. pracy socjalnej – prowadzą podstawową i pogłębioną pracę socjalną z wykorzystaniem właściwych jej metod, podejść i technik w celu poprawy trudnej sytuacji osób/rodzin.

Praca socjalna to pomoc osobom, rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Prowadzona praca socjalna ma wywołać zmianę społeczną u jednostki, rodziny a pośrednio również na poziomie całego społeczeństwa. Opierała się na dokonywanej przez pracowników socjalnych diagnozie sytuacji osoby/rodziny, opracowywaniu indywidualnego planu pomocy i wsparcia w zależności od jednostkowej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego poszczególnych członków. Dzięki diagnozie ustalane były przede wszystkim zasoby osoby/rodziny, ich ograniczenia, bariery a także ich możliwości. W diagnozie uwzględniani byli wszyscy członkowie gospodarstwa domowego. Do głównych zadań pracownika socjalnego należało również motywowanie osoby/rodziny do podjęcia aktywności na rzecz poprawy swojej sytuacji, wyznaczanie celów i wzmacnianie w dążeniu do realizacji podjętych działań. W wielu sprawach pracownik socjalny pełnił rolę pośrednika między osobą/rodziną a różnymi służbami administracyjnymi, sądowniczymi i występował jako rzecznik interesów klientów. Dzięki wsparciu uzyskiwanemu od pracowników z zespołu pracy socjalnej klienci

mieli większe poczucie bezpieczeństwa i chętniej realizowali działania w zakresie ustalonym w umowach o współpracy.

W 2018 roku zadania realizowane przez pracowników zespołu ds. pracy socjalnej zawiera tabela 10.

Tabela 10. Zadania realizowane w Zespole ds. pracy socjalnej od I-XII 2018r.

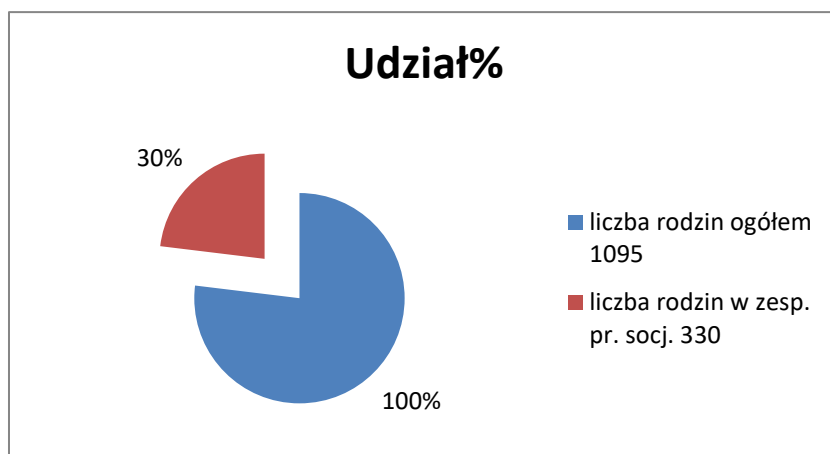
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	% udział w realizowanych zadaniach
Poprawa sytuacji życiowej osób/rodzin poprzez prowadzenie pracy socjalnej	55	17%
Poparcie wniosku o żłobek poza kolejnością	39	12%
Poparcie wniosku o przyjęcie dziecka do przedszkola	8	2 %
Opinie do fundacji, stowarzyszeń, sądów i innych instytucji	26	8 %
Wywiady i opinie w sprawie ustalenia prawa i weryfikacja prawa do świadczenia wychowawczego i świadczenia dobry start	49	15 %
Liczba założonych Niebieskich Kart (NK)	2	1 %
Liczba prowadzonych spraw dotyczących DPS	23	7 %
Liczba przeprowadzonych postępowań w sprawie przyznania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych.	34	10 %
Wioski o przyjęcie do Domu Samotnej Matki	4	1 %
Wywiad o objęcie pomocą w formie asystenta rodziny	25	7 %
Pozostałe: Wydanie zaświadczeń podopiecznym tut. OPS, odpowiedzi na pisma instytucji, interwencje, rozeznanie środowisk wspólnie z pracownikami socjalnymi ds. postępowań administracyjnych itp.	65	20 %
Ogółem:	330	100%

źródło: opracowanie własne

Główne zadania realizowane przez zespół ds. pracy socjalnej w 2018 roku dotyczyły wniosków o: pomoc w wyjściu z trudnej sytuacji z uwagi na: trudną sytuację zdrowotną, zagrożenie bezdomnością, spowodowaną zadłużeniami czynszowymi, kryzysową sytuację bytową i rodzinną, problemy wychowawcze, brak możliwości zapewnienia opieki osobom zależnym w miejscu zamieszkania, nawet przy pomocy usługowej z OPS, problemy w

uzyskaniu miejsca w żłobku, przedszkolu, problemy w uzyskaniu świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego (szczególnie 500+i dobry start) itp.

Wykres 12. Liczba rodzin objętych wsparciem zespołu ds. pracy socjalnej w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy OPS w 2018 roku.

źródło: opracowanie własne

W 2018 roku udział procentowy rodzin objętych wsparciem zespołu ds. pracy socjalnej wyniósł 30% w stosunku do wszystkich świadczeniobiorców. Nastąpił wzrost rodzin objętych wsparciem zespołu ds. pracy socjalnej o 3% od 2017r.

Istotą pracy socjalnej jest poprawa społecznego funkcjonowania jednostek, poprzez wywołanie zmiany w radzeniu sobie w trudnej sytuacji życiowej. Głównym czynnikiem zmiany jest budowanie relacji pomocowej między osobą a pracownikiem socjalnym.

W 2018 roku wnioski o objęcie pomocą w formie pracy socjalnej były kierowane do zespołu pracy socjalnej głównie przez pracowników zespołu ds. postępowań administracyjnych w sprawach świadczeń, usług i DPS-ów, na wnioski zewnętrznych instytucji takich jak: Urząd Dzielnicy, szkoły, przychodnie, fundacje, stowarzyszenia itp. Ponadto należy podkreślić, iż nastąpił wzrost składanych wniosków do zespołu pracy socjalnej przez samych podopiecznych.

W 2018 roku 15% osób/rodzin objętych pomocą zespołu ds. pracy socjalnej stanowili klienci kierowani przez Urząd Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy Wydział Spraw Społecznych i Zdrowia, względem ustalenia prawa i weryfikacja prawa do świadczenia wychowawczego i świadczenia dobry start.

Tabela 11. Wywiady dotyczące świadczeń wychowawczych oraz świadczeń dobrego startu

Wyszczególnienie	Liczba rodzin
Podjęcie marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub wydatkowania niezgodnie z celem	0 *
Weryfikacja wątpliwości dotyczących sprawowania opieki nad dzieckiem/dziećmi	49*
Ogółem:	49

*w żadnej rodzinie w 2018r. nie było prowadzonego postępowania względem marnotrawienia świadczeń.

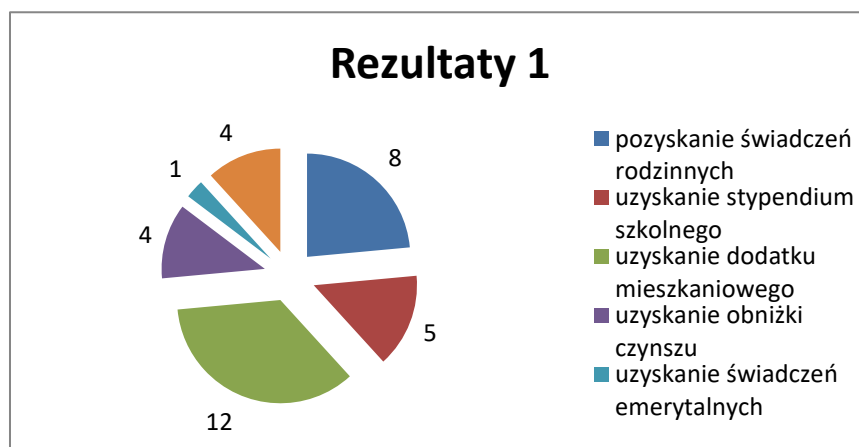
źródło: opracowanie własne

W 2018 roku wywiady środowiskowe pod kątem weryfikacji potwierdzenia faktu sprawowania opieki lub prawidłowego wydatkowania środków przyznawanych w ramach pomocy państwa w wychowaniu dzieci stanowiły 15% wszystkich wniosków.

- Praca socjalna jest przede wszystkim zorganizowanym procesem zmiany. Pracownik socjalny pełni rolę osoby odpowiedzialnej za realizację tego procesu. W tym celu, na poszczególnych etapach metodycznego działania: planuje, organizuje, przewodzi i prowadzi kontrolę w formie ewaluacji.

- Z analizy spraw klientów zespołu ds. pracy socjalnej można wyodrębnić osiągnięte w 2018 roku rezultaty działań w ramach pracy socjalnej. Można posegregować je w zależności od sposobu oddziaływania na osobę/rodzinę

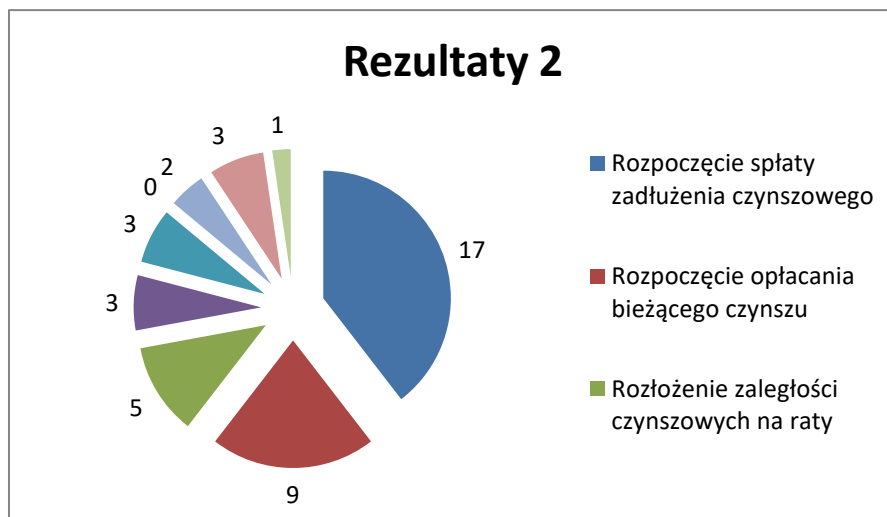
Wykres 13. Rezultaty działań służących poprawie sytuacji materialnej w 2018r.

źródło: opracowanie własne.

W roku sprawozdawczym 34 gospodarstwa domowe poprawiły swoją sytuację materialną poprzez działania w ramach pracy socjalnej, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia z systemu zabezpieczenia społecznego.

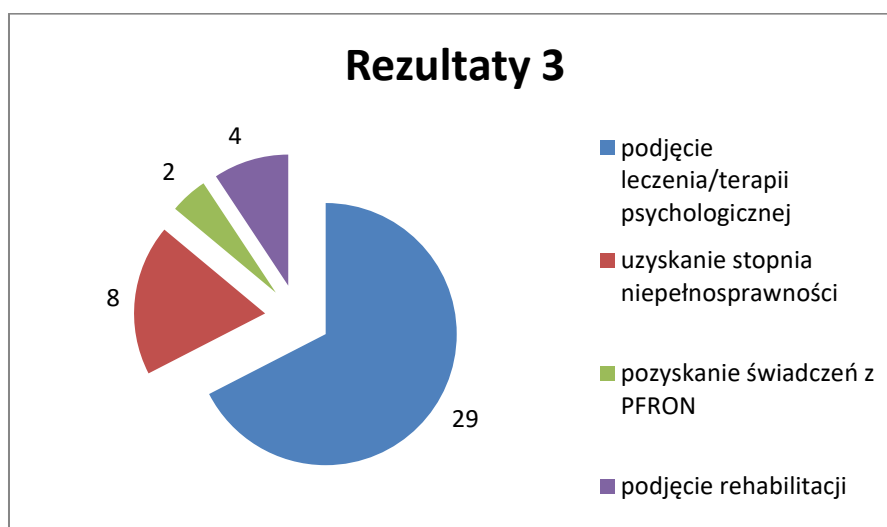
Wykres 14. Rezultaty działań służące zapobieganiu bezdomności w 2018r.

źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym 43 osoby/rodziny podjęły działania w zakresie poprawy sytuacji mieszkaniowej.

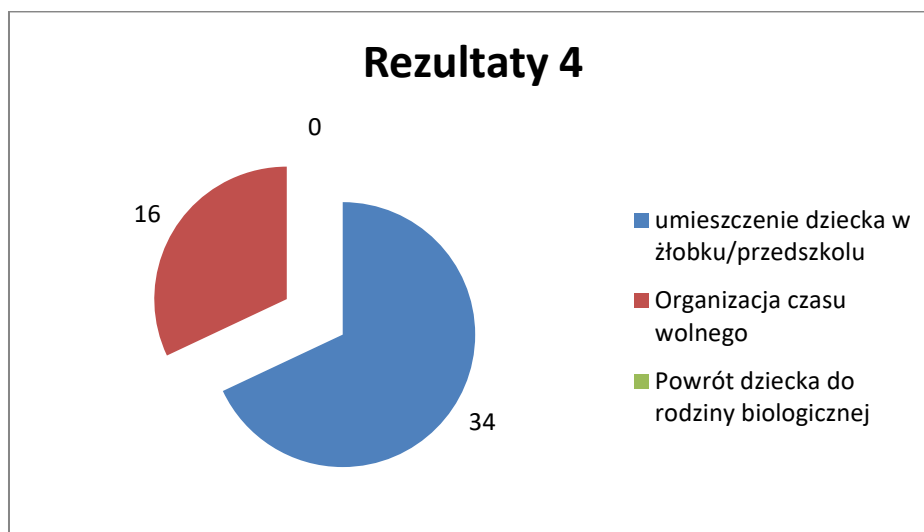
Wykres 15. Rezultaty działań w celu poprawy sytuacji zdrowotnej w 2018r.

źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym 43 osoby podjęły działania w zakresie poprawy sytuacji zdrowotnej.

Wykres 16. Rezultaty działań na rzecz poprawy warunków rozwoju i funkcjonowania dzieci w 2018r.

źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym 50 rodzin podjęło działania w zakresie poprawy funkcjonowania dzieci w rodzinie.

Rozdział VIII

Pomoc specjalistyczna

8.1. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU DS. RODZINY I ASYSTY RODZINNEJ

8.1.1. DZIAŁALNOŚĆ SPECJALISTY DS. PRACY Z RODZINĄ

Specjalista pracy z rodziną podejmował działania na rzecz dziecka oraz wsparcia rozwoju i optymalnego funkcjonowania rodzinnego.

Głównym celem działań było:

- wzmacnianie i wzbudzanie motywacji członków rodziny do rozwiązywania problemów wynikających z różnorodnych dysfunkcji, w wyniku których zaburzone jest prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych członków rodziny oraz rozwój dziecka,
- pomoc w przezwyciężaniu i pokonywaniu sytuacji kryzysowych,
- wspieranie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- poszerzanie świadomości na temat praw i obowiązków rodzicielskich i wychowawczych
- podejmowanie interwencji w rodzinach, które w wyniku trudności życiowych utraciły zdolność samodzielnego rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- wspólnie z rodziną, planowanie działań mających na celu jej rozwój,
- planowanie i realizowanie działań mających na celu integrację lokalną,

- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny, przemocy w rodzinie,
- dążenie do reintegracji rodziny,
- promowanie wartości rodziny.

Specjalista pracy z rodziną podejmował działania w oparciu o diagnozę pedagogiczną, psychologiczną i społeczną, uwzględniającą rzeczywiste potrzeby i oczekiwania rodziny. Diagnoza dokonywana była na podstawie wywiadu z rodziną, a w miarę potrzeb uzupełniana opinią innych specjalistów-również zewnętrznych.

Specjalista pracy z rodziną podejmował działania wykorzystując dostępne narzędzia i metody pracy socjalnej takie jak:

- diagnoza potrzeb, zasobów, ograniczeń,
- motywowanie do zmian, nazywanie,
- precyzowanie pożądaných celów,
- ukierunkowanie i wskazania innych możliwości rozwiązań, konfrontowanie,
- urealnianie rozwiązań,
- dostarczanie wiedzy o konsekwencjach możliwych,
- informowaniu o innych instytucjach pomocowych,
- psychoedukacja,
- podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrażających dobru dziecka.

Tabela 12. Liczba rodzin objętych pomocą specjalisty pracy z rodziną w latach 2017-2018.

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba rodzin objęta pomocą w tym:	174	155
pomoc stała/okresowa	109	108
Liczba jednorazowych działań /konsultacji na rzecz rodzin	68	47
Liczba wszystkich działań podejmowanych na rzecz rodzin	521	481

Źródło: opracowanie własne

W roku 2018 specjalista pracy z rodziną nawiązał współpracę z 155 rodzinami, to o 11% mniej niż w roku ubiegłym. Pomoc stała lub okresowa pozostała na tym samym poziomie. Niewielki spadek liczby klientów oraz utrzymana na tym samym poziomie liczba klientów korzystających stale lub okresowo z pomocy specjalisty, może wynikać z reorganizacji pracy Ośrodka w ramach pilotażowego projektu rozdzielania pracy socjalnej i

administracyjnej i utworzenia Zespołu pracy socjalnej, który w ramach swych kompetencji świadczy pomoc socjalną dla klientów w tym rodzin.

W roku 2018r Specjalista pracy z rodziną podejmował działania na rzecz rodziny głównie z powodu:

- problemów wychowawczo-opiekuńczych zgłaszanych przez rodziców,
- trudności w nauce i problemów w funkcjonowaniu w szkole,
- uzależnienia i współuzależnienia osób dorosłych ale też dzieci,
- zaburzonych relacji rodzinnych,
- zaniedbania obowiązków rodzicielskich względem dziecka,
- bezradności rodziców najczęściej wynikającej z braku umiejętności wychowawczych oraz braku narzędzi wychowawczych.
- ustalenia kompetencji wychowawczych rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- ustalenia możliwości rodziców i monitoring sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w okresie urlopowania w domu rodziców,

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. O wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadania dotyczące wsparcia rodziny. W roku 2018 Specjalista pracy z rodziną, organizował i koordynował działania w obszarach wzmacniających funkcjonowanie rodziny, takich jak:

8.1.2. RODZINY WSPIERAJĄCE

Rodziny objęte wsparciem rodzin wspierających, to rodziny, które wymagają modelowania, utrwalenia, wzmocnienia nabytych kompetencji, wzorców i postaw. W trakcie współpracy z rodziną wspierającą mają możliwość osobistego doświadczenia zmian np. w obszarze organizacji czasu wolnego dla dziecka, rozwijania zainteresowań czy wzmacnianiu zdrowego i aktywnego trybu życia. Taką rolę pełni rodzina wspierająca, której działania uzupełniają lub kontynuują zadania asystenta. Do zadań specjalisty należało nawiązanie współpracy z kandydatami na rodziny wspierające, przygotowanie dokumentacji i umów umożliwiających ustanawianie rodzin wspierających oraz koordynacja działań tych rodzin. Specjalista pracy socjalnej pozostawał w stałym kontakcie z rodzinami wspierającymi oraz rodzinami wspieranymi.

Tabela 13. Wspieranie rodziny.

Wyszczególnienie	2017	2018
Liczba ustanowionych rodzin wspierających	3	3
Liczba rodzin wspieranych	3	3
Liczba dzieci objętych działaniem rodziny wspierającej	5	9

Źródło: opracowanie własne

INTEGRACJA I ROZWÓJ RODZIN

W roku 2018 specjalista pracy z rodziną prowadził i współorganizował:

- cykliczne spotkania wspierające dla rodzin i opiekunów zastępczych,

Z Integracyjnym Ośrodkiem Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży:

-okolicznościowe wydarzenie pn.: Podwórkowa Gwiazdka

- okolicznościowe wydarzenie pn.: Rodzinne Świętowanie

-cykliczne kiermasze Za jeden uśmiech wymiana używanej odzieży oraz sprzętu gospodarstwa domowego,

Specjalista pracy z rodziną pełnił zadania i obowiązki koordynatora pracy zespołu asystentów. Ze względu na złożoność zgłaszanych problemów rodzin współpracujących z asystentem, konsultował sytuacje rodzin, ukierunkowywał i proponował możliwe rozwiązania.

8.1.3. ASYSTA RODZINNA

Zadaniem asystenta rodziny jest współpraca w celu osiągnięcia takiego poziomu stabilizacji życiowej i odpowiedzialności rodziny za własne życie, które pozwala jej, o ile to możliwe, na samodzielne funkcjonowanie i wychowanie dzieci. Działania asystenta przyczyniają się do pomocy w pokonywaniu trudności opiekuńczo-wychowawczych, życiowych rodzin dysfunkcyjnych. Asystenci we współpracy z rodziną, w oparciu o rzeczywiste jej potrzeby i oczekiwania pomagają wyznaczać cele i konstruować plany umożliwiające poprawę sytuacji a w efekcie usamodzielnienie rodziny.

W roku 2018 czterech asystentów współpracowało z 58 rodzinami.

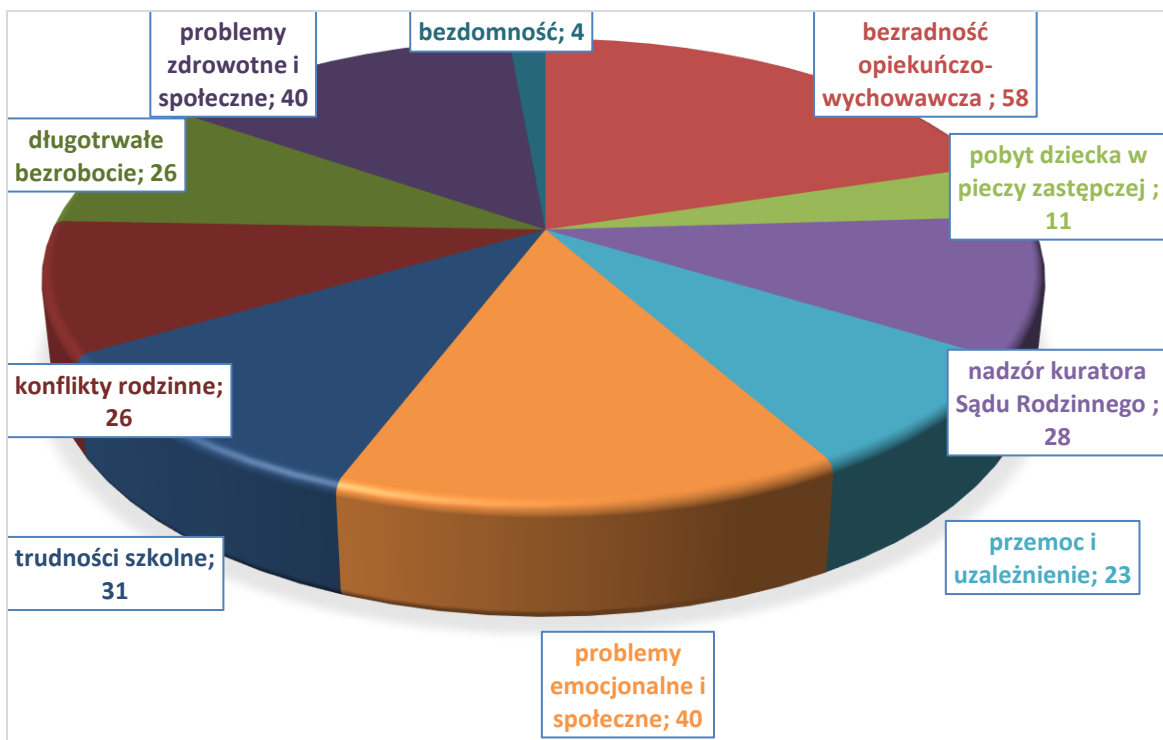
Asystenci rodziny objęli swoimi działaniami 125 dzieci

Rodziny, które zostały objęte tą formą mogły skorzystać ze wsparcia w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych Specjalista pracy z rodziną konsultował sytuacje rodzin objętych tym wsparciem.

Charakterystyka dominujących w rodzinie trudności :

bezradność i problemy opiekuńczo wychowawcze	58
pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej /placówce	11
nadzór kuratora Sadu Rodzinnego	28
uzależnienia i zachowania przemocowe	23
trudności emocjonalne, społeczne	40
trudności szkolne	31
konflikty	26
długotrwałe bezrobocie zagrażające wykluczeniem społ.	26
problemy zdrowotne w tym psychiczne	40
bezdomność	4

Wykres 17. Dominujące trudności deklarowane przez rodziny, współpracujące z asystentem rodziny.

Źródło: opracowanie własne

8.2. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU DS. PRZEMOCY I UZALEŻNIEŃ

8.2.1. SPECJALISTA DS. UZALEŻNIEŃ

W okresie sprawozdawczym, tj. styczeń – grudzień 2018 roku specjalista ds. uzależnień prowadził działalność pomocową dla osób uzależnionych od alkoholu, osób pijących alkohol w sposób ryzykowny, osób współuzależnionych.

Zakres działań obejmował:

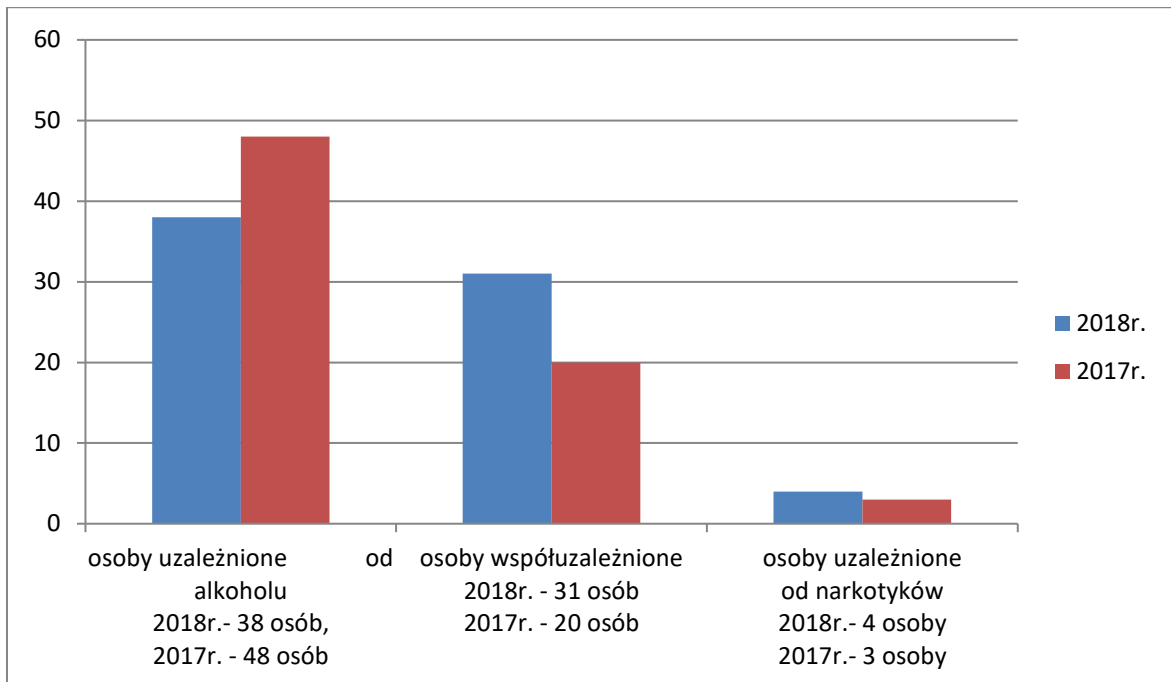
1. rozpoznanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez osoby uzależnione i pijące ryzykownie
2. rozpoznania problemów członków rodziny osoby uzależnionej w związku z jej uzależnieniem
3. motywowanie do utrzymania abstynencji i pomocy w zdrowieniu osobom z problemem alkoholowym i pijącym ryzykownie
4. poprawę funkcjonowania społecznego
5. zapobieganie występowaniu negatywnych zjawisk w rodzinach związanych z nadużywaniem alkoholu – zwłaszcza przemocy, nadużyć i zaniedbań wobec dzieci, a także ubóstwa
6. udzielanie wsparcia osobom uwikłanym w związki, gdzie występuje uzależnienie oraz przemoc w rodzinie

W 2018 roku specjalista ds. uzależnień i przemocy przyjął 73 osoby z obszaru problematyki uzależnień i współuzależnień (w wieku od 18 lat do 82 lat), z czego:

- 38 osób z problemem alkoholowym (8 kobiet i 31 mężczyzn),
- 31 osób współuzależnionych (31 kobiet),
- 4 osoby uzależnione od narkotyków – (3 mężczyzn i jedna kobieta),

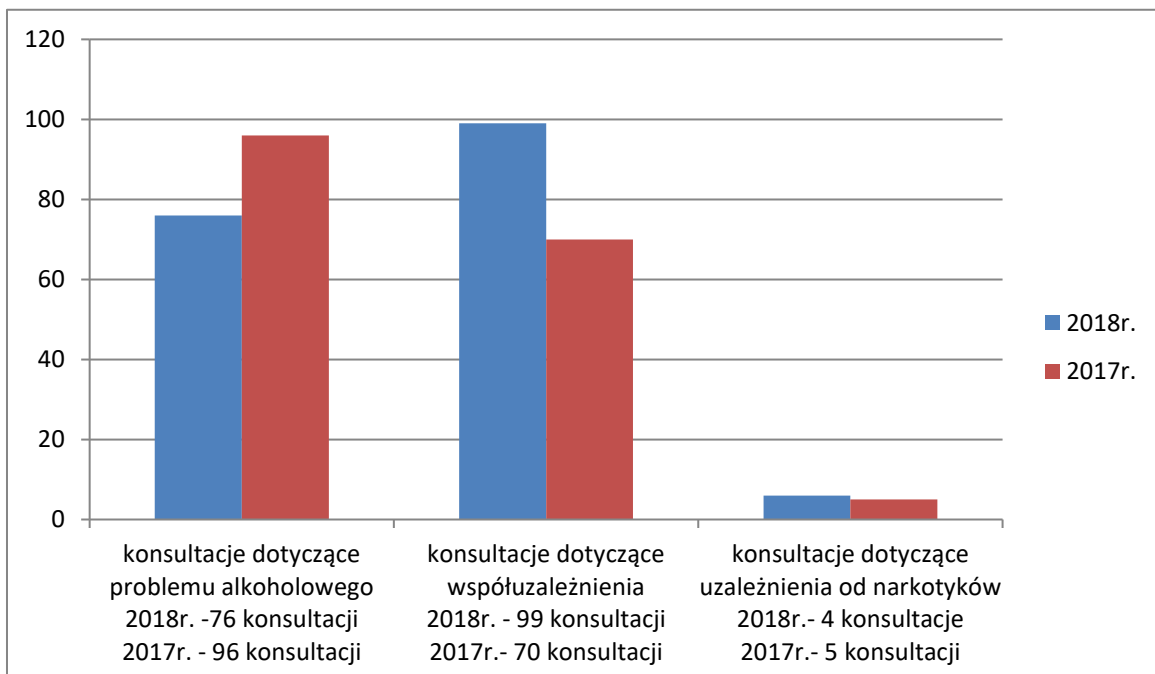
Łącznie specjalista ds. uzależnień przeprowadził 179 konsultacji z czego 76 dotyczących problemu alkoholowego, 99 konsultacji z osobami współuzależnionymi, 4 konsultacje z osobą uzależnioną od narkotyków oraz brał udział w 168 wizytach w środowisku wskutek sygnałów dochodzących ze środowiska, dotyczących alkoholizmu, współuzależnienia lub narkomanii.

Wykres 18. Liczba osób uwikłanych w problem uzależnień w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne

Wykres 19. Liczba udzielonych konsultacji w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne

Liczba konsultacji zmniejszyła się, co wynika z mniejszej liczby osób uzależnionych - korzystających z pomocy Ośrodka. Z kolei zwiększona liczba konsultacji dla osób współuzależnionych wynika z większej ilości osób które zgłosiły się w roku 2018.

W 2018 roku specjalista ds. uzależnień i przemocy uczestniczył w 8 sesjach superwizji grupowej dotyczącej pracy z klientem.

8.2.2. SPECJALIŚCI DS. PRZEMOCY

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku specjaliści ds. przemocy realizowali działania pomocowe w ramach prowadzonego monitoringu procedury Niebieskiej Karty u

220 osób, z czego:

- 151 osób podejrzanych o doznawanie przemocy w rodzinie
- 69 osób podejrzanych o stosowanie przemocy

Specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy realizowali także działania pomocowe w ramach podejmowanych interwencji w środowisku bez wszczynania procedury Niebieskiej Karty – 32 interwencje (99 osób).

Łącznie specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy przeprowadzili 576 konsultacji : 477 konsultacji z osobami podejrzаныmi o doznawanie przemocy, 99 konsultacji z osobami podejrzаныmi o stosowanie przemocy.

Realizacja działań była oparta, o szerokorozumianą profilaktykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie, współpracę z instytucjami pomocowymi, szkołami, przedszkolami, placówkami medycznymi, Policją, Prokuraturą, Sądami oraz innymi organizacjami działającymi na rzecz wsparcia rodziny.

W okresie luty – grudzień 2018 roku (z wyłączeniem przerwy wakacyjnej) specjalista ds. uzależnień i przemocy wspólnie z psychologiem prowadził grupę edukacyjno–wsparciową dla osób współuzależnionych z rodzin alkoholowych , doznających przemocy w rodzinie.

W okresie od stycznia do grudnia 2018r., specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy realizowali uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego, procedowaniu Niebieskich Kart oraz pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzili konsultacje specjalistyczne z członkami grup roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarny, uczestniczyli w sprawach postępowania przygotowawczego oraz sądowych w związku z inicjowanymi postępowaniami z art. 207 kk, brali udział w seminariach prawnych dotyczących procedury Niebieskiej Karty superwizji grupowej (Stowarzyszenie Niebieska Linia).

Specjaliści prowadzili monitoring rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty, w których nie powoływano grup roboczych.

Liczba osób podejrzanych o doznawanie przemocy w 2018r., jest większa niż w poprzednim roku a liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy również zwiększyła się. Przyczyną tendencji wzrostowej może być większa świadomość społeczna dotycząca przemocy w rodzinie dla osób doznających przemocy w monitorowanych procedurach NK.

Zwiększona liczba osób podejrzanych o doznawanie i stosowanie przemocy, wynika ze wzrostu ilości spraw przekazywanych przez Zespół Interdyscyplinarny do monitoringu sytuacji rodziny.

Praca st. specjalisty pracy socjalnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizującego zadania prac grup roboczych.

Praca przebiegała zgodnie z planem pracy przyjętym do realizacji na 2018 r.

W okresie sprawozdawczym st. specjalista pracy socjalnej koordynował pracę 28 grup roboczych i jeden monitoring zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w których było 112 osób w tym;

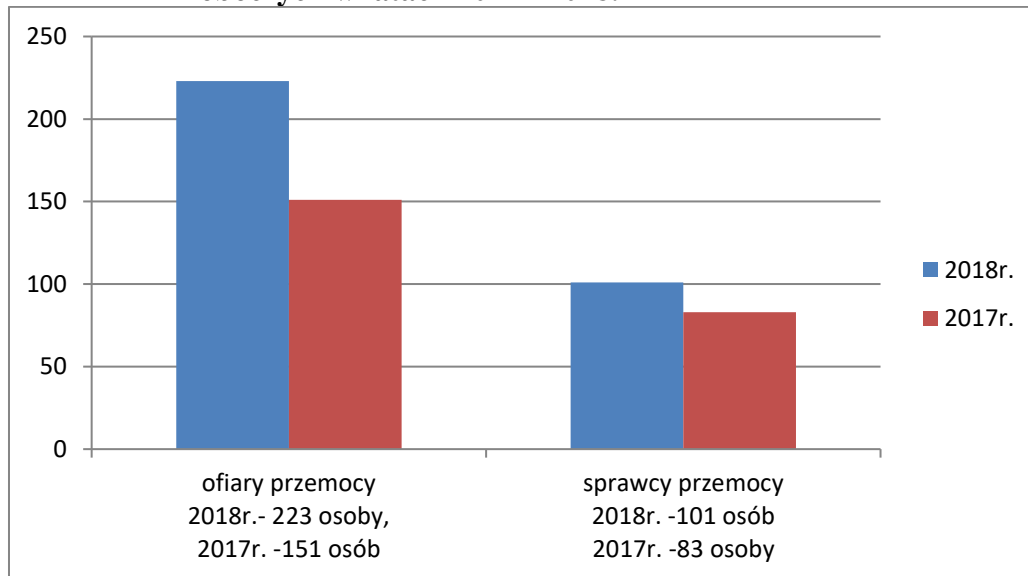
- 32 osoby podejrzane o stosowanie przemocy (27 mężczyzn, 5 kobiet)
- 72 osoby podejrzane o doznawanie przemocy w rodzinie (22 kobiety, 1 mężczyzna i 49 małoletnich dzieci)
- 8 osób uzależnionych od alkoholu
- 3 osoby uzależnione od środków odurzających
- 1 osoba zarażona wirusem HIV

Pracownik socjalny ;

- brał udział w 99 posiedzeniach grup roboczych (dodatkowo w 2 eksperckich, razem w 101 GR).
- wszczął procedurę w 3 przypadkach NK „A”
- założył 20 Niebieskich Kart „D”
- założył 20 Niebieskich Kart „ C”
- prowadził monitoring w 1 środowisku składającym się z 2 osób
- brał udział w 6 interwencjach kryzysowych
- składał zeznania na policji i w Sądzie Rodzinnym w 2 sprawach związanych z występowaniem przemocy
- udzielił 177 konsultacji w tym;
 - - 32 -osobom podejrzanych o stosowanie przemocy,

- - 51 osobom podejrzanym o doznawanie przemocy,
- - 94 pozostałym osobom w tym członkom rodziny .

Wykres 20. Liczba ofiar i sprawców przemocy w ramach monitoringu oraz grup roboczych w latach 2017 - 2018.

Źródło: opracowanie własne

W ramach procedury st. specjalista pracy socjalnej nawiązał kontakt z rodzinami dotkniętymi zjawiskiem przemocy, monitorowali ich sytuację, motywował do podjęcia działań, udzielał wszechstronnych informacji dotyczących możliwości rozwiązania problemu. Pracownik kierował klientów Ośrodka na konsultacje prawne, do grupy i na konsultacje indywidualne dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz do terapeuty ds. uzależnień, do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla dzielnicy Ursus, do Stowarzyszenia Niebieska Linia przy ul. Jaktorowskiej 4, do Pogotowia Niebieska Linia przy ul. Korotyńskiego 13 oraz do miejsc wskazanych przez Biuro Pomocy i Projektów Społecznych. Pracownik brał udział w konsultacjach eksperckich ze Stowarzyszeniem OPTA dot. 8 środowisk oraz uczestniczył w 6 superwizjach z psychologiem ze Stowarzyszenia Niebieska Linia.

Prowadzenie pracy socjalnej w rodzinach uwikłanych w przemoc domową wymagało przygotowania indywidualnych programów poprawy sytuacji, monitorowania funkcjonowania całej rodziny, poszukiwania specyficznych form pomocy dla tych środowisk.

Główny nacisk w działalności położono na pracę socjalną, która polegała na:

- zatrzymaniu przemocy w rodzinie

- łagodzeniu skutków wieloletniego trwania przemocy w rodzinie
- uświadamianiu przyczyn trudnej sytuacji, w której się znajdują osoby lub rodziny
- uświadamianiu strat, jakie poniosły w swoim życiu z powodu alkoholu osoby uzależnione
- przekonywaniu do podjęcia leczenia odwykowego i utrzymywania abstynencji, uczestnictwa w grupach wsparcia oraz grupach AA
- aktywizowaniu zawodowym
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych
- reprezentowaniu interesów klientów przed innymi instytucjami
- wskazywaniu profesjonalnych placówek i miejsc, gdzie można uzyskać pomoc w rozwiązaniu różnorodnych problemów naszych klientów
- udzielaniu informacji z zakresu prawa i obowiązujących przepisów zwłaszcza ofiarom przemocy w rodzinie
- udzielaniu wsparcia psychologicznego
- wdrażaniu klientów do prawidłowego funkcjonowania społecznego

8.3. DZIAŁALNOŚĆ KOORDYNATORA DS. WOLONTARIATU

Wolontariat jest nowatorską formą organizacji środowiska lokalnego w zakresie aktywizacji mieszkańców do uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Polega na łączeniu na poziomie lokalnym ludzi chętnych do niesienia pomocy z ludźmi, którzy tej pomocy potrzebują. Na terenie Dzielnicy Ursus zamieszkuje wiele osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin wychowujących dzieci i borykających się z różnego rodzaju trudnościami. Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzielnicy Ursus jest uzasadniony tym, że w sferze pomocy społecznej występuje najwięcej potrzeb. OPS posiada również wiedzę na temat osób i rodzin potrzebujących, która umożliwia skuteczną organizację wolontariatu. Praca wolontarystyczna stanowi rozszerzenie i uzupełnienie oferty świadczonej pomocy przez Ośrodek w zakresie zaspokajania potrzeb społecznych. Ponadto współpraca pracowników tut. Ośrodka z wolontariuszami przyniosła wymierne korzyści obu stronom, a przede wszystkim klientom, którym oferowana jest pomoc

Wprowadzając świadczenie wolontarystyczne bierze się pod uwagę rozszerzenie oferty pomocowej, jak również zwiększenie skuteczności działania. Program Świadczeń Wolontarystycznych Ośrodka Pomocy Społecznej został opracowany na podstawie art. 42 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego (Dz. U. z 2003r.

Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.)

Głównym celem programu jest:

1. Umożliwienie wolontariuszom znalezienie miejsca na rozwijanie własnej aktywności.
2. Tworzenie bazy danych o wolontariuszach .
3. Tworzenie bazy danych o odbiorcach pracy wolontarystycznej oraz zakresu oczekiwanych prac.
4. Poszerzenie świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej form pomocy wolontarystycznej poprzez zaangażowanie wolontariuszy, którzy mogą nieść pomoc i wsparcie osobom starszym, niepełnosprawnym oraz dzieciom i młodzieży szkolnej, która ma problemy w nauce, uczenie aktywnego i ciekawego sposobu spędzania czasu wolnego oraz zainteresowań.

Obszar działania

1. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym będących podopiecznymi Ośrodka Pomocy Społecznej w środowisku zamieszkania oraz ośrodków wsparcia tj. Dziennego Domu Pomocy Seniora i Środowiskowego Domu Samopomocy.
2. Pomoc w wyrównywaniu braków edukacyjnych dzieci i młodzieży wywodzących się z rodzin dysfunkcyjnych.
3. Pomoc przy organizacji imprez okolicznościowych na rzecz ww. grup społecznych.

Włączenie wolontariusza bezpośrednio do pracy z klientem następowało po:

- 1) przeprowadzeniu przez koordynatora oraz pracownika socjalnego z danego rejonu rozmowy z klientem i ustaleniu potencjalnych zadań dla wolontariusza,
- 2) przygotowaniu teoretycznym konkretnego wolontariusza przez koordynatora do pracy z danym klientem,
- 3) wprowadzeniu wolontariusza w środowisko i wzajemnym zaakceptowaniu się stron,
- 4) podczas odwiedzin określony został zakres, sposób i czas wykonywania świadczenia.

W ramach wolontariatu 2018 roku prowadzone były następujące działania:

- **Wolontariat indywidualny:** wolontariusze świadczą pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym w czynnościach dnia codziennego – **1 osoba.**
- **Praca z grupą:** wolontariusze pomagają w organizowaniu zajęć w Integracyjnym Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka” i Środowiskowym Domu Samopomocy „Słoneczny Dom” – **19 osób.**
- **Pogotowie lekcyjne:** pomoc dzieciom w nauce, zajęcia odbywają się w każdy poniedziałek i wtorek od godziny 14:00 do chwili, gdy wyjdzie ostatni potrzebujący

uczeń. W ramach „Pogotowia lekcyjnego” wolontariusz służy pomocą dzieciom bezpośrednio po lekcjach w Integracyjnym Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka” przy ul. Prawniczej 54. – **2 osoby**.

- **Wolontariat okolicznościowy:** uczestnictwo w obchodach Dnia Dziecka, pomoc przy organizowaniu różnych imprez okolicznościowych np. „Podwórkowa Gwiazdka”, oraz pomoc przy organizacji zabawy Mikołajkowej w Dzielnicy Ursus itp. – **13 osób**.

Pozyskiwanie wolontariuszy odbywa się poprzez zamieszczanie ogłoszeń oraz poprzez rozwieszanie ulotek na uczelniach i w miejscach chętnie odwiedzanych przez studentów i młodzież.

Wolontariusze rekrutują się spośród młodzieży ze szkół średnich oraz osób bezrobotnych i stanowią bardzo ważny filar w pracy Ośrodka. Dobrowolnie, świadomie i bezpłatnie niosą pomoc na rzecz społeczności lokalnej całego Ursusa, stanowiąc grupę ponad **25 osób**, z czego **19 osoby** to liczba stała.

Współdziałanie z instytucjami i organizacjami

W celu współdziałania z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny podjęto współpracę z: z LVI Liceum Ogólnokształcącym im. Rotmistrza Witolda Pileckiego, Polskim Ośrodkiem Edukacji Montessori, Szkołami Podstawowymi nr 2 i 14.

8.4. KONSULTACJE PSYCHOLOGÓW

Sprawozdanie z działalności psychologów w okresie styczeń – grudzień 2018 roku dotyczy zakresów:

I Konsultacji psychologicznych

II Specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

AD.I Pomoc psychologiczna świadczona dla klientów polegała na diagnozowaniu problemów osób przeżywających kryzysy i trudności przystosowawcze. Konsultacje psychologiczne były prowadzone w formie stacjonarnej (w OPS), jak i w miejscu zamieszkania osób i rodzin. Konsultacje w terenie dotyczyły przede wszystkim osób o utrudnionym samodzielnym poruszaniu się bądź też mających trudności w kontaktach interpersonalnych.

Psycholodzy udzielali wsparcia w zakresie:

- konsultacji i psychologicznej diagnozy problemu klienta lub jego rodziny
- informacji i porad z zakresu pomocy specjalistycznej (psychologicznej i psychiatrycznej)
- trudności w radzeniu sobie z chorobą przewlekłą
- umożliwiania kontaktu z lekarzem i psychologiem w Poradniach Zdrowia Psychicznego

- współpracy ze specjalistami z Oddziału Psychiatrii Środowiskowej w Szpitalach Psychiatrycznych
- monitorowania procesu leczenia psychiatrycznego podopiecznych OPS
- rozwoju umiejętności psychospołecznych
- opracowywania i modyfikowania programu wspierająco-rehabilitacyjnego dla klientów objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi
- spotkań indywidualnych o charakterze wspierającym.

W 2018 roku psychologowie 301 razy wizytowali środowiska rodzinne. W Ośrodku Pomocy Społecznej i w miejscu zamieszkania rodzin udzielili 238 porad psychologicznych, uczestniczyli w 8 interwencjach kryzysowych w środowisku w asyście funkcjonariuszy Policji, Straży Miejskiej lub Straży Pożarnej i Pogotowia Ratunkowego. Podejmowane działania interwencyjne miały na celu ochronę życia i zdrowia osób wymagającej natychmiastowej pomocy i opieki.

Współpraca z rodzinami w większości przypadków polegała na podtrzymywaniu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych, co skutkowało poprawą funkcjonowania społecznego.

Tabela 14. Ilość i rodzaj pomocy udzielanej przez psychologów

Porady indywidualne	Porady indywidualne	Wizyty domowe	Wizyty domowe	Interwencje w środowisku	Interwencje w środowisku
2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.	2017 r.	2018 r.
420	238	306	301	9	8

Źródło: opracowanie własne

Psychologowie uczestniczyli także w 81 posiedzeniach sądowych w sprawach o leczenie bez zgody w Szpitalach Psychiatrycznych lub w sprawach o przyjęcie bez zgody do Domu Pomocy Społecznej. W 2018 r. znacznie wzrosła liczba prowadzonych przez psychologów w/w spraw, a tym samym zwiększyła się ilość posiedzeń sądowych w jakich uczestniczyli.

Tabela 15. Ilość posiedzeń sądowych w jakich uczestniczyli psychologowie

Ilość posiedzeń sądowych	Ilość posiedzeń sądowych
2017 r.	2018 r.
44	81

Źródło: opracowanie własne

W ramach prowadzonych grup roboczych powołanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie psychologowie odbyli 3 spotkania

AD.II Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane były osobom z długotrwałymi i głębokimi zaburzeniami psychicznymi wykazującymi deficyty w zakresie funkcjonowania społecznego. Osoby te były pozbawione wsparcia w swoim naturalnym środowisku, a rodzaj zaburzenia uniemożliwiał im korzystanie z dostępnych ośrodków wsparcia.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował wiele sfer od pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, poradnictwa specjalistycznego, wsparcia procesu rehabilitacji i leczenia, aż po koordynowanie prac służb działających na rzecz rodziny, której członkiem jest dana osoba korzystająca z usług.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w 2018 roku objęto 38 osób, w tym: 27 osób zaburzonych psychicznie, 3 osoby niepełnosprawne intelektualnie i 11 dzieci z rozpoznanym autyzmem.

8.5. POMOC PRAWNA I KONSULTACJE RADCY PRAWNEGO

W Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy jest zatrudniony radca prawny. Jego zadaniem jest świadczenie pomocy prawnej na rzecz ochrony interesu prawnego wymienionego podmiotu oraz udzielanie pomocy prawnej pracownikom oraz podopiecznym Ośrodka.

Celem udzielania porad prawnych jest pomoc zmierzająca do rozwiązywania konfliktów oraz problemów prawnych podopiecznych Ośrodka.

W ramach porad udzielono pomocy w następujących sprawach:

- rodzinnych (przemoc w rodzinie, alimentacja, rozwody, podział majątku, uznanie dzieci, zaprzeczenie ojcostwa),
- karnych (przestępstwa znęcania, gróźb karalnych, uszkodzenia ciała),
- lokalowych (wnioski o lokale komunalne, socjalne, eksmisje, zadłużenia, egzekucja itd.),
- administracyjnych (wymeldowania, zameldowania, uznanie dziecka itd.),
- pracy i ubezpieczeń społecznych (sprawy pracownicze, spory pracownicze, sprawy ZUS renty, emerytury, odwołania itd.),
- cywilne (umowy, spadki, prawo rzeczowe, użytkowanie, zasiedzenia itd.)

W przedmiotowym okresie porady prawne udzielane były w zakresie prawa rodzinnego, lokalowego, cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy i ubezpieczeń społecznych, postępowania przed sądami powszechnymi i administracyjnymi oraz organami administracji publicznej.

Radca prawny wykonując obsługę prawną Ośrodka sporządzał na jego rzecz opinie prawne, opracowywał projekty aktów prawnych, umów cywilnoprawnych i porozumień o współpracy oraz konstruował decyzje i odpowiedzi na odwołania do SKO.

Jako pełnomocnik prawny i procesowy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy reprezentuje organ przed sądami i urzędami. Dokonywał analizy prawnej niezbędnej do rozstrzygnięcia skomplikowanych spraw z zakresu ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.Dz. U. z 2018 r. poz.1508 z późn.zm.).

W pracy Ośrodka uczestniczył również w przygotowywaniu i realizacji tworzonych projektów unijnych oraz przy weryfikacji procedur przetargowych w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo Zamówień Publicznych (t.j.Dz.U. z 2018r. poz.1986 z późn. zm).

Nadto, sporządzał wzory decyzji merytorycznych do prowadzonych spraw administracyjnych w Ośrodku oraz pisma procesowe w sprawach cywilnych, administracyjnych, karnych i innych dotyczących całej działalności Ośrodka.

Udzielając porad prawnych i konsultacji klientom redagował dla nich pozwы, pisma procesowe, apelacje, odpowiedzi w sprawach procesowych oraz poza procesowych. Ponadto, zaznajamia pracowników Ośrodka w zakresie nowelizacji ustaw i przepisów wykonawczych dotyczących pragmatyki z dziedziny pomocy społecznej, postępowania administracyjnego i egzekucyjnego oraz innych przepisów prawa około pomocowych.

Radca prawny w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy w okresie od 2.01.2018r. do 31.12.2018 roku przyjął 32 osoby, w tym udzielając około 80 porad prawnych oraz sporządził dla tych klientów pisma procesowe. Udzielił informacji prawnych telefonicznych w 76 przypadkach.

8.5.1. PARTNERSTWO Z BIUREM PORAD OBYWATELSKICH STOWARZYSZENIE CENTRUM INFORMACJI SPOŁECZNEJ

Porad prawnych w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy udzielają również pracownicy Biura Porad Obywatelskich w Warszawie Stowarzyszenie Centrum Informacji Społecznej.

W ramach współpracy udzielili oni porad następujących sprawach:

- rodzinnych (sprawy rozwodowe, alimenty, podział majątku, uznanie dzieci, zaprzeczenie ojcostwa),
- karnych (przestępstwa znęcania, gróźb karalnych, uszkodzenia ciała),
- lokalowych (wnioski o lokale komunalne, socjalne, eksmisje, zadłużenia, egzekucja itd.),
- pracy i ubezpieczeń społecznych (sprawy pracownicze, sprawy dotyczące świadczeń rentowych i emerytalnych).

Radcy prawni w okresie sprawozdawczym, tj. od stycznia do grudnia 2017 roku udzielili 410 porad i sporządzili pisma procesowe dla 174 mieszkańców dzielnicy Ursus.

Rozdział IX

Pomoc usługowa

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy wsparcie na rzecz osób starszych, chorych, niepełnosprawnych w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych - pielęgnacyjnych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

9.1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania.

Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizacja tych świadczeń o charakterze środowiskowym, jest zadaniem własnym i zarazem obowiązkiem gminy.

Do stycznia 2018r. każdy warszawski Ośrodek ogłaszał przetarg, w celu wyboru firmy na realizację tego zadania.

Od lutego 2018r. nastąpiła modernizacja systemu świadczenia usług opiekuńczych w Warszawie i w ramach podejmowanych działań, mających przyczynić się do deinstytucjonalizacji wsparcia, a tym samym do zmniejszenia liczby osób kierowanych do domów pomocy społecznej, opracowany został jednolity „Standard usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla m. st. Warszawy”, wprowadzony Zarządzeniem 1710/2017 Prezydenta M. St. Warszawy z 30.10.2017r. Organizacja i koordynacja usług opiekuńczych jest zadaniem nowej jednostki budżetowej miasta – Centrum Usług

Społecznych „Społeczna Warszawa”, która wybiera firmę do realizacji usług w danej dzielnicy w ramach przetargu.

Usługi opiekuńcze są świadczeniami o charakterze niepieniężnym. *Usługi opiekuńcze* obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności świadczone przez osoby posiadające specjalistyczne kwalifikacje.

Klienci objęci pomocą usługową są zazwyczaj osobami schorowanymi pod względem somatycznym, często z zaburzeniami demencyjnymi, a ich sprawność ruchowa jest ograniczona, co utrudnia kontakty ze środowiskiem.

Do najczęstszych problemów w tej grupie klientów należy:

- poczucie osamotnienia,
- zaburzenia psychosomatyczne,
- stany depresyjne,
- stany lękowe,
- trudności w pogodzeniu się i zaakceptowaniu niepełnosprawności,
- często związana z niepełnosprawnością izolacja społeczna,
- brak oparcia w rodzinie.

Przyznanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych osobom o ograniczonej zdolności do samoobsługi, pozwala na wydłużenie okresu ich pozostawania w środowisku lokalnym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi, ustala w drodze wywiadu środowiskowego zakres i rodzaj świadczonej pomocy oraz odpłatność, która wyliczana jest na podstawie Uchwały Rady m. st. Warszawy Nr XXXVII/843/2004 z dnia 16 września 2004 roku oraz Uchwały Rady m. st. Warszawy Nr LXXIV/2080/2018 z dnia 27.09.2018r.

Tabela 16. Cena za godzinę usług opiekuńczych w 2018r i firma realizująca zadanie.

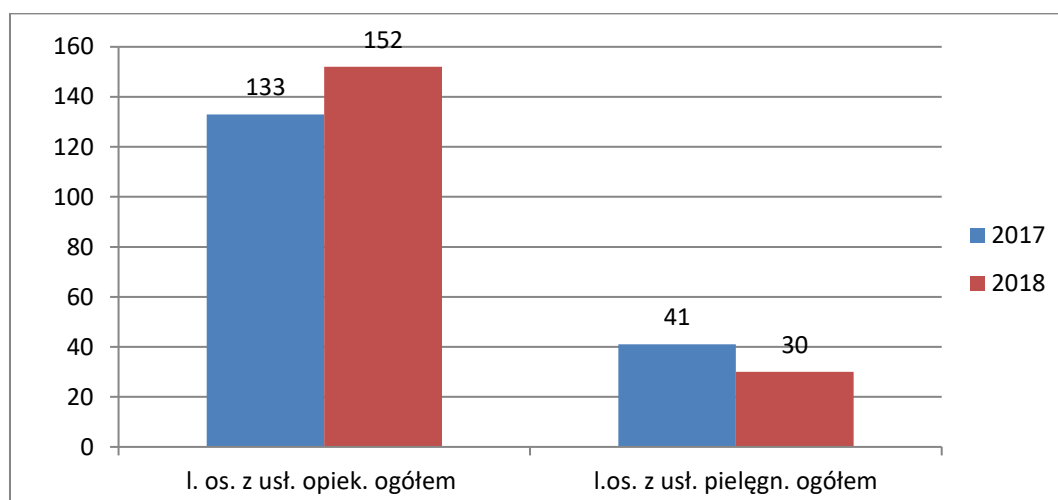
Wyszczególnienie	I 2018 rok		II-IX 2018 rok		X-XII 2018 rok	
	Firma	Cena	Firma	Cena	Firma	Cena
Usługi Opiekuńcze	„Vital Plus”	18,50zł	Agencja Służb Społecznych „Kościełak”	17,75zł	Agencja Służb Społecznych „Kościełak	17,53zł

Specjalistyczne Usługi opiekuńcze (pielęgnacja)	„Vital Plus”	19,50zł	Agencja Służb Społecznych „Kościelak”	22,19zł	Agencja Służb Społecznych „Kościelak”	24,54zł
---	--------------	---------	---------------------------------------	---------	---------------------------------------	---------

źródło: opracowanie własne

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – pielęgnacyjne w styczniu 2018 r. świadczyła firma „Vital Plus”. W okresie luty – grudzień 2018r. Agencja Służby Społecznej „Kościelak” wyłoniona przez Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa”.

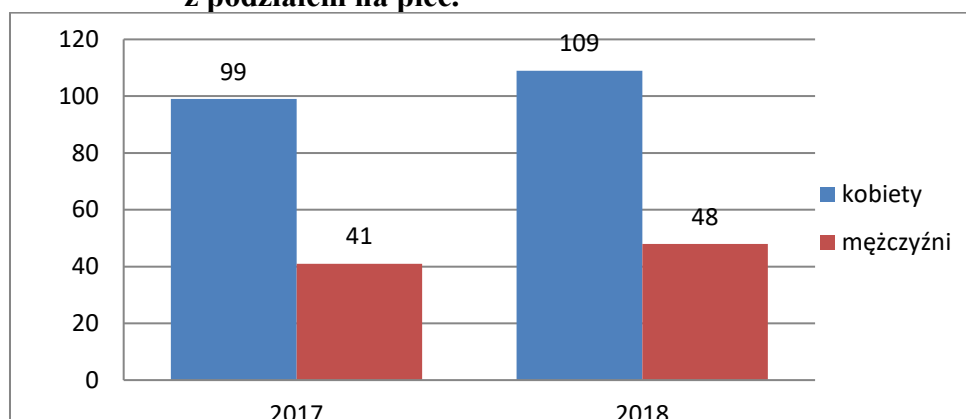
Wykres 21. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017 – 2018.

źródło: opracowanie własne

W roku 2018 roku liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych była większa niż w roku ubiegłym, z tej formy pomocy skorzystały 152 osoby, natomiast w roku 2017r. 133 osoby, czyli w 2018r. 19 osób więcej zostało objętych tą formą pomocy. Ilość osób korzystających z pomocy specjalistycznych usług opiekuńczych w roku 2018 wynosiła 30 osób czyli o 11 osób mniej. Powodem tego jest wejście w życie od 01.02.2018r. „Standardów usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla m. st. Warszawy” określających m. in. zakres czynności wykonywanych w ramach poszczególnych rodzajów usług, część czynności wykonywanych wcześniej w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych została dodana również do zakresu zwykłych usług opiekuńczych.

Wykres 22. Liczba osób korzystających z usług w latach 2017-2018, z podziałem na płeć.

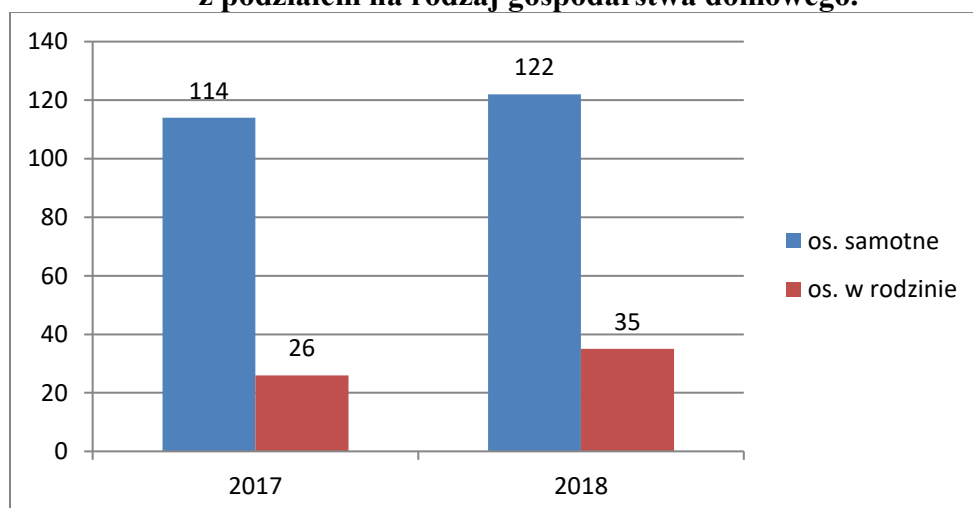

źródło: Opracowanie własne

W 2018 roku jak i w latach ubiegłych większość świadczeniobiorców usług opiekuńczych stanowiły kobiety. Wynika to ze statystyki stałych i czasowych mieszkańców Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy, ponieważ kobiet jest o 8% więcej niż mężczyzn. .

W ciągu całego roku, zgodnie ze standardami usług raz na trzy miesiące pracownicy socjalni przeprowadzali systematyczne kontrole pracy opiekunek w środowisku podopiecznych za pomocą narzędzia – Karta kontroli usług opiekuńczych, z których wynika, że świadczone usługi spełniały ich oczekiwania.

Wykres 23. Liczba osób korzystających z usług w latach 2017-2018, z podziałem na rodzaj gospodarstwa domowego.

źródło: Opracowanie własne

Zarówno w roku 2018 jak i w 2017 większość osób korzystających z pomocy usługowej to osoby samotne. W roku sprawozdawczym nie odnotowano znaczącego wzrostu liczby osób pozostających w rodzinie i nie mogących liczyć na ich pomoc.

9.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane były osobom z długotrwałymi i głębokimi zaburzeniami psychicznymi wykazującymi deficyty w zakresie funkcjonowania społecznego. Osoby te były pozbawione wsparcia w swoim naturalnym środowisku, a rodzaj zaburzenia uniemożliwiał im korzystanie z dostępnych ośrodków wsparcia.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował wiele sfer - od pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, poradnictwa specjalistycznego, wsparcia procesu rehabilitacji i leczenia, aż po koordynowanie prac służb działających na rzecz rodziny, której członkiem jest dana osoba korzystająca z usług.

Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w 2018 roku objęto 41 osoby, w tym : 27 osób zaburzonych psychicznie, 3 osoby niepełnosprawne intelektualnie i 11 dzieci z rozpoznaniem autyzmem.

Tabela 17. Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych w latach 2017 -2018 z uwzględnieniem dysfunkcji.

Liczba osób łącznie		Zaburzenia psychiczne		Niepełnosprawność intelektualna		Autyzm	
2017 r.	2018r.	2017 r.	2018r.	2017 r.	2018r.	2017 r.	2018r.
38	41	25	27	3	3	10	11

Źródło: opracowanie własne

Jak wynika z tabeli liczba osób korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi utrzymuje się na podobnym poziomie w każdej dysfunkcyjnej grupie. Dużą grupę stanowią dzieci z autyzmem. Przyznając pomoc w formie tych usług dla dzieci, rodziny były jednocześnie informowane o innych możliwościach wsparcia udzielanych przez fundacje i organizacje pozarządowe.

Dysfunkcja ta jest zaburzeniem wymagającym wczesnej i intensywnej terapii wspomagającej rozwój. W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych realizowane były programy usprawniające zaburzone funkcje organizmu.

Realizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2018r. była firma „ Vital Plus” Ewa Lechowska, Warszawa, ul Ratuszowa 11, wyłoniona w trybie przetargu nieograniczonego ogłoszonym przez Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa”

Usługi były świadczone przez terapeutów; pielęgniarki, terapeutów zajęciowych, pedagogów, psychologów, kwalifikacje zawodowe tych osób są weryfikowane przez Centrum Usług Społecznych.

Kwalifikacji osób do tych usług dokonywał pracownik socjalny i psycholog na podstawie skierowania lekarza psychiatry z Poradni Zdrowia Psychicznego lub rejonowych oddziałów szpitali psychiatrycznych

Koszt jednej godziny usług wynosił 31 zł.

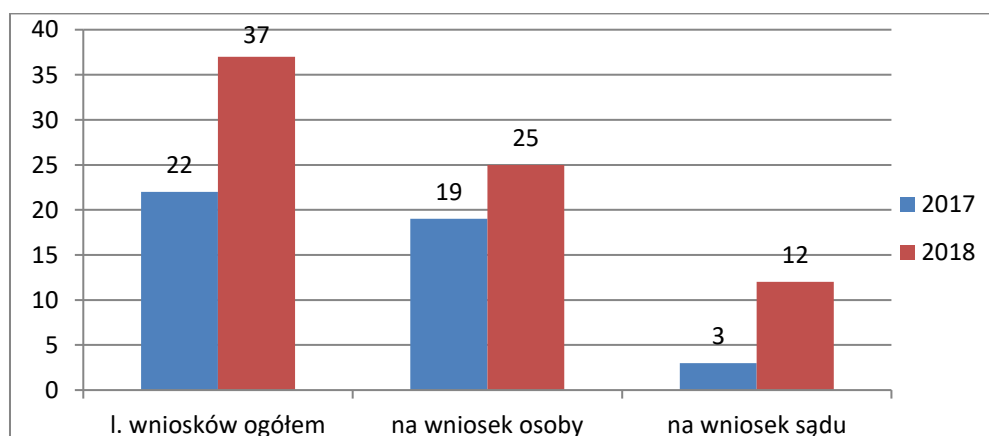
Zrealizowano 263 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych na kwotę 8.153 zł. w I 2018, od II – XII 2018 usługi były finansowane przez Centrum Usług Społecznych

9.3. Działania związane z kierowaniem do domów pomocy społecznej.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2018 roku do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie przekazano 29 kompletów dokumentów do umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej na zasadach zgodnych z art.54 ustawy o pomocy społecznej. Sprawy dotyczyły osób umieszczanych zgodnie z oświadczeniem ich woli lub z postanowienia sądu.

Wykres 24. Liczba osób kierowanych do DPS w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 roku liczba wniosków o umieszczenie w DPS zwiększyła się o 67,57%, z czego były to głównie potrzeby związane z umieszczeniem w DPS osób bez ich zgody.

Postępowanie administracyjne dotyczące kompletowania dokumentacji do DPS obejmuje:

- a) wywiady środowiskowe u osób ubiegających się o skierowanie i umieszczenie w domu pomocy społecznej,
- b) wywiady środowiskowe u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej,
- c) poszukiwanie osób zobowiązanych do alimentacji również za granicą, w celu ustalenia możliwości sprawowania opieki lub ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny,
- d) poradnictwo informacyjne z zakresu: kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w państwowych i prywatnych domach pomocy społecznej, w zakładach opiekuńczo – leczniczych i innych instytucjach całodobowej opieki.

Wykres 25. Liczba wniosków o wywiady alimentacyjne dotyczące DPS w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne

W roku sprawozdawczym zwiększyła się liczba wniosków o przeprowadzenie wywiadów alimentacyjnych u osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS o 44% w porównaniu do roku ubiegłego.

9.4. Realizacja projektu „Zaloguj i pomagaj – Warszawa dla seniora”.

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy w 2016 roku włączył się w realizację zadania publicznego pod nazwą „Wsparcie wolontariatu dla osamotnionych

seniorów, będących klientami ośrodków Pomocy Społecznej m. st. Warszawy” określanego również tytułem „Zaloguj i pomagaj – Warszawa dla seniora”. W tym celu Dyrektor OPS podpisał porozumienie w sprawie współpracy ze Stowarzyszeniem Q-Rozwojowi.

Do zadań realizowanych przez Ośrodek należało:

- a) Stworzenie na platformie bazy danych osób/seniorów wymagających wsparcia;
- b) Rekrutacja wolontariuszy poprzez nawiązanie kontaktu z osobami, które dokonały rejestracji na platformie i przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem na wolontariusza,
- c) Nadzór nad wykonywaniem zadań przez wolontariuszy i utrzymywanie kontaktu z nim oraz seniorem objętym programem,
- d) Przygotowywanie opinii o wolontariuszach,
- e) Archiwizacja dokumentów rekrutacyjnych,
- f) Współpraca ze Stowarzyszeniem Q-Rozwojowi, prowadzenie sprawozdawczości.

W roku 2018, do października czyli daty końca projektu do systemu zalogowało się ok. 8 wolontariuszy, którzy wybrali Dzielnicę Ursus jako miejsce świadczenia wolontariatu. Tylko 2 z nich potwierdziły chęć wspierania i pomagania innym. Kandydaci pozytywnie zostali ocenieni w części ogólnej kwestionariusza samooceny i świadczyli pomoc na rzecz seniorów z Ursusa.

Wśród seniorów – klientów Ośrodka 12 podopiecznych wyraziło chęć udziału w projekcie. Zostali zalogowani w programie i sukcesywnie korzystają ze wsparcia wolontariuszy. Niestety więcej jest osób potrzebujących niż kandydatów na wolontariuszy. Dodatkowo zaobserwowaliśmy, że fakt zalogowania się na platformie jako kandydat na wolontariusza nie powoduje, że osoba ta zostaje tym wolontariuszem. Często podczas nawiązywania kontaktu pracownika socjalnego z „kandydatem” w celu umówienia na rozmowę rekrutacyjną, osoby rezygnowały tłumacząc się brakiem wcześniejszej wiedzy na temat formy realizacji zadania.

Rozdział X

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy „Słoneczny Dom”

Środowiskowy Dom Samopomocy jest przeznaczony dla osób przewlekle chorujących psychicznie (typ A) i funkcjonuje w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielniczy Ursus m. st. Warszawy.

Środowiskowe Domy Samopomocy są ośrodkami, które zajmują się długoterminową terapią podtrzymującą. Choroby psychiczne często powodują w psychice osób

chorujących niekorzystne i utrwalone zmiany, które utrudniają, ograniczają lub uniemożliwiają dostosowanie do wymogów życia społecznego i często skutkują u tych osób postępującą degradacją zawodową i społeczną.

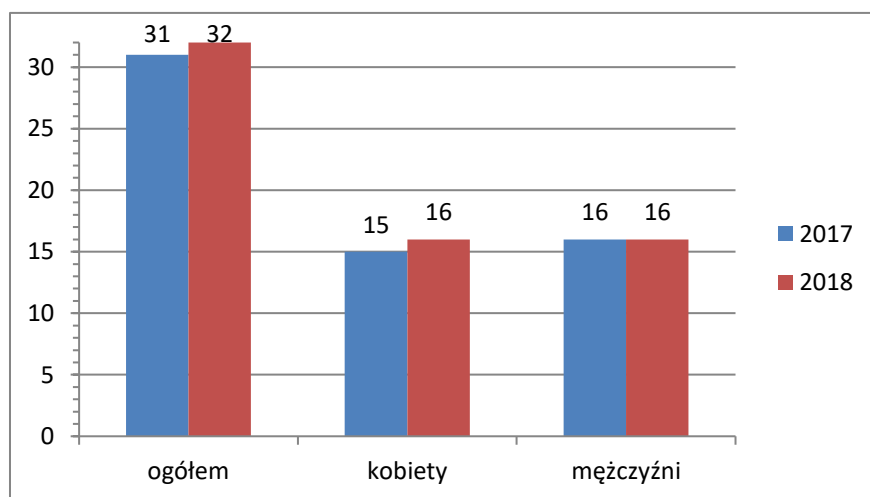
Środowiskowy Dom Samopomocy powołany jest do realizacji działań zapobiegawczych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego osób przewlekle chorujących psychicznie.

Dom działa w oparciu o ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. 1994 Nr 111 poz. 535 z późn. zm.), ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. Nr 64 poz.593 z późn. zm.), rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238 poz.1586 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. 2018 poz. 2411).

Działalność Domu jest finansowana w zakresie zadań zleconych w ramach dotacji celowych z budżetu Wojewody Mazowieckiego.

Dom przeznaczony jest dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi. Dom jest miejscem pobytu dziennego, działa 5 dni w tygodniu w godzinach 8 00 -16 00.

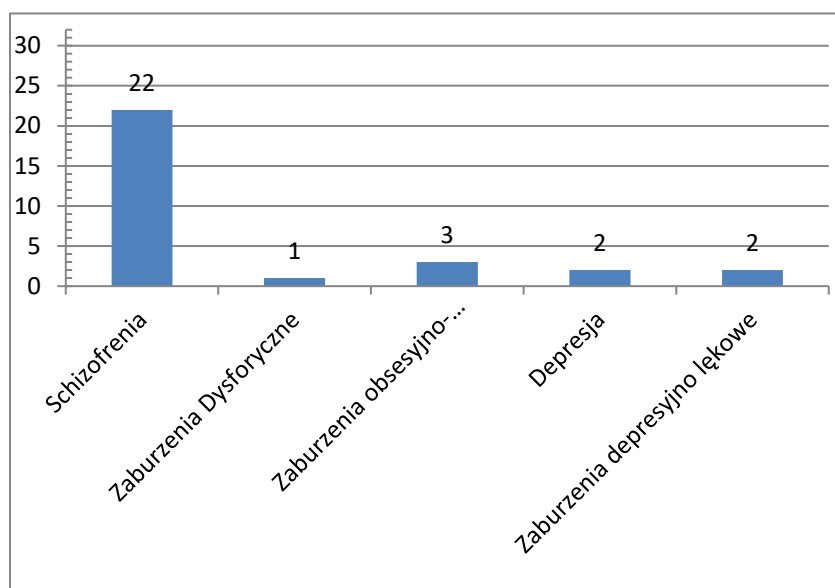
Wykres 26. Liczba uczestników ŚDS w latach stan na 31 grudnia w latach 2017 – 2018

Źródło: opracowanie własne

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosił 32 osoby, w tym 22 osoby z rozpoznaniem schizofrenii, 2 osoby z rozpoznaniem depresji, 3 osoby z rozpoznaniem zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych, 2 osoby z organicznymi zaburzeniami nastroju, 2 osoby z zaburzeniami depresyjno-lękowymi i 1 osoba z zaburzeniami dysforycznymi.

Wykres 27. Stan zdrowia osób uczęszczających do ŚDS

Źródło: opracowanie własne

W programie wspierająco – aktywizującym w ŚDS w 2018 roku uczestniczyło ogółem 36 osób (4 osoby zrezygnowały i stąd stan na koniec roku – 32).

Tabela 18. Struktura uczestników z uwagi na płeć i wiek: (stan na dzień 31 grudnia 2018 r.)

Przedział wiekowy	Kobiety	Mężczyźni	Suma
18 – 25 lat	1	0	1
26 – 40 lat	3	5	8
41 – 60 lat	9	9	18
Powyżej 60 lat	3	2	5

Źródło: opracowanie własne

W ciągu roku przyjęliśmy 6 osób, a 4 osób odeszły, w tym: 1 osoba została umieszczona placówce całodobowej opieki. Ze względu na sytuację zdrowotną odeszły 2 osoby. Jedna osoba zrezygnowała ze względu na usamodzielnienie. Nieobecności domowników były wcześniej zgłaszane terapeutom i zazwyczaj dotyczyły niedyspozycji wynikających z obniżonego/zmiennego nastroju lub wcześniej umówionych wizyt u lekarzy specjalistów, bądź koniecznością załatwiania spraw w urzędach.

Celem zajęć programu wspierająco – aktywizującego jest zapewnienie osobom po przebytych kryzysach psychicznych, przewlekle chorującym stabilnego i ustrukturalizowanego środowiska terapeutycznego (zapewnienie wsparcia, poczucia bezpieczeństwa, zaufania, przewidywalności, edukacji i stabilności).

Działania prowadzone w Słonecznym Domu ze względu na przewlekłość schorzenia wymagają stałej koncentracji na realizacji celu jakim jest:

- pomoc w poprawie funkcjonowania osobistego i społecznego
- utrzymanie i zaangażowanie w leczenie
- zmniejszenie częstotliwości hospitalizacji
- edukacja, zapewnienie wsparcia, ciągłości i bezpieczeństwa
- zapobieganie izolacji społecznej
- aktywizacja społeczna i zawodowa
- udzielanie wsparcia rodzinom
- motywowanie do leczenia specjalistycznego
- wartość zajęcia i pracy jako środka leczniczego
- zapobieganie izolacji społecznej przez umożliwianie osobom z zaburzeniami psychicznymi pozostawanie w ich środowisku
- wspólna praca uczestników i zespołu terapeutycznego na rzecz budowy miejsca o podwyższonej tolerancji na inność **(bezpiecznego miejsca dla osób, którym ze względu na chorobę psychiczną trudno sprostać oczekiwaniom społecznym)**
- zapobieganie i /lub minimalizacja objawów negatywnych
- podtrzymywanie efektów terapeutycznych, zapobieganie nawrotom choroby
- tworzenie naturalnej grupy wsparcia i kształtowanie umiejętności współżycia w grupie
- **psychoedukacja i edukacja otoczenia rodzinnego i społecznego uczestników**

W ramach programu wspierająco-aktywizującego nasz Dom oferuje pomoc w zakresie:

- zapobiegania nawrotom choroby, podtrzymywanie efektów terapeutycznych m.in. przez motywowanie do kontynuowania leczenia farmakologicznego, **pomoc psychologiczną, terapię zajęciową**
- pomoc w poprawie funkcjonowania w życiu codziennym **(m.in. wypracowanie dbałości o swój wygląd zewnętrzny i higienę osobistą)**
- możliwość realizacji własnej ekspresji twórczej (m.in. zajęcia w pracowniach: plastycznej, muzycznej, kulinarnej, komputerowej, redakcyjnej)

- pomoc w poprawie relacji z rodziną i środowiskiem społecznym. Służą temu **zajęcia pomagające nabyć umiejętność lepszego komunikowania się. W 2018 r. były to: trening funkcji poznawczych, psychoedukacja, grupa wsparcia.**
- pomoc w przywracaniu do samodzielności m.in. organizacja czasu wolnego poza ŚDS, (wspólne wyjścia poza ŚDS zarówno samodzielne jak i grupowe)
- podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności dot. np. samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania budżetem, załatwiania spraw urzędowych, a także poszukiwania i podjęcia i utrzymania się w pracy.

Cele były realizowane poprzez:

- zebrania społeczności terapeutycznej,
- indywidualną i grupową pomoc psychologiczną,
- terapię zajęciową,
- ćwiczenia fizyczne,
- trening organizacji czasu wolnego,
- trening umiejętności społecznych (wyjścia grupowe poza ŚDS).

Cele były realizowane poprzez aktywne uczestnictwo naszych domowników w programie wspierająco-aktywizującym oraz w różnego rodzaju formach zajęć, spotkaniach i wyjazdach edukacyjno-krajobrazowych. Były również prowadzone dodatkowe zajęcia edukacyjno-warsztatowe - dogoterapia w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem „Zwierzęta Ludziom”.

Głównym celem tych działań była praca nad obniżeniem lęku i napięcia w sytuacjach społecznych i zwiększeniem zaufania do siebie i do swoich umiejętności oraz wypracowanie poczucia wpływu na sytuację, a w efekcie poprawę komfortu życia z chorobą.

W 2018 roku w ramach treningu umiejętności społecznych byliśmy:

Styczeń

- Zwiedzanie szopki bożonarodzeniowych w kościołach na Starym Mieście

Luty

- Kinoteka film pt. „Cudowny chłopak”
- Teatr Żydowski spektakl „Ostatni Syn”

Marzec

- Kinoteka film pt. „Kształt wody”

Kwiecień

- Muzeum Warszawskiej Pragi wystawa pt. „Co słyhać na Pradze”

- Domu Spotkań z Historią wystawa fotografii pt. „Bagaż osobisty. Po marcu”
- Muzeum Narodowe wystawa Życie i Twórczość Ignacego Paderewskiego

Maj

- Konferencja w Akademii Pedagogiki Specjalnej pt.: „Kryzys psychiczny jako motywacja i siła w procesie zdrowienia – perspektywa osób chorujących i ich rodzin”
- Fotoplastikon wystawa o Ameryce „Megalopolis”
- Wycieczka autokarowa jednodniowa do Czerska i Otwocka Wielkiego. Zwiedzanie w Czersku Zamku Księżąt Mazowieckich, oraz w Otwocku Wielki Muzeum Wnętrz w pałacu rodziny Bielińskich.

Czerwiec

- Muzeum Karykatury wystawa pt.: „Kabarety i rewie 20-lecia międzywojennego”
- Spotkanie w ŚDS z panem Krzysztofem Pawłowskim (członkiem Grupy TROP) - wywiad do kwartalnika Alternatywa
- Zwiedzanie Teatru „Lalka”
- Wyjście do klubokawiarni „Życie jest fajne”, prowadzonej przez dorosłe osoby z autyzmem.

Plan Wakacyjny

W okresie wakacyjnym **od lipca do września** zamiast codziennych zajęć, realizowany był wcześniej opracowany przez Zespół Terapeutyczny i uczestników plan wakacyjny w ramach którego zwiedziliśmy:

- krypty Bazyliki Archikatedralnej na Starym Mieście
- Planetarium Centrum Nauki Kopernik - film pt.: „Halo Ziemia”
- Kinoteka film pt. „Whitney”
- Zwiedzanie wystawy „Perły polskiej motoryzacji” w PKiN
- Muzeum Żydów Polskich POLIN oglądanie wystawy „Życie”
- Rajd Integracyjny po Puszczy Kampinoskiej”
- Rajd XIV „Rajd pieszy i rowerowy śladami Puszczy Kampinoskiej”

Wrzesień

- Filmy pt.: „303. Bitwa o Anglię”, „Kler”, „7 uczuć”, „Narodziny gwiazdy”, „Dywizjon 303. Historia prawdziwa”
- Zwiedzanie Papugarni

Listopad

- Muzeum Narodowe Galeria Wzornictwa Polskiego
- W październiku i listopadzie mieliśmy dwa spotkania z policjantami, którzy szkolą psy metodą mantrailingu, czyli tropienia ludzi na podstawie zapachu, niesionego z wiatrem. Na pierwszym spotkaniu z policjantami zapoznaliśmy się z nimi i z ich psami które biorą udział w szkoleniu. Na drugim spotkaniu przeprowadziliśmy z nimi wywiad do naszego kwartalnika Alternatywa.

Co organizowaliśmy u siebie:

Marzec

- Oglądanie zdjęć związanych z lotnictwem Pani Agnieszki Batejko
- zorganizowaliśmy spotkanie wielkanocne, na którym oprócz domowników zjawili się zaproszeni goście, m/in. Burmistrz i władze dzielnicy, Dyrekcja Ośrodka Pomocy Społecznej i współpracujący z Domem pracownicy socjalni

Czerwiec

- Spotkanie w ŚDS z panem Krzysztofem Pawłowskim (członkiem Grupy TROP) - wywiad do kwartalnika Alternatywa
- Zajęcia terapeutyczne z kotem i jego panią Agatą - zajęcia dogoterapii były prowadzone we współpracy ze Stowarzyszeniem „Zwierzęta Ludziom” -

Lipiec

- Zorganizowaliśmy dla uczestników ŚDS „Mały Konkurs Ortograficzny”

Sierpień

- I Konkurs Ortograficzny. Zorganizowany z myślą o stworzeniu tematycznego, cyklicznego wydarzenia, w którym mogliby wziąć udział uczestnicy Środowiskowych Domów Samopomocy z Warszawy i okolic. Celem konkursu było promowanie języka polskiego oraz jego poprawności i kultury, a także integracja osób uczęszczających do Środowiskowych Domów Samopomocy. Liczba uczestników była ograniczona, z każdego Domu mogło wziąć udział dwóch przedstawicieli – do Konkursu stanęło 24 uczestników z 12 różnych ośrodków. Wraz z zawodnikami przyjechały osoby towarzyszące. Po zapoznaniu się z regulaminem uczestnicy konkursu przystąpili do pisania dyktanda pt. „Grzybobranie”, za którego poprawność językową odpowiadała polonistka. Po zakończeniu części konkursowej, uczestników czekał poczęstunek przygotowany przez domowników „Słonecznego Domu”: (słodkości, owoce i zimne lemoniady). Dodatkową atrakcją były lody, które doskonale sprawdziły się, by ugasić

emocje w upalny, konkursowy dzień. Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem, co umacnia nas w przekonaniu, że będzie to wydarzenie cykliczne.

Wrzesień

- przygotowaliśmy cykliczną imprezę – „Jesień na Prawniczej”, na której jak co roku był grill, muzyka i wspólne śpiewanie. W tym wydarzeniu uczestniczyły zaprzyjaźnione środowiskowe domy z Warszawy i Mazowsza, Burmistrzowie i Radni Dzielnicy Ursus, Dyrekcja Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy socjalni. Na imprezie ogłosiliśmy nazwiska zwycięzców I Konkursu Ortograficznego, wręczyliśmy nagrody i dyplomy uczestnikom konkursu.

Październik i listopad

- zorganizowaliśmy dwa spotkanie z policjantami, którzy szkolą psy metodą mantrailingu, czyli tropienia ludzi na podstawie zapachu, niesionego z wiatrem. Na pierwszy spotkaniu z policjantami zapoznaliśmy się z nimi i z ich psami które biorą udział w szkoleniu. Na drugim spotkaniu przeprowadziliśmy wywiad do naszego kwartalnika Alternatywa.

Grudzień

- ramach treningu kulinarnego zorganizowaliśmy spotkanie wigilijne

Organizowaliśmy także:

- konkursy gry w scrabble
- turnieje bilardowe
- letnie grillowanie
- organizowanie spotkań z okazji imienin, urodzin i innych specjalnych wydarzeń przez i dla uczestników
- Mikołajki, Nowy Rok

Byliśmy zaproszeni na:

- dwa rajdy piesze i rowerowe w Łubcu, podczas których spacerowaliśmy po Puszczy Kampinoskiej
- Turniej Scrabble organizowany przez ŚDS na Ursynowie – nasz uczestnik zajął II miejsce
- tematyczne spotkanie dotyczące 100-lecia niepodległości w ŚDS na Bemowie – startowaliśmy w konkursie / quizie o Polsce, oraz śpiewaliśmy piosenki patriotyczne
- uroczystą galę z okazji 15-lecia ŚDS i 25-ecia Ośrodka Pomocy Społecznej Pragi-Południe w Centrum Kultury dzielnicy

- spotkanie z okazji Andrzejek w ŚDS „Pod skrzydłami”, gdzie braliśmy udział w grach, zabawach, wróżbach.

Zajęcia prowadzone w 2018 roku zajęć w Środowiskowym Domu w Ursusie:

- Muzykoterapia
- Zajęć komputerowe
- Wyjścia (Wycieczki rekreacyjno-edukacyjne, krajobrazowe)
- Zajęcia klubowe i alternatywne
- Zajęcia plastyczne i pracownia rękodzieła
- Trening kulinarny
- Psychoedukacja
- Treningu funkcji poznawczych i trening ortograficznym
- **Pracownia redakcyjna (Redakcja kwartalnika „Alternatywa”)**
- Rozmowy indywidualne
- Zebrania Społeczności
- Zajęcia Sportowe
- Język Angielski (od kwietnia do połowy lipca)

Efekty prowadzone w 2018 roku zajęć w Środowiskowym Domu w Ursusie:

- przełamanie bariery nieśmiałości.
- ujawnianie uczuć i rozładowanie emocji i napięć – odreagowanie
- zwiększenie samodzielności i zaradności osobistej
- motywacja do wyjścia z domu i poznania nowych miejsc
- ważnym efektem prowadzonych zajęć jest rozwinięcie zainteresowań uczestników
- zdobycie i rozwinięcie praktycznych umiejętności podniosło samoocenę uczestników
- wzrost świadomości dotyczącej funkcjonowania z chorobą psychiczną
- poprawa funkcjonowania poznawczego w codziennym życiu
- zmniejszenie uczucia izolacji oraz lęku, winy i wstydu związanego z chorobą
- integracja grupy, współdziałanie i przynależność do niej wzmacnia zachowania prospołeczne.

W pracy staraliśmy się osiągnąć założone cele poprzez uczenie domowników funkcjonowania w grupie, lepszej komunikacji, zrozumienie relacji występujących w najbliższym otoczeniu i środowisku społecznym, ze szczególnym naciskiem na relacje w rodzinie. Poza procesem odbudowywania i budowania relacji na nowo staraliśmy się

podejmować działania w kierunku wypracowania większej wrażliwości otoczenia na osoby przewlekle chorujące psychicznie tak, aby powstało przyjazne środowisko, zdolne do zintegrowania osób chorujących z ich własnym otoczeniem, społecznością, a w dalszej perspektywie ponowne włączenie w społeczeństwo. Praca w tym kierunku jest naszym celem strategicznym i jest w dalszym ciągu kontynuowana.

Rozdział XI

Działalność Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży

W ramach działalności w placówce wsparcia dziennego zostały zrealizowane następujące projekty:

I. Dane projektu:

Program Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka”

Realizator	Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy
Okres realizacji	01.01.2018r. - 31.12.2018r.
Zasięg terytorialny	M. St. Warszawa Dzielnica Ursus
Źródło finansowania	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Informacja merytoryczna:

Program Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka” skierowany jest dla dzieci romskich i polskich w wieku 6-13l. Liczba miesięczna dzieci uczęszczających do Ośrodka to 20 osób (14 dzieci romskich, 6 dzieci polskich). W zajęciach uczestniczą uczniowie ze szkoły podstawowej. Dzieci pochodzą z różnych rodzin, z problemem alkoholowym, rozbitych, niewydolnych wychowawczo, z rodzin borykających z kłopotami finansowymi – z bezrobociem. W zajęciach uczestniczą zarówno dziewczęta jak i chłopcy z tym, że tych pierwszych jest więcej.

Cele projektu: Głównym założeniem projektu jest pogłębianie integracji międzykulturowej oraz podejmowanie działań mających na celu zapewnienie prawidłowego rozwoju społecznego i poznawczego podopiecznych Integracyjnego Ośrodka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka”.

Integracyjny Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „Stokrotka” w ciągu roku szkolnego czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 14-18. W dni wolne od nauki (ferie świąteczne, ferie zimowe) placówka czynna jest w godzinach od 8-16.

1. W ramach otrzymanej dotacji z Programu integracji społeczności romskiej w roku 2018 został zatrudniony pedagog - wychowawca w okresie od marca do lipca i od września do grudnia(9 miesięcy) w wymiarze 30 godzin miesięcznie.

Dodatkowo pedagog pełnił funkcję wychowawcy podczas programów „Zima i Lato w Mieście” w 2018r.

2. W związku z realizacją Programu zostały zakupione materiały dydaktyczne, niezbędne do przeprowadzania planowanych, różnorodnych zajęć.

3. Kolejnym zadaniem finansowanym z otrzymanych środków z Programu integracji społeczności romskiej były zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży. Podczas realizacji programu „Lato w Mieście” zostały zakupione wejściówki do kina na seans filmowy w Multikinie w Złoty Tarasach. Dzieci miały szansę zobaczyć premierę filmu „Wyszczekani”, co wzbudziło wiele pozytywnych emocji. Kolejnym wydatkiem w okresie wakacyjnym było wyjście do parku trampolin „Stacja Grawitacja”. Zajęcia miały na celu usprawnianie funkcji ruchowych. Dodatkowo ze środków z dotacji zostały zakupione dwie wejściówki do centrum zabawy „Tęcza”. Zostały one подарowane dwójce dzieci w nagrodę za całoroczne pozytywne zachowanie i postawę.

4. Zajęcia prowadzone w Ośrodku były oparte o plan pracy dydaktyczno – wychowawczy, który został zatwierdzony przez Panią Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy. Tematyka zajęć uwzględniała kalendarzowy plan roku oraz wynikające z niego święta i uroczystości. Przeprowadzone działania świetlicowe miały zarówno charakter indywidualny, jak i grupowy i odbywały się zgodnie z dziennym rozkładem zajęć.

5. W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 dzieci i młodzież uczestniczyła w warsztatach z ULTIMATE FRISBBE, które zakończyły się mini turniejem. Celem zajęć było zaznajomienie uczestników z zasadami bezkontaktowej gry drużynowej, która opiera się na zasadach fair play. Prowadzący to doświadczeni gracze, mistrzowie Polski w ultimate frisbee i wyszkoleni trenerzy. Warsztaty zakończyły się mini turniejem. Najlepsi zawodnicy otrzymali nagrody, które sponsorował Wydział Sportu Dzielnicy Ursus.

6. W okresie wakacji w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem SIMUL zostały zorganizowane wyjazdy rekreacyjno-wypoczynkowe w Szczytnie i Charzykowie. Dzieci i młodzież miały okazję wyjechać z Warszawy i poznać nowe miejsca na mapie Polski.

II. Dane projektu:

Program UWIERZ W SIEBIE, ZAUFAM

Realizator	Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy
Okres realizacji	01.01.2018r. - 30.06.2018r.
Zasięg terytorialny	M. St. Warszawa Dzielnica Ursus
Źródło finansowania	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Informacja merytoryczna:

Zaplanowane działania:

Projekt UWIERZ W SIEBIE, ZAUFAM powstał z potrzeby pomocy dzieciom z trudnościami i deficytami. Skierowany został szczególnie do dzieci ze społeczności romskiej. Trudna sytuacja bytowa i rodzinna Romów z Dzielnicy Ursus spowodowała konieczność uruchomienia tego programu. W ramach projektu realizowano zajęcia korekcyjno-kompensacyjne Akademia Dobrego Startu i zajęcia logopedyczne. Pierwszy etap w/w zajęć prowadzony był w formie wolontariatu tj. 20h w miesiącu styczniu. Łącznie przeznaczono po 100h na każdy z zajęć. Objęto wsparciem i terapią 20 dzieci (14 dzieci romskich i 6 dzieci polskich).

1. Zajęcia z zakresu terapii pedagogicznej Akademia Dobrego Startu – zajęcia odbywały się jeden raz w tygodniu. Skierowane do dzieci i młodzieży o szczególnych problemach edukacyjnych. Zajęcia prowadzono w trzech grupach wiekowych 6-7 lat, 8-9 lat, 11-13 lat w wymiarze 20 godzin miesięcznie. Działania terapeutyczne prowadzono w oparciu o trzy bloki tematyczne:

- Blok językowy – obejmujący dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu w trakcie których realizowano następujące działania:
W zakresie poprawności pisania: ćwiczenia w pisaniu szlaczków litero podobnych, ćwiczenia w pisaniu liter, pisanie po śladzie, kolorowanie powierzchni gładkich, kolorowanie pól według podanych wskazówek, dyktanda graficzne, ćwiczenia graficzne typu lustrzane odbicie
- Blok matematyczny – skierowany do dzieci mających trudności w zdobywaniu umiejętności matematycznych. W zakresie edukacji matematycznej realizowano następujące działania: Kształtowanie pojęcia liczby według metody Gruszczyk-Kolczyńskiej przeliczanie kasztanów z pacynką, oraz kształtowanie pojęć takich jak masa długość i szerokość, liczenie według metody Gruszczyk-Kolczyńskiej,

dodawanie i odejmowanie w zakresie 1000, ćwiczenia czterech działań matematycznych metodą pisemną, rozwiązywanie zadań z treścią, wykorzystanie programów multimedialnych w ćwiczeniu działań matematycznych, nauka tabliczki mnożenia na konkretach (poznawanie idei mnożenia), ćwiczenie umiejętności mnożenia

- Blok przyrodniczy, którego celem jest rozwijanie i pobudzanie zainteresowań przyrodą i otaczającym światem. W zakresie nauk przyrodniczych realizowano następujące działania: Prowadzenie obserwacji przyrodniczych, wyjaśnienie zjawisk przyrodniczo fizycznych, prowadzenie zajęć w ogrodzie odkrywanie „tajemnic przyrody” w parku w tym: rozpoznawanie gatunków drzew na podstawie wyglądu kory, liści oraz wyglądu zewnętrznego, rozpoznawanie podstawowych gatunków roślin zielnych, sadzenie roślin w ogrodzie i doniczkach, obserwacje zwierząt takich jak kot, dżdżownica, pająk, mrówki

2. Zajęcia logopedyczne odbywały się od stycznia do maja. Z opieki logopedycznej skorzystało 20 dzieci w wieku od 5 do 13 lat. Były to zarówno dzieci romskie jak i polskie.. Początkowo w Integracyjnym Ośrodku Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży "Stokrotka" przeprowadzono przesiewowe badania logopedyczne wśród podopiecznych celem ustalenia ich stanu mowy. Badania te obejmowały m. in. ocenę budowy oraz sprawności aparatu artykulacyjnego, sprawności funkcji orofacjalnych, sposobu oddychania, poziomu słuchu fonematycznego, poziomu słownictwa czynnego w zakresie wszystkich części mowy, poziomu rozumienia wypowiedzi słownych oraz poziomu myślenia przyczynowo-skutkowego. Dzieci, które wymagały wsparcia, zostały zapisane na terapię logopedyczną, podczas której rozszerzono diagnostykę specjalistyczną. Dla każdego uczestnika stworzony został indywidualny plan terapii dostosowany do potrzeb i możliwości każdego podopiecznego. Dokumentacja z przeprowadzonych zajęć znajduje się w teczkach osobowych dzieci. Terapia prowadzona była zarówno indywidualnie, jak i w niewielkich grupach dyspersyjnych (dzieci w podobnym wieku i z podobnymi trudnościami). Potrzeby podopiecznych były bardzo zróżnicowane - od opóźnionego rozwoju mowy (ubogi zasób słownictwa, posługiwanie się głównie rzeczownikami, niepełne rozumienie), trudności artykulacyjnych i komunikacyjnych (posługiwanie się pojedynczymi wyrazami, nieodpowiedni dobór słów do konkretnych sytuacji, liczne błędy językowe), do anatomiczno - funkcjonalnych i funkcjonalnych dyslalii wielorakich (nieprawidłowa budowa aparatu artykulacyjnego, różne wady zgryzu, liczne braki zębowe, skrócone wędzidełko). Wiele dzieci miało obniżony poziom słownictwa oraz trudności w rozumieniu wypowiedzi. Dzieci

romskie często w swoich wypowiedziach łączyły język polski z językiem romskim. Nie potrafiły nazwać obiektów lub czynności przedstawionych na obrazkach.

III. Dane programu : Program „Lato/Zima w Mieście”

Realizator	Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus nm. st. Warszawy
Okres realizacji	22.01.-26.01.2018r.
Zasięg terytorialny	M. St. Warszawa Dzielnica Ursus

Warszawski Program „Lato/Zima w Mieście” jest cyklicznym interdyscyplinarnym programem organizacji wypoczynku i czasu wolnego dla uczniów warszawskich szkół w okresie letnim i zimowym, którego organizatorem, realizatorem i koordynatorem jest Miasto Stołeczne Warszawa. Program zapewnia dzieciom i młodzieży, pozostającej w mieście w czasie wakacji i ferii, wartościowy wypoczynek oraz warunki do pogłębienia wiedzy, rozwijania zainteresowań edukacyjnych, kulturalnych i sportowych oraz uzdolnień lub kompetencji społecznych.

Podczas realizacji programu Zima w mieście 2018 odbyły się atrakcyjne wycieczki. Zajęcia programowe dotyczyły wszystkich ważnych dla rozwoju młodych podopiecznych dziedzin. Sport, zawody i rozgrywki zaspokajały potrzebę ruchu i zdrowej rywalizacji. Nauka tańca i zabawy przy muzyce, arteterapia spotkanie ze sztuką, dzięki którym rozwinęła się wyobraźnia, doskonalili sprawności i zdolności artystyczno manualne.

Program Lata w mieście obejmował zajęcia taneczne i muzyczne, między fizyką a magią wizyta w Centrum Nauki Kopernik, oko w oko z papugą, czyli Papugarnia, pokaz mody - lata 70,80,90, talent show.

Wsparciem w ramach projektu objętych zostało łącznie : 48 dzieci

IV. Dane projektu socjalnego : „CIEPŁO DLA STÓP, ŚWIATECZNY DUCH”

Realizator	Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy
Okres realizacji	01.11.2018r. - 31.12.2018r.
Zasięg terytorialny	Miasto Stołeczne Warszawa

Zwieńczeniem roku 2018 była organizacja akcji charytatywnej „Ciepło dla stóp, świąteczny duch”. Akcja była zorganizowana z okazji Świąt Bożego Narodzenia i jej celem było wsparcie osób bezdomnych. Główną ideą było zebranie ciepłych skarpet dla osób

bezdomnych i samotnych. W tym celu nawiązaliśmy kontakt z Ośrodkiem Interwencji Społecznej. Dodatkowo nasi podopieczni wykonali własnoręcznie zdobione kartki świąteczne, w których pisali życzenia dla osób potrzebujących. Następnie wybrana grupa reprezentatywna pojechała na Wigilię do Ośrodka Interwencji Społecznej przy Nowogrodzkiej, gdzie miała okazję dać prezenty, zaśpiewać wspólnie kolędy i podzielić się opłatkiem. Cała akcja miała na celu uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych osób. Dzięki temu poruszony został temat bezdomności. W trakcie dyskusji rozmawialiśmy o przyczynach bezdomności i formach pomocy. Dzieci wykazały się dużą empatią, czego dowodem były pięknie napisane od serca kartki.

V. Dane projektu socjalnego : PODWÓRKOWA GWIAZDKA 2018r.

Realizator	Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy
Okres realizacji	01.11.2018r. – 01.12..2018r.
Zasięg terytorialny	Miasto Stołeczne Warszawa

Jak co roku z okazji Świąt Bożego Narodzenia została zorganizowana „Podwórkowa Gwiazdka”. Wydarzenie, które odbyło się w grudniową sobotę, było okazją do wspólnego spotkania się z podopiecznymi Stokrotki i ich rodzicami. W trakcie „Podwórkowej Gwiazdki” dzieci i młodzież miały okazję brać udział w warsztatach plastycznych. Przygotowano kilka stoisk, które oferowały różnorodne zajęcia artystyczne. Najmłodszy mogli wykazać się twórczością i wyobraźnią tworząc kartki świąteczne, własnoręczne ozdoby wykonane z szyszek, jak i pomysłowe drewniane choineczki. Dodatkową atrakcją były zajęcia z projektowania własnej biżuterii i ozdób do włosów. Spotkanie miało formę wigilii, dlatego nie mogło zabraknąć na niej poczęstunku. Na stole oprócz tradycyjnych polski świątecznych dań, pojawiły się potrawy romskie, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Odwiedził nas Święty Mikołaj, który rozdał smaczne upominki. Największym jednak prezentem dla podopiecznych było wspólne kolędowanie ze Stashką, która przyjechała na „Podwórkową Gwiazdkę” z Mazur.

Partnerstwo w projekcie

Istotnym czynnikiem skutecznego działania na rzecz dzieci i ich rodzin jest współpraca wielu podmiotów, posiadający odmienny potencjał, możliwości i kompetencje. Pozwala to na pełniejsze zaspokojenie potrzeb oraz umożliwia uniknięcie dublowania działań i oferowanych danej rodzinie form wsparcia. Bardzo istotną rolę odgrywa ścisła współpraca na poziomie instytucjonalnym i roboczym między innymi z pracownikami socjalnymi,

asystentami rodzin, zespołem kuratorskiej służby sądowej, szkołami podstawowymi, gimnazjami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi

W trakcie realizacji działań programowych, podjęliśmy współpracę z: Stowarzyszeniem Na Rzecz Wsparcia i Rozwoju Dziecka i Rodziny SIMUL, Caritas Archidiecezji Warszawskiej, Stowarzyszeniem „Akcja Miś”, Stowarzyszeniem „Wiosna”, Polskim Ośrodkiem Edukacji Montessori oraz Fundacją „Daj mi czas”.

Podsumowanie

Wszystkie dzieci są w Ośrodku codziennie, od momentu skończenia zajęć szkolnych do wieczora. Wychowawcy pracują także z dziećmi w trybie indywidualnym. Praca indywidualna oparta jest na diagnozie obejmującej funkcjonowanie dziecka w sferze emocjonalnej, społecznej, zadaniowej, motywacyjnej oraz opisującej jego mocne strony i deficyty. Podstawą pracy jest nawiązanie dobrego i ciepłego kontaktu pomiędzy dzieckiem a dorosłym. Indywidualne relacje wychowawców z dziećmi pozwalają na większe otwarcie, a także powolne rozwiązanie problemów emocjonalnych, co wpływa na zmianę zachowania (zwłaszcza ograniczenie agresji). Wychowawcy utrzymują kontakt z rodzicami, a także szkoła i kuratorami sądowymi.

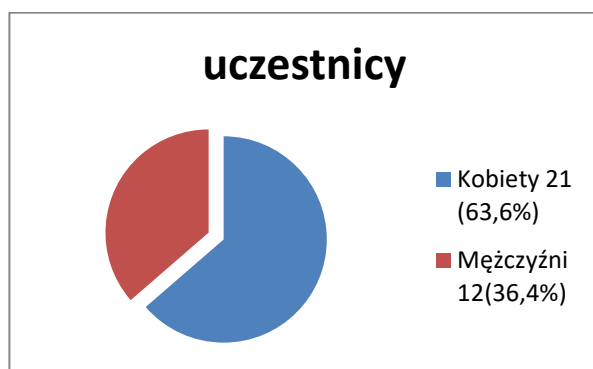
Rozdział XII

Działalność Domu Dziennego Pobytu Seniorów

Dom Dziennego Pobytu Seniorów jest ośrodkiem wsparcia, który działa w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Placówka pełni rolę opiekuńczą oraz aktywizującą seniorów.

W 2018 roku w zajęciach w DDPS uczestniczyło łącznie 33 osoby (21 kobiet i 12 mężczyzn).

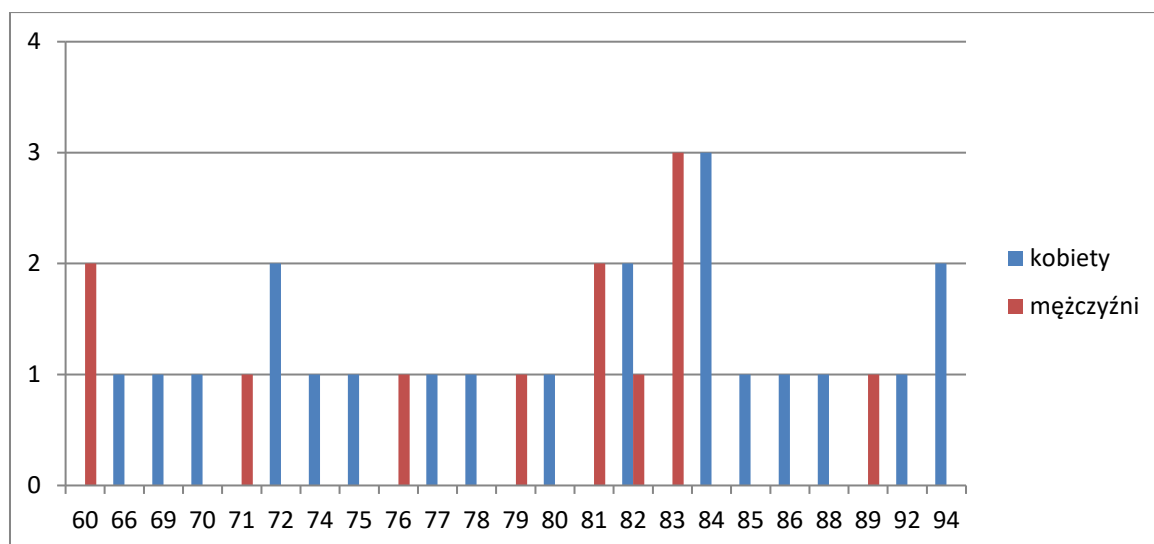
Wykres 28. Uczestnicy zajęć w DDPS wg płci.

Źródło: opracowanie własne

Wśród uczestników zajęć w Dziennym Domu Pobytu Seniora przeważają kobiety 66,67%, mężczyźni zaś stanowią 33,33 % uczestników, co jest spowodowane większą aktywnością społeczną kobiet, ich lepszym zdrowiem i sprawnością fizyczną.

Wykres 29. Uczestnicy zajęć w DDPS wg wieku.

Źródło: opracowanie własne

- ❖ Uczestnikami zajęć w DDPS są osoby w wieku poprodukcyjnym. Z powyższego wykresu wynika, iż najmłodsi uczestnicy mają po 60 lat (są to mężczyźni), najstarsze seniorki po 94 lata. Seniorzy korzystający z DDPS ponosili koszty wyłącznie odpłatności za obiady, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta w zależności od dochodów.
- ❖ Dom Dziennego Pobytu Seniorów realizował następujące zajęcia stałe:
 - gimnastyka indywidualna na przyrządach – podnosząca sprawność fizyczna seniorów,
 - gimnastyka w grupach na krzesłach – podnosząca sprawność fizyczną oraz integrująca uczestników,
 - zajęcia plastyczne,
 - zajęcia muzyczne
 - zajęcia komputerowe,
 - treningi kulinarne,
 - relaksacja w małych grupach
 - grupowe zajęcia relaksacyjno–prozdrowotne – ćwiczenia koncentracji, wymiana poglądów, poznawanie nowych trendów zdrowotnych,

- spotkania indywidualne z psychologiem o charakterze terapii poznawczo-behavioralnej
- cykl warsztatów z zakresu zdrowego żywienia z prezentacją i degustacją proponowanych potraw
- ludoterapia - gry towarzyskie – scrabble, kości, szachy, domino,
- turnieje wiedzy ogólnej,
- kąciki: prasowy i literacki,
- trening pamięci
- zajęcia z wyszywania (robótki ręczne)
- spacer po okolicznym parku w towarzystwie terapeutki lub indywidualne

Ponadto zespół terapeutyczny wraz z kierownikiem placówki przeprowadził szereg testów nowych gier modyfikując ich zasady, stosownie do możliwości intelektualnych seniorów, dla których są przeznaczone. Ma to na celu zachęcenie do pracy intelektualnej jak największej liczby osób, poprawę lub tylko zachowanie funkcji mózgu podopiecznych. Testowane gry były prywatną własnością pracowników i po wyselekcjonowaniu najodpowiedniejszych, ich zakup został uwzględniony w planie budżetowym na następny rok.

Dom Dziennego Pobytu Seniorów stale współpracuje z Klubem Seniora z terenu dzielnicy, a także DK Kolorowa, Przedszkolem Nr 149, Przedszkolem Nr. 200, a także kilkoma prywatnymi przedszkolami, goszcząc dzieci, które przedstawiają własne programy z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka oraz inne okolicznościowe występy dla seniorów.

Placówka utrzymuje też stały, regularny kontakt ze Szkołą Podstawową Montessori z Gołębek, której uczniowie w małych grupach odwiedzają seniorów co dwa tygodnie, odbywając wspólne zajęcia. Regularne kontakty z młodzieżą przynoszą obopólne korzyści obu stronom, pogłębiając integrację międzypokoleniową, przyczyniają się do lepszego zrozumienia i wzajemnego szacunku. Współpraca ta, trwa już ponad 2 lata, od X.2016r. do VI.2018 r. objęta była projektem socjalnym „Łączymy pokolenia Senior-Junior”

W 2018r. odbyło się spotkanie profilaktyczno-prewencyjne z przedstawicielami Policji mające na celu ostrzeżenie seniorów przed zagrożeniami ze strony osób żywiących nieuczciwe zamiary wobec osób starszych, w którym seniorzy aktywnie uczestniczyli, przytaczając własne doświadczenia w tym zakresie. Przedstawiciele Policji przekazali seniorom ulotki z telefonami alarmowymi i instrukcją, jak postępować w sytuacjach zagrożenia, prosili też o rozpropagowanie ich wśród osób znajomych w starszym wieku, co seniorzy chętnie uczynili.

Uroczyście obchodzone Spotkanie Wielkanocne, Wigilię Dzień Seniora, a także indywidualne jubileusze seniorów.

Z uwagi na fakt, iż stan zdrowia seniorów ulega ciągłym wahaniom ,program zajęć placówki musi być stale modyfikowany i uwzględniać osłabienie i ogólny spadek formy zarówno fizycznej jak i psychicznej podopiecznych. Zdarzają się upadki i urazy fizyczne spowodowane zarówno nieostrożnością seniorów jak i pogarszającym się stanem ich zmysłu wzroku, czy trudnością z utrzymaniem równowagi. Stała czujność rozciąga się również na czas, który seniorzy spędzają poza placówką i w każdym przypadku , który budzi obawy personelu Kierownik Domu podejmuje interwencję.

Mamy również mile doświadczenia, związane z wzajemnymi relacjami, przyjaźniami, które zawiązują się między uczestnikami zajęć w placówce i przyczyniają się do poprawy nastroju seniorów i dobrze wpływają na ogólną atmosferę i relacje międzyludzkie.

W sytuacjach wymagających szczególnego wsparcia seniorów kierownik placówki udziela wskazówek i porad w zakresie pracy socjalnej, a także współpracuje z poszczególnymi Działami Ośrodka Pomocy Społecznej, celem zapewnienia osobom potrzebującym kompleksowej opieki, nie pozostawiając ich samym sobie..

Rozdział XIII

Zespół Interdyscyplinarny

Ustawa z 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 125, poz. 842), nałożyła na każdą gminę w Polsce obowiązek powołania zespołu interdyscyplinarnego, którego zadaniem jest wsparcie realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny w Dzielnicy Ursus został powołany na podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy Nr 1667/2011 z dnia 25 października 2011 roku.

W skład Zespołu weszli przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Urzędu Dzielnicy Ursus, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kurateli sądowej.

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie realizacji zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez:

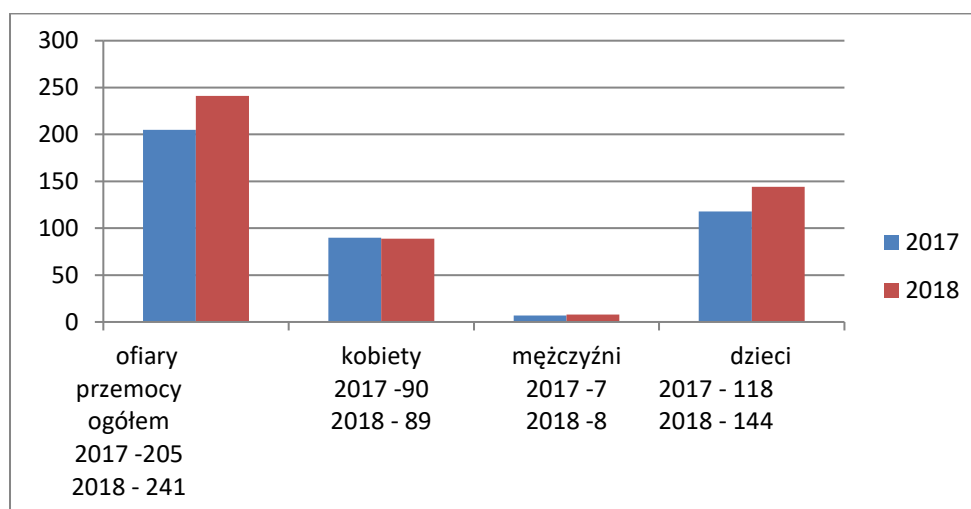
- realizowanie działań określonych w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach,
- realizowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2018 roku odbyło się 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas których zajęto się 64 nowymi procedurami Niebieskiej Karty oraz prowadzono 49 procedury z poprzednich lat. Liczba Niebieskich Kart założona nieletnim w 2018 roku wyniosła 16, nastąpił wzrost w stosunku do 2017 roku o cztery procedury, co daje 33%. Zespół powołał do pracy z rodzinami 17 Grup Roboczych, o jedną więcej niż w roku poprzednim, których członkowie odbyli 126 spotkań. Koordynatorami Grup Roboczych są pracownicy socjalni i specjaliści Ośrodka Pomocy Społecznej.

Liczba ofiar przemocy w zgłoszonych rodzinach wyniosła 241 9 (wzrost w stosunku do roku 2017 o 17,60%) z czego:

- osoby dorosłe – 51: 48 – kobiety, 3- mężczyźni,
- dzieci – 89, dzieci, jako osoby co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie.

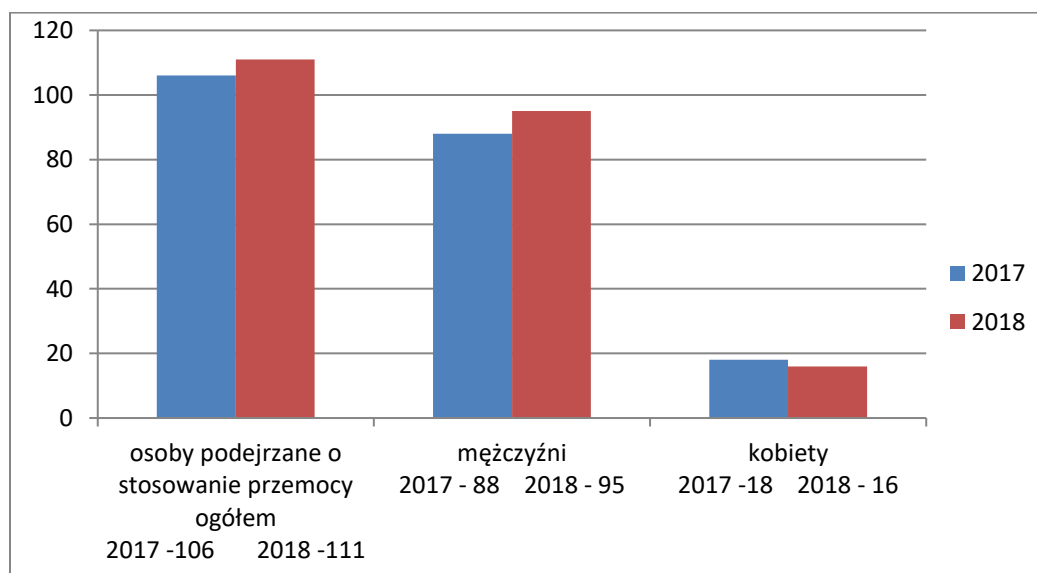
Wykres 30. Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej uległa zmianie, nastąpił nieznaczny wzrost o 4,80%, 2017 roku - 106, 2018 – 111 osób. W podziale na płeć osób podejrzanych o stosowanie przemocy, nie odnotowano szczególnej zmienności jeśli chodzi o kobiety: 2017– 18, 2018 – 16; mężczyźni 2017 – 88, 2018 – 95 (nastąpił wzrost o 8%).

Wykres 31. Osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej w latach 2017-2018.

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej „Niebieskich Kart” założyli policjanci – 33, następnie pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej – 19, oświaty – 9, przychodniach rejonowych ochrony zdrowia – 2 i jedną NK założyła Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Dzielnicy Ursus.

Zespół Interdyscyplinarny w 2018 roku objął wsparciem 106 rodzin.

Zamknięto procedurę w 53 sprawach, w tym z powodu:

- a) ustania przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy: 25,
- b) braku zasadności podejmowanych działań: 28.

Spostrzeżenia i wnioski.

- w 2018 roku odnotowano wzrost liczby rodzin korzystających ze wsparcia w formie świadczeń pieniężnych (zasiłek okresowy) o 19%,
- nastąpił znaczny wzrost liczby osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej, w stosunku do 2017 roku o 63,6%, z czego osób które są kierowane do DPS na wniosek sądu – wzrost o 300% (3 osoby w 2017 roku, 12 osób w 2018 roku),
- liczba osób starszych korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych wzrosła o 14,3%,
- znacznie wzrosła liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia OPS o 80,3%,
- W 2018 roku głównymi przyczynami udzielania pomocy społecznej były (udział % do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy OPS):
 - długotrwała choroba – 55% - spadek o 3%,
 - ubóstwo – 33% - spadek o 6%,
 - niepełnosprawność – 33% - spadek o 1%,
 - bezrobocie – 12% - spadek o 5%,
 - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 15% - bez zmian,
- 30% rodzin korzystających z pomocy zostało objętych wsparciem zespołu ds. pracy socjalnej.
- w 2018 roku o 26,3% wzrosła liczba osób szukających pomocy z powodu uzależnienia od alkoholu , a co za tym idzie liczba konsultacji wzrosła o 27%,
- liczba osób uwikłanych w przemoc domową wzrosła o 17,5% w stosunku do roku ubiegłego, z czego liczba dzieci – ofiar przemocy domowej wzrosła o 22%,

Priorytety na przyszłość

1. Dalsze rozwijanie i udoskonalanie pracy w podziale zadań na postępowanie administracyjne i pogłębioną pracę socjalną.
2. Podnoszenie efektywności oddziaływań socjalnych poprzez rozwój kompetencji kadry merytorycznej.
3. Poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Kontynuacja cyklicznych spotkań na rzecz lokalnego środowiska – w ramach dni otwartych w ŚDS z cyklu „Jesień na Prawniczej”.
5. Dalszy rozwój takich narzędzi we wspieraniu rodziny jak: asysta rodzinna, streetworking, rodziny wspierające.
6. Pozyskiwanie środków finansowych na wsparcie osób wykluczonych społecznie z różnych źródeł.
7. Kontynuacja pracy z dziećmi i młodzieżą w formie warsztatów socjoterapii.
8. Kontynuacja cyklicznych spotkań z rodzinami zastępczymi zamieszkującymi w Dzielnicy Ursus.
9. Wspieranie inicjatyw rozwoju grup samopomocowych.
10. Kontynuowanie pracy z grupą edukacyjno – wsparciową dla ofiar przemocy w rodzinie.
11. Kontynuacja działań, których celem jest ochrona rodzin, w tym małoletnich, przed przemocą m.in poprzez informację, udzielania wsparcia specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego i rodzinnego.
12. Utworzenie kolejnej grupy warsztatowej dla dzieci i młodzieży z zakresu komunikacji interpersonalnej, zajęć reedukacyjnych.
13. Realizacja programów na rzecz społeczności romskiej w Dzielnicy Ursus.
14. Kontynuacja programu Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej i jego dalszy rozwój.

SPIS TABEL

- Tabela 1. Rejestr zamówień publicznych powyżej 30 000 euro w 2018 roku.
- Tabela 2. Rejestr zapytań o wartości przekraczającej 5000 zł.
- Tabela 3. Struktura rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2017 – 2018.
- Tabela 4. Rodziny z dziećmi pełne i niepełne objęte pomocą w latach 2017 – 2018.
- Tabela 5. Przyczyny trudnej sytuacji życiowej powodujące przyznanie pomocy w latach 2017 – 2018.
- Tabela 6. Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń pieniężnych w latach 2017 – 2018.
- Tabela 7. Formy pomocy celowej w latach 2017 – 2018.
- Tabela 8. Struktura osób, które korzystały z obiadów w latach 2017 – 2018.
- Tabela 9. Liczba osób wnioskujących o pomoc w formie tymczasowego schronienia w schronisku od XI-XII/2018r.
- Tabela 10. Zadania realizowane w Zespole ds. pracy socjalnej od I-XII 2018r.
- Tabela 11. Wywiady dotyczące świadczeń wychowawczych oraz świadczeń dobry start
- Tabela 12. Liczba rodzin objętych pomocą specjalisty pracy z rodziną w latach 2017-2018.
- Tabela 13. Wspieranie rodziny.
- Tabela 14. Ilość i rodzaj pomocy udzielanej przez psychologów
- Tabela 15. Ilość posiedzeń sądowych w jakich uczestniczyli psycholodzy
- Tabela 16. Cena za godzinę usług opiekuńczych w 2018r i firma realizująca zadanie.
- Tabela 17. Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych w latach 2017 -2018 z uwzględnieniem dysfunkcji.
- Tabela 18. Struktura uczestników z uwagi na płeć i wiek: (stan na dzień 31 grudnia 2018 r.)

SPIS WYKRESÓW

- Wykres 1. Struktura ludności Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy wg wieku w latach 2017 – 2018.
- Wykres 2. Struktura mieszkańców Dzielnicy Ursus m. st. Warszawy wg płci w latach 2017 – 2018.
- Wykres 3. Struktura dzieci i młodzieży Dzielnicy Ursus m.st. Warszawy wg wieku w latach 2017 – 2018.

- Wykres 4. Struktura wykształcenia pracowników OPS w 2018r.
- Wykres 5. Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2017 – 2018.
- Wykres 6. Struktura rodzin z dziećmi wg liczby dzieci w latach 2017 - 2018.
- Wykres 7. Gospodarstwa emerytów i rencistów w latach 2017 – 2018.
- Wykres 8. Struktura rodzin emerytów i rencistów w/g liczby osób w gospodarstwie w latach 2017 - 2018.
- Wykres 9. Struktura gospodarstw domowych z zasiłkiem stałym w latach 2017 – 2018.
- Wykres 10. Główne przyczyny przyznawania pomocy w formie zasiłku okresowego w latach 2017 – 2018.
- Wykres 11. Pomoc dotycząca uprawnień do bezpłatnego leczenia w latach 2017 – 2018.
- Wykres 12. Liczba rodzin objętych wsparciem zespołu ds. pracy socjalnej w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy OPS w 2018 roku.
- Wykres 13. Rezultaty działań służących poprawie sytuacji materialnej w 2018r.
- Wykres 14. Rezultaty działań służące zapobieganiu bezdomności w 2018r.
- Wykres 15. Rezultaty działań w celu poprawy sytuacji zdrowotnej w 2018r.
- Wykres 16. Rezultaty działań na rzecz poprawy warunków rozwoju i funkcjonowania dzieci w 2018r.
- Wykres 17. Dominujące trudności deklarowane przez rodziny, współpracujące z asystentem rodziny.
- Wykres 18. Liczba osób uwikłanych w problem uzależnień w latach 2017-2018.
- Wykres 19. Liczba udzielonych konsultacji w latach 2017-2018.
- Wykres 20. Liczba ofiar i sprawców przemocy w ramach monitoringu oraz grup roboczych w latach 2017 - 2018.
- Wykres 21. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017 – 2018.
- Wykres 22. Liczba osób korzystających z usług w latach 2017-2018, z podziałem na płeć.
- Wykres 23. Liczba osób korzystających z usług w latach 2017-2018, z podziałem na rodzaj gospodarstwa domowego.
- Wykres 24. Liczba osób kierowanych do DPS w latach 2017-2018.
- Wykres 25. Liczba wniosków o wywiady alimentacyjne dotyczące DPS w latach 2017-2018.
- Wykres 26. Liczba uczestników ŚDS w latach stan na 31 grudnia w latach 2017 – 2018

- Wykres 27. Stan zdrowia osób uczęszczających do ŚDS
- Wykres 28. Uczestnicy zajęć w DDPS wg płci.
- Wykres 29. Uczestnicy zajęć w DDPS wg wieku.
- Wykres 30. Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą
w rodzinie w latach 2017-2018.
- Wykres 31. Osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej w latach 2017-2018.